

WESTERN ROMAN
LASO
cijena 20 d broj 476



PROKLETSTVO ESPANTOSE



Gordon D. Shirreffs:

PROKLETSTVO ESPANTOSE





LASO 476

Gordon D. Shirreffs: **PROKLETSTVO ESPANTOSE**

Naslov originala: **SOUTHWEST DRIFTER**

Recenzija: Mladen Stary, književnik

Copyright: Zauberkreis-Verlag, Rastatt

Prijevod: Stanko Juriša

Grafički urednik: Ivica Bartolić

Urednik: Marcel Čukli



SAVJET REDAKCIJE: Josip Adaković, dr Vladimir Anić, dr Adolf Dragičević (predsjedavajući), Nenad Brixy, Ljudevit Bauer, inž. Vesna Gazdag, Igor Golik, Marija Jurela, Borivoj Jurković, Želimir Košćević, Nada Šoljan, Ismet Voljevica, Ana Župan-Bender – **GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK:** Borivoj Jurković

LASO – Izlazi svaki tjedan – Izdavač: RO Novinsko-izdavačka djelatnost SOUR-a «Vjesnik» n.solo., 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4 – Adresa uredništva: «Laso», Redakcija «Romani i stripovi», 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4, telefon: (041) 515-555 i 519-555 – Tisak: RO Štamparska djelatnost «Vjesnik» n. sol. o. – OOUR Novinska rotacija n. sub. o. i OOUR TM n. sub.o., 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4.

Copyright (sva prava za Jugoslaviju) «Vjesnikova» Press agencija Zagreb. Cijena pretplate za godinu dana iznosi 1060 d ili 954 d s popustom od 10 posto, a za 6 mjeseci 530 d ili 477 d s popustom. Samo unaprijed plaćena pretplata osigurava popust od 10 posto. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa 30101-833-1216 SOUR «Vjesnik», Interna banka, s oznakom za «Laso». Cijena za inozemstvo: DM 1,80, ASCH 10,00, SFRS 2,00, HFL 2,00. – Cijena inozemne pretplate za šest mjeseci: DM 36,00 SKR 63,00, ASCH 250,00, FF 74,00 SFRS 36,00 HFL 37,00, US\$ 15,00 – Uplata za devizni račun 30101-37-7210-256 – Privredna banka Zagreb (za «Laso»).

Ekonomska propaganda: «Vjesnik», Agencija za Marketing, Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6. Zadnja kolor-stranica 9000 d c/b stranica 7000 d.

Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7-1973. od 26. XI 1973.

LASO 476 izlazi 26. 11. 1982.

I

Wes Yardigan trgnuo se iz sna ne znajući što ga je probudilo. No ruka je već bila na revolverskom dršku, vođena osjetilima koja nikad nisu varala kad je prijetila opasnost.

Da ne udari u nizak strop rudničke jame, jednako je brzo sagnuo glavu. Zatim se šuljao prema izlazu koji se ocrtavao u prvomu jutar-njem sivilu.

Kod ulaza spuzne Wes na koljena i počeo četvoronoške puzati prema grudobranu što ga je na maloj zavrani pred jamom napravio od kamena.

Odatle se spuštala strma kamena popuzina, stvorena izbacivanjem jalovine.

Wes je pogledom pretraživao okoliš.

U kanjonu bijaše još mračno kao u kitovu trbuhu. Samo na cisterni za vodu opazalo se da će svanuti.

Iz klanca je dopiralo tiho magareće zijanjenje.

Tragač za zlatom Wes Yardigan pogleda uza strminu. Njegov ridan i dva magaca mirno su pasli. Tad klizne preko zaklona i stuši se niz popuzinu.

Pokrenuto kamenje podiglo je popriličnu buku.

Na dnu bijaše trnovito grmlje ocotilla. Wes šmugne unutra. Magarac se ponovo javio, taj put glasnije. Iza cisterne nešto se micalo.

Crvenkast plamen odmah je slijedio pucanj, umnožen kanjonom jekom.

Wes opali dva metka u tom smjeru. Netko je kriknuo. Tragač za zlatom skoči iz grmlja i zamalo je odmah požalio. Činilo mu se da nije nedostajalo više od pedlja pa da mu ode uho. No bila je to prilika da ponovo odgovori dvaput.

Tad se začuo konjski topot. Wes se okrenuo. Pucao je na jahača kojega je vidio kao sjenu i promašio. Morao se baciti u zaklon. Pri tom je glavom udario u stijenu tako da je zamalo izgubio svijest.

Jahač je pucao. Tanc se odbilo od kamena i odlijukalo u kanjon. Wes se ponovo zavukao u grmlje.

— Hola. Luis — dozivao je netko — jesi li ga?

— Si, Vito! — glasio je odgovor. — Gotovo! Neka dođe i Gonzalo.

Wes se zavuče dublje u trnje. Topot se približavao. Čuli su se glasovi. Da bi ih bolje čuo, podigao je glavu, i pri tome je ponovo udario u stijenu ispod koje je ležao. Nešto ga je presjeklo tako da mu se smračilo pred očima. Činilo mu se da visi iznad mračnoga ponora. Zatim je spuznuo preko njegova ruba u nesvijest.

Wes Yardigan je sanjao da leži na roštilju ispod kojega se razgoro-

padila žeravica. Od užasa se probudio. Glava je brujala kao kovačnica, grlo bijaše suho.

Wes poče puzati po vrućem kamenitom tlu prema cisterni. Čim je stigao, zagnjurio je lice u vodu i opipao kosu na kojoj se skorila krv. Zaista sam se trudio, mislio je, da sam sebi razbijem lubanju.

Mislio je također na imena što ih je čuo, Luis, Vito i Gonzalo. Galerasova banda!

Luis i Vito bijahu braća, Gonzalo Baca njihov umno zaostali bratić. Ostali iz čopora nisu bili spomenuti.

U Wesu je kipio jad i bijes. Mogli su ga jednako ubiti na taj način da mu odvedu konja i magarca. Lagarto Desierto nema vode niti za guštere, koji su valjda njegovi jedini stanovnici. Najbliža kap nalazi se u Papago Springsu, pedesetak kilometara daleko, ali i to pojilo katkad presuši u to godišnje doba. Možda bi dotle mogao stići i pješice, no ako vode ne bi bilo?

Tragač za zlatom vukao se uza strminu, prebacio se preko grudobrana i šmugnuo u rudnik kao zvižer u rupu. Na prvi pogled bilo je jasno da je banda tražila skriveno zlato. Kožnate bisage bile su izrezane. Pod nogama je nešto zaškripalo. Wes pogleda razbijeno staklo iz okvira u kojemu je bilo mlado i smiješeno lice Lucy Fairbairn.

— Čini se da si imala pravo — reče Wes djevojci. — Bilo bi bolje da sam našao bilo koji drugi posao.

Ništa nije ostalo. Banda je odnijela i duhan i bocu baconora kojim je htio proslaviti prvi veći nalaz. Sve je nestalo, i vinčester 73 i sedlo El Paso zajedno s konjem.

Wes izide iz jame, pride grudobranu, podigne jedan kamen i sa smiješkom izvuče kožnatu torbu.

Tako, kopilad — gundao je zado-

voljno — promaklo vam je samo dvoje: moj život i moje zlato. Čista sreća! — doda Wes Xandigan glasno.

Tek tada sjetio se da je čitavo vrijeme u čarapama i da je ostao bez čizama, da mora od pokrivača napraviti obvoj za noge.

U kutu je našao dva cijela zemljama lonca i pretvorio ih u čuture koje se mogu nositi o ramenu. Zatim je legao. Još nema hitnje. Vrućina bi ga vani ubila. Morao je pričekati zalaz sunca.

Probudio se kasno poslije podne. Namazao je noge mašću sastruganom s tave i omotao ih. Za glavu je napravio turban i nije mogao odoljeti da se ne pogleda u klonutim očima.

— Da makar imam devu! — smješкао se.

Iz torbe je uzeo malo zlata, zamotao ga u kožu i gurnuo u turban. Ostatak je sakrio pod kamenje nedaleko od ložišta.

Iz cisterne je Wes Yardigan napunio svoje zemljane čuture i popio vode koliko je god mogao. Kad se uspravio i obrisao usta, promrmljao je:

— Do vraga, bolje bi bilo popiti bačvicu piva!

U gurnju je Wes našao svoj revolver. Neka ga. Napadne li ga tko, valjda će biti kukavica. Ili čovjek kojega je već smutila Lagarto Desierto, kao i mnoge prije njega. Zato je mirno okretao bubanj i zagledao se u praznu šestu komoru.

Beskorisna stvar. U rudniku također nije imao municije jer je odnesena. Prema tome, na put je mogao krenuti s prokletom lakom prtljagom. Čak i bez svoje zalogaja.

Htio je već baciti kolt, no nešto je zadržalo ruku. Bilo je to dobro omužje i nikad ga nije ostavilo na cjedilu.

Kad se ogledao oko sebe, sunce je lijegalo na vrhove Tinajas Altas. Bilo je vrijeme da se krene. I Wes je pošao. Osvrnuo se tek kad su vrhovi brda počeli tamnjeti.

— Ti i tvoje proketo zlato! — gundao je trpko prema kanjonu koji je napustio. — Davao si mi tek toliko da me nadražuješ, toliko da ostanem. I čitavo si vrijeme čekao trenutak da me mlatneš po tinteri...

U Lagarto Desierto bijaše još sparno. Wes se znojio i nakon sata hoda već ga je mučila žeđ. No pit će tek onda kad više ne bude mogao izdržati.

Sat nakon toga pukla je uzica i jedan se lonac razbio na tvrdom tlu. Wes je nemoćno promatrao kako mu voda moći noge. U jednom komadu ostao je gutljaj. Brzo se sagradio da ga iskoristi, no pri tome je razbio drugi zemljani vrč. To jest, posuda je napukla, ali ništa se nije dalo učiniti. Voda je nestajala.

Wes je pokušao začepiti raspuklinu, no mogao je jedino promatrati kako voda nestaje. Sve bijaše uzalud! Preostalo je samo da podigne lonac i da pije.

Dugo je Wes klečao na tome mjestu i pomućen promatrao pustinju. Sve što se dogodilo bilo je dio nečega što je nalikovalo na igru u kojoj je sudjelovala mačka a on bijaše miš. Već omamljen.

— Idi natrag! — kao da je govorio neki glas u Wesovo uho.

— Kopile! — uzvraćao je Wes. — U kanjonu si govorio da ne mogu ostat.

— Da — protivio se glas — kao ni ovdje.

— Znači, moram se vratiti, je li?

— Jesi.

— A tad?

Glas nije odgovarao. Nikakav odgovor nije donosio ni suh vjetar što

je prolazio ubitačnom pustinjom prokletoga imena: Lagarto Desierto. U zraku nije bilo ničega osim opomene.

Prije je svaki korak u smjeru Papago Springsa bio tračak nade, sad svaki korak natrag prava muka. Wesova glava ponovo je tutnjala. Usna šupljina bijaše bolna, grlo je žarilo.

— Neće više dugo govoriti o Yardiganovu kanjonu — šaptao je Wes kao u bunilu — nego o Yardiganovu grobu.

Strah ga je pratio i Wes je postavljao samogovor.

— Jesam li previše tražio? Htio sam samo ranč podno brda Chiricahua. Dobra trava, dovoljno vode, zaštita zimi. Potoci su puni pastrva, brda bogata divljači. Za tim sam težio jer je postojalo. Ne krivim nikoga, samo ludaka imenom Wes Yardigan, koji je mislio da se može nositi silom Lagarto Desierto.

Kad se popeo na pješčanu uzvišicu ulaza u kanjon, ogledao se naokolo i opazio je u tamnoj pustinji sitno svjetalce. Činilo se da se taj tračak miče, da se pojavljuje i nestaje. Vatra nije mogla biti. Tko da je pali u noći koja je toplija negoli što bi bilo ugodno? Prema tome, mogla je biti posrijedi samo cigareta.

Wesova ruka potraži nekoristan revolver. Vjerojatno je pred njim Galenasova banda, koja je još jednom htjela potražiti zlato.

Wes poturi podnožjem kanjona. Iskra u pustinji nije se više vidjela. Zato se privukao cisterni i napio se vode. Znao je da oko nje ima praznih kutija konzervi i napipao je jednu. Napunio ju je i nastavio penjanje. Njegov cilj bio je labirint koji bi mu pružio sklonište. Iza stijenja što se tko zna kako dugo rušilo mogao je naći zaklon. Zato se probijao iz-

među kamenja i trnja, osluškujući pustinju.

Trag svjetla na istočnom obzoru najavio je dolazak mjesečine. Wes se pitao kako će početi posljednja šala što je s njim izvodi Lagarto Desierto.

— Počni! — rekao je. — Neka jednom bude sve gotovo!

II

Na ulazu u kanjon kopito je udarilo o kamen, i to se oglasilo poput zvona. Čuli su se udaljeni glasovi. Wes je čekao. Minute su prolazile. Čulo se kako jahači napajaju konje i gase žed.

Wes se privukao mjestu odakle je mogao imati bolji pregled. U blizini cisterne gorjele su dvije cigarete. S vremena na vrijeme nazirali su se rubovi šešira i oči.

Vjetar je promijenio smjer i Wes je osjećao ugodan miris duhana.

Mjesečina se polako spuštala u dubinu kanjona. Jedan od pušača ustade i zagleda se u Wesov rudnik. Wes je mogao razabrati šiljast sombrero i njegovu vrpcu ukrašenu srebrnim novcem. I drugi se čovjek uspravio. U njegovoj ruci bijaše puška.

Wes se priljubio uz kamen na kojemu je ležao. Čovjek je gledao u njegovu smjeru i činilo mu se da mu zuri u oči. Do vraga, mislio je, gdje je treći?

— Hej, Wes, jesi li gore u jami? Svaka se riječ čula vrlo dobro.

Tragač za zlatom ukočio se od iznenađenja. Bio je to glas Curlyja Killigrewa, a on sasvim sigurno nije jahao s Galersovom bandom.

Bilo je to veliko olakšanje.

— Ovdje su Curly i Anselmo — dovikivao je Killigrew a od kanjonskih zidova odbijalo se: Curly... i... Anselmo...

Koji Anselmo? Vjerojatno Anselmo Abeyta, krivonogo pasje njuškalo. Wes se zabrinuo. Nisu li ta dvojica ipak sudjelovala u napadu? Abeyta je već jahao za Galerasovu bandu.

— Hej, Wes, izidi! — pozivao je Curly.

Wes je riskirao i uspravio se.

— Što traži kod tebe Anselmo? — pitao je. — Moj logor napali su Galerasovi kojoti. Jeste li vas dvojica pomogli?

— Trebalo bi da me bolje poznaješ — uvrijeđeno je odgovarao Curly Killigrew.

— Kućkine sinovi opljačkali su me do kože — žalio se Wes.

— Ako misliš da je Old Curly bio umiješan, Wes, onda si bolestan.

— Još ne znam što želite ti i Anselmo Abeyta — dobaci Wes oštro.

— Što? On me doveo ovamo. Tko bi drugi našao ovaj kanjon?

Tako je, mislio je Wes, tko drugi? Abeyta je očito dobro znao gdje Wes radi. Prije osam tjedana otjerao ga je odatle potprašivši mu pete olovom.

— Dolazim kao prijatelj — dovikivao je Anselmo.

— Govnarije! — dreknuo je Wes. — Ne prilazim cisterni dok god imaš pušku ili nož.

Curly se smijao udarajući se po stegnu.

— Pravi stari Wes! Anselmo, vrati se i dovedi magarca.

— Neka ide do Papago Springsa — reče Wes.

— Wes, žalostiš me — žalio se Anselmo. Zatim je podigao ruku da se zaklinje. — Tako mi svega što mi je drago, dolazim kao prijatelj!

— Govnarije! — vikao je Wes.

Jeka je ponavljala riječ. Činilo se kao da se kanjon zabavlja.

Curly se popeo nekoliko koraka i položio pušku na ravan kamen.

– Wes, možeš je uzeti – rekao je, pogledao Anselma i otresao se: – Dovedi magarca! Požuri!

Anselmo ga je poslušao. Curly je gledao prema Wesu.

– Cini se da si nastrugao toliko zlata da nisi zainteresiran za naše jelo i gutljaj baconore, pa ni za kratke cigarete koje si uvijek volio.

Wes je gledao za Anselmom. Meksikanac se poput smočenoga kokota gegao niz kanjon.

– Curly, što tražiš ovdje? – upita Wes nepovjerljivo.

Killigrew se otpaše i stavi revolver pokraj puške. Zatim se vratio k cisterni i okrenuo prema Wesu.

– Posrijedi je zlato, Wes. Takva gomila kakvu nikad nisi prevrtao svojim prljavim rukama. – Curly se nasmijao smijehom poznatim u čitavoj Arizoni, takvim da bi se i čegrtuša predala bez borbe. – A prije svega, Wes, šalje me Buck Coulter.

Wes razrogači oči. Brzo se spustio i uzeo pušku. Curly je čučao kod cisterne, pušio cigaru i promatrao Wesa kao mačka koja upravo guta miša.

– Znao sam da će te to spustiti dolje – govorio je. – Jesi li siguran da nemaš pustinjsku koleru?

– Dovoljno sam zdrav da ne vjerujem Anselmu Abeyti. Što brbljaš o Bucku Coulteru?

Curly doda Wesu cigaru i pripali mu.

– Ne boj se, nema nalog da te uhapsi. Nisi ništa počinio, ha?

– U Eden Cityju nisam. Sve drugo nije važno. Što je s Buckovom nogom?

– Nije najbolje.

– Pretpostavijao sam to. Mogao sam uštedjeti pitanje – reče Wes potišteno.

– Slušaj, jednom se moraš oslobiditi misli da si kriv što je tako.

Nisi mu je ti prosvirao metkom.

– Nisam. Ali niti on nije morao staviti život na kocku da bi spasio moj. Nitko mu ne bi zamjerio da se nije vratio k meni.

– Ali, kako znaš, to ne bi bio Buckov način. Buck Coulter nikad ne bi dopustio da Apaši njegovu nemoćnom drugu skinu skalp kao nastrijeljenom zecu. Osim toga, neka te Buck ne zabrinjuje. Njemu je u Eden Cityju sasvim dobro. – Curly je protrljao bradu i nastavio: – Jest, tako bi se moglo reći.

– Može li jahati kao prije? – upita Wes neraspoloženo. – Hodati cijelu noć, ha?

– Wes – reče Curly kao da govori djetetu – kad je svojom nogom zaustavio apaški metak, približavao se godinama u kojima ljudi počinju mirovati. Rekao sam da mu u Eden Cityju nije loše. Zaposlen je kao gradski šerif, a pripada mu također dio u salunu Dukea Draegera. Usput rečeno, to nije sve. Dakle, njegovu nogu možeš zaboraviti. Ona ga ne sprečava da te vrlo cijeni, vjerojatno više negoli bilo koga. – Curly se zagleda u Wesa i reče: – Do vraga, Wes, Coulter ipak nije jedini razlog što izbjegavaš Eden City i što si sâm u pustinji?

Wes zatrese glavom.

– Nije.

Pogledavši u mjesječinom osvjetljeno nebo, Wes nastavi:

– Možda volim Lagarto. Čistoću kakva je ovdje teško bi bilo naći drugdje. Ima ovdje stvari koje je teško objasniti.

– S tim bi se svatko složio – reče Curly i izvuče iza kamena bocu. Zubima je izvukao čep i dodao je Wesu. – Prije negoli ti kažem zašto smo došli, dobro bi bilo da gutneš.

Wes je potegnuc i zadovoljno uzdahnuo.

– Eh, to mi je zaista bilo potreb-

no. Dakle, govori! – rekao je i ponovo prinio bocu ustima.

– Riječ je o rudniku Killdevil – počne Curly.

– Wes se zagrcnuo. Kašljao je, brisao usnice i zbunjeno buljio u Curlyja.

– Sališ se sa mnom?

Curly zanijeće glavom.

Wes gutne još jednom i odloži bocu na ravan kamen.

– Mogao si uštedjeti naporan put i konjak – rekao je. – Killdevil ide u bajke. U svakom ponavljanju priča je fantastičnija.

– To ne pobijam – reše Curly. – Jesus Megosa ne bi je više prepoznao.

– Jesus Megosa bio je i sâm izvanredna lažitorba – reče Wes. – Laž je i to da je donio zlato iz Espantose.

– Ali je istina da ga je imao – dodao Curly.

– Prije trideset godina. Prije građanskoga rata.

Curly postrance nepovjerljivo odmjeri Wesa.

– Slušaj – rekao je – jednako dobro kao i ja znaš da je Jesus Megosa svoje zlato donio iz Espantose. I što je još važnije: ondje ga je ostalo mnogo više od onoga što je izvuкао iz planine.

Wes se nasmijao.

– Čovječe, spopala te zlatna groznica! U tih trideset godina Killdevil je postao krvava legenda. Tome pogoduje već i samo ime: jama će ubiti i vraga pokuša li ući u nju. Lude priče!

Curly pogleda preko ramena. Kao da se htio uvjeriti kako ih nitko ne sluša.

– Ili bi čovjek ubio vraga kad bi mu to pomoglo da nađe taj rudnik – rekao je. – Bi li vjerovao Bucku Colteru kad bi on sâm pričao kako

ima sigurne podatke i prema tome izvrsne izgleda da nađe Killdevil?

Wes zamišljeno pogleda Curlyja.

– Hm!

Prva je zapreka prebrođena, nađao se Curly.

– Wes, nisam došao pričati priču. Buck je tako uvjeren u uspjeh da je sa mnom i Anselmom sklopio ugovor. Krećemo u traganje.

– S Anselmom Abeytom? – podrugljivo će Wes.

– On pozna Espantosu bolje od bilo koga – reče Curly Killigrew.

To je pozlijedilo ponos Wesa Yardigana, kako je Curly i očekivao. Wes se nagne naprijed i upre kažiprst u Curlyjevo stegno.

– Nitko živ ne zna ta brda tako kao ja! – rekao je.

– Tako je – dodao tihi glas iza Wesovih leđa.

Wes se okrenu poput divlje mačke. Istoga trenutka bio je spreman da puca. Cijev njegove puške bila je uprta u točku za širinu dlana iznad kopče na Abeytinu opasaču.

Anselmo Abeyta se smješкао.

– Spusti pušku, Wes! Mogao sam te srediti revolverom ili nožem prije negoli bi shvatio što se događa.

Wes je proučavao tamnoputo Meksikančevo lice. Jedno oštro oko bilo je uprto u njega, drugo kao da se osamostaljivalo. Lutalo je naokolo tako da se nije znalo što Anselmo zapravo gleda. Wes je slutio da je više ljudi umrlo prije negoli je to otkrilo.

– Anselmo se ne bi usudio ići protiv Buckovih naloga – reče Killigrew. – A zna također što bi se dogodilo kad bi te htio prevariti.

Wes pljune u stranu.

– Od njega ne očekujem ništa dobro – reče hladno.

Anselmo se ponovo čudio.

– Majke mi, Wes, možeš mi vjerovati!

Wes ga je promatrao ledenim pogledom. Anselmove razjedinjene oči kao da to nisu mogle podnijeti i umirile su se.

– Vadi hranu, Anselmo! – zahtijevao je Curly. – Wes ne može praznoga želuca u Eden City.

– Ne mičem se s ovog mjesta – obrecne se Wes.

Curly bijaše zabavljen skupljanjem suvaraka.

– To znači da stari Luke Fairbairn napokon ima priliku da nađe Killdevil – rekao je kao usput.

Wes potegne iz boce.

– Stari ludak ima tu priliku trideset godina – promrmlija je mrzovoljno.

– Curly slegne ramenima. Potpalio je vatru i naslonio se pobočke na lakat.

– Ovaj put kao da ima u rukama sasvim sigurne podatke.

– Mislio sam da ih ima Buck Coulter – podrugnuo se Wes.

– To je podulja priča – reče Curly Killigrew i poravna grančice na vatri. – Otkako je Espantosa uzela Lucy oca, djed i ona oslonjeni su jedno na drugo.

Wes žmirkne.

– Jim Fairbairn je mrtav? Nisam mislio da bi bio lud i počeo tražiti Killdevil.

– Kako rekoh, stari Luke sad ima sigurnu pretpostavku. Mnogi kažu da ju je Jim platio glavom.

– Ubijen je?

– Umoren – reče Abeyta. – Opet jedan s popisa neobjašnjenih smrti u Espantosi.

– Možda su bili Apaši – reče Curly.

Anselmo Abeyta zanijeće glavom.

– Jim je ustrijeljen kod Ojo del muerta. Ojo del muerto, mrtvačevo oko, mjesto podno Cuchillo Peaka. Apaši ga obilaze.

– Aha – promrmlija Wes.

Curly je stavio na vatru tronožac i uzeo od Anselma šunku.

– Lucy će ovaj put pratiti staroga – rekao je.

Wes ga je pogledao.

– U Espantosu?

– Nego kamo? – upita Abeyta. – Ako netko traži Killdevil, mora zaviriti u Espantosu, je li?

Wes zamišljeno pogne glavu.

Curly je rezao šunku.

– Mi ćemo prvi stići do Killdevila, Wes. Nas četvorica.

– Četvorica?

Anselmo Abeyta postavi na žeravicu lonac za kavu.

– Buck, Curly, ti i ja – reče pogledavši Wesa.

– Čudna skupina – napomene Wes.

Curly je počeo rezati kruh.

– Buck raspolaže informacijama i njegovo je vodstvo. Anselmo se razumije u rude i slične stvari. Ja se u Espantosi ne snalazim loše, a o tebi da i ne govorim, Wes.

Wes protrlja bradu.

– Jedno mi nipošto ne ide u glavu: ako Buck živi tako sjajno kako govoriš, zašto organizira to luđačko traganje za Killdevilom?

– Mislim da Buck ne želi do kraja života goniti pijance s ulice ili sjediti u salunu i čuvati mir. Zato svoj imutak ulaže u pothvat koji mnogo obećava.

– Imutak? Odakle mu pare?

– Karte – objasni Anselmo.

– Sumnjam – protivio se Wes.

– U tome sam bolji od njega, ali nisam napunio džepove.

– Pripada mu dio »Buckhorna« – podsjećao je Curly.

– Opet nešto što ne razumijem – reče Wes. – On i Duke Draeger nisu se nikad podnosili.

Anselmo Abeyta počeo podgrijavaati grah.

– Pomagao je Sophie Belaire

kad je uređivala novu plesnu dvoranu.

Wes se smijao.

— Koješta! Toj dami u njezinim poslovima nisu potrebni ni savjeti ni pomoć.

— Ali tako je bilo — tvrdio je Curly. — Poznato ti je da je Sophie slaba prema Bucku.

Wes Yardigan kimne, izvuče iz Curlyjeva džepa na košulji paketić s duhanom i počne smatati cigaretu. Pomisao da je legendarni Buck Coulter čuvar reda u salunu kartaškoga varalice Dukea Draegera i da pleše oko Sophie Belaire izazivala je gađenje. Što da se radi s preživjelim junacima? Većina kao da nije sposobna sačuvati ponos da časne starosti.

Curly je dijelio jelo. Zavládala je tišina. Wes je mislio na Espantosú. Bio se zakleo da nikad više ne uđe u nju. Predugo je živio u njezinim brdima i klančima. Možda upravo zbog toga voli samotne, napuštene predjele kakav je Lagarto Desierto?

Poslije jela Wes upita Curlyja:

— Onda, kakve to sigurne obavijesti o Killdevilu ima vaša kompanija?

— Melgosa je ostavio za sobom pergament — reče Curly.

— Do bijesa! — uzviknuo je Wes prevrćući očima. — Poštedite me! U prošlih dvadeset četiri sata podnio sam dovoljno muka. Nemojte me sad mrcvariti s Melgosom i njegovom kartom koja vodi u zlatni raj. Curly, dosta je! Sve sam čuo. Svaki pijani Meksikanac u Eden Cityju nudi na prodaju nepatvoren Melgosin pergament kao očevo nasljeđe. »Vama, dragi prijatelju, zbog osobite simpatije i zato što vidim da ste ljudina, dajem kartu tako reći za nekoliko pića«, govore majmuni u salunima. »Senjor, ne bih htio biti

bogat, to nije za mene. Samo sreća, to je sve što želim...« Bla, bla! — Wes pljune u vatru i podigne lončić s kavom. — Majko moja! Sutradan, dok ga boli glava od tekile, Meksikanac ponovo crta na prijavi svinjskoj koži novu pravu Melgosinu kartu. Čim se pojavi prva budala, karta ide u prodaju.

— Hm, hm — gundao je Curly Killigrew.

— Mislim — javio se Anselmo Abeyta — da je kazalište s Wesom Yardiganom izgubilo izvrsnoga glumca. Prava je šteta što se dao na traganje za zlatom.

— Anselmo, pokaži mu stvar — reče Curly Killigrew.

Meksikanac zavuče ruku pod prsluk i izvuče pergamentni svitak. Razmotao ga je na kamenu pred Wesom i odmaknuo se promatrajući ga.

Na pergamentu se vidjelo da je bio razderan na tri dijela. Wes se nagnuo nad skicu i stao je proučavati. Dotad je vidio mnogo karata. Ovaj je put pred njim bio primjerak dovoljno star da bi mogao biti vjerodostojan.

— Onda? — pitao je Curly.

— Star komad — reče Wes i počne smatati cigaretu. — Ali, ako stvarca i jest prava karta, s njom nećeš dospjeti daleko.

— Pergament je razderan u tri dijela — objašnjavao je Anselmo Abeyta. — Senjor Buck ima komad koji se nastavlja ovdje — pokazivao je. — Ovaj komad dao nam je da ga ti vidiš i da se uvjeriš...

— Da ti je dao i drugi, nikad te više ne bi vidio — dobaci Wes i pogleda Killigrewa. — Kod koga je treći komad?

Killigrew slegne ramenima.

— Bilo bi dobro znati. Buck misli kako imamo dovoljno dijelova karte da počnemo s potragom.

Wes pripali cigaretu.

– Kako ste vi, časni ljudi, došli do ovih komada?

Curly Killigrew se smijuckao.

– Do vruga, važno je jedino to da ih imamo. Tvoj udio iznosit će četvrtinu.

Wes zaniječe glavom.

– Znao sam samo jednoga čovjeka koji je mogao čitati pergament – rekao je. – Bio je to Eusebio Ochoa, čovjek koji me držao kao sina kad sam ostao bez roditelja. A Eusebio je mrtav.

– Ubijen u Espantosi – doda Killigrew i dolije si kave.

– Da – javio se Abeyta – on je mrtav, ali njegovo znanje nije nestalo s njim. Wes, on živi u tebi. Znanje također. Eusebio je umro tražeći Killdevil kad si ti otišao iz planine. Neki kažu kako bi još živio da si ti ostao s njim.

– Neka te grom ubije! – obrecnuo se Wes Yardigan.

– Samo ponavljam što se govori – reče Meksikanac. – I neka mi ove stijene padnu na glavu ako prenosim laž.

Iznad Wesove jame uistinu se odvalio kamen i raspao se u kotrljanju nizbrdo. Abeyta je izbečio oči. Survao se još jedan kamen.

– Dogada li se to često? – pitao je Curly nemirno.

– Većinom noću – odgovori Wes. – Stijenje se rashlađuje i puca. Potrebno je vrijeme da se čovjek privikne na to. Ponekad se strmoglavljuju male lavine. Dôgodi se da te muči osjećaj kako nisi sâm, no nikad se ništa ne vidi.

– Kao u Espantosi – stresao se Abeyta.

Wes ga pogledao. Mislio je o tome kako se boji Espantose, ali ipak želi iskušati sreću, potražiti zlato u gori ime koje znači strašna, zastrašujuća, ali i divna.

– Bilo bi najbolje da krenemo još za noći – predlagao je Curly Killigrew.

– Ostavi mi pušku, nekoliko metaka i magarca – zahtijevao je Wes. – Platit ću zlatom.

– Budi razuman – reče Killigrew mrgodno.

– Znam što imam ovdje – uzvрати Wes Yardigan – a ne znam što bih našao u proklesoj Espantosi. Vjerojatno smrt.

Wes položi ruku na Killigrewovu pušku.

Kamenje je i nadalje padalo.

– Dobit ću je? – pitao je Wes podižući oružje.

– Uzmimo da smo nas dvojica protiv toga – reče Killigrew hladno.

Pušcana cijev lutala je lijevo-desno.

– Stvarca je spremna – dobaci Wes značajno.

Odozgo se srušila oveća gromada. Razbila se niz popuzinu a komadi kamenja dopirali su do mjesta gdje je trojka razgovarala. Štropot je slijedilo glodenje kao kad se drobi led u rijeci. Iz stijene su ispali veliki komadi. Podigao se oblak prašine. Abeyta i Killigrew pokupiše stvari. Hitali su prema konjima i magarcu. Wes je promatrao stijenju iznad svoje jame.

– Trkom, momci! – viknuo je.

Čelo stijene kao da se nadulo. Tisuće tona kamenja i zemlje prsnule su nizbrdo takvom tutnjavom da se njome ispunio čitav kanjon. Tlo je podrhtavalo.

Ispod te mase nestao je ulaz u Wesovu jamu. Cisterna za vodu sasvim je zbrisana.

Jeka se polako stišavala. Prašina se rasprostirala pustinjom i prigušivala mjesečinu.

Wes uvuče ruku u jednu od bisa-

ga na magarcu i nađe bocu baco-
nore. Pio je dugo.

— Sve je otišlo do vraga — gun-
dao je. — Jama, zlato u skrovištu,
cisterna, konj, dva magarca, odjeća,
hrana i oružje. Ponovo sam gol kao
novorođenče!

Curly Killigrew i Abeyta bili su u
sedlima. Wes podigne dugu nogu
preko magarećega vrata i smjesti
se pokraj prtljage. Turban mu je
napola zatvorio jedno oko. Bio je
pripit i potezao je dalje.

Curly Killigrew i Anselmo Abeyta
nisu se osvrtni, niti su se podsmija-
vali Wesovu šaljivu izgledu. Nisu se
usudili.

III

Na jugozapadnom obzoru mrač-
no se ustobočila Espantosa. Dok su
jahali prema zapadu, Wes je pogle-
davao taj planinski lanac zamišlje-
nim pogledom.

Poznavao je Espantosu vjerojat-
no bolje od ikoga. Na ranču je bio
samo pet godina. Tad je sve spalje-
no. Sad su već nestali i ostaci doma.
Kad bi posjetio kanjon, odgonila ga
je posvemašnja pustoš. Razaznavali
su se još samo humci grobova rodi-
telja i sestara. Kauboji su prigodom
indijanskoga napada potisnuti
dublje u brda i pobijeni. Godinama
je Wes nalazio naokolo razbacane
kosti.

Wes se tad uspio sakriti među
stijenjem kanjona. Dva dana nakon
toga našao ga je Eusebio Ochoa,
prijatelj njegova oca, i uzeo ga u
svoju kolibu. Hranio ga je i odgajao
kao da mu je sin. Poslije ga je Wes
pratio na njegovim vječnim traga-
njima za Killdelvilom. Napustio ga
je kad je shvatio besmislenost tih
napora. No Ochoa je i ostatak živo-
ta posvetio traženju bajoslovnoga
rudnika u kojemu je gomila zlata.
Za to je dobio uobičajenu nagradu:

nepoznat ubojica skončao ga je iz-
nenada u jednom od kanjona.

Wes pogleda preko ramena veli-
ki kameni čunj što se uzdizao u sre-
dini Espantose. Nekad su ga zvali
Cuchillo Peak, Vrh noža, poslije
Sangre Cuchillo Peak, vrh krvavo-
ga noža. U podnožju masiva Cuchil-
lo, u zaklonu stijena, nalaze se Ojo
del muerto Springs, izvori nazvani
Mrtvačevo oko. I oni su jednako za-
služivali svoje ime.

Malo je ljudi u Espantosi umrlo
prirodnom smrću.

— Do bijesa, Wes — javio se Cur-
ly Killigrew — nemoj neprestano
zuriti u ta brda. Kad god pogledam
tvoje lice, ježi mi se koža.

Curly Killigrew dao je Wesu u
Medanu novac za opremu i konja.

Anselmo Abeyta pogledao ga je
postrance i rekao:

— Znači, je li, da se čovjek mora
vratiti u Espantosu?

Wes se okrene prema njemu. An-
selmo se nije šalio. On je vjerovao
u mračne priče što su se ispredale
oko Espantose.

— Ili se hrabri senjor Yardigan
boji? — doda Abeyta.

Curly Killigrew se smješкао.

— Čega?

— Amigo, to dobro znaš. Boji se
svatko razuman. U samotnim ka-
njonima pobijeno je mnogo ljudi.
Ljudi koji su ušli u njih i nikad nisu
izišli napolje. Nailazi se na leševe
bez glava. Strašni vrag čuva Killde-
vil.

* * *

Otkako ga nije vidio, Eden City
veoma je narastao. Netko sa smi-
slom za crni humor nazvao je gra-
dić Eden i ljudi su to prihvatili. Za-
tim je došla željeznica. Ponosni na
to, građani su dodali riječ City.

U glavnoj ulici vladao je živ pro-
met. Curly Killigrew sjahao je pred
salunom »Buckhorn«. Wes je pro-

matrao prolaznike. Bili su to rančeri, rudari, radnici zaposleni na drobilicama.

– Najmanje jedan od njih bit će prije ponoći mrtav – dobaci Killigrew.

– Kako znaš? – upita Wes.

– Mjesno pravilo. Potvrđuje se već dvije godine.

– To ide uz ovdašnju večeru – doda Anselmo Abeyta.

Wes uđe u salon i iznenadi se.

– Rekao sam ti da nećeš prepoznati lokal. Tako je fin – smijao se Curly Kiligrew.

– Ako dio toga pripada Bucku Coulteru, nije mu loše – reče Wes.

Na povišenom mjestu kod stražnjega zida poput prijestolja bio je postavljen stolac čuvara reda. Čovjeka koji je na njemu sjedio Wes je izdaleka odmah prepoznao i počeo se gurati prema njemu.

Buck Coulter odgurnuo je prema zatiljku skupi stetson. Njegova tamna kosa bila je na zaliscima srebrnasta, kao i brk. U rubu usana držao je dugu cigaru. Duhanski dim zasjenjivao je lice, ali svijetlosivim očima kao da ništa nije promicalo.

Buck Coulter opazi Wesa, odloži cigaru i široko se osmijehne.

– Buck! – vikne Wes Yardigan.

Buck Coulter mu pruži ruku.

– Momče, jesu li te uistinu izveli iz tih prokletih brda? Raduje me što te vidim!

Wes se zbuñeno smiješkao. Ljudi su ga promatrali. Ako veliki Buck Coulter nekoga tako dočekuje, to je značilo u ovom dijelu Arizone nešto posebnoga.

Wesov pogled spuzne prema teškomu tamnom štapu sa srebrnom drškom, koji bijaše naslonjen na stolac. Coulter ga je upotrebljavao godinu dana poslije ranjavanja noge, zatim samo za lošega vremena, kad ga je mučila stara rana.

– Još je ovdje, mladiću! – reče Buck Coulter raspoloženo. – Ne mari! Elegantna stvar, je li? Pa, tu i tamo izbiye van još koja koščana krhotina, ali kad izide zadnja, bit će kao nov!

Sve to nije zvučalo osobito uvjerljivo.

– Za jedan sat bit ću slobodan – nastavio je Buck smijući se. – Znaš, iako sam ovdje partner, moram se držati red. Posao je posao!

– Duke Draeger? – procijedi Wes.

Coulterove su oči žmirknule.

– Znam, Wes, da ga ne podnosiš, ali ne radiš s njim i ne uzrujavaj se.

Wes kimne.

– Reci mi slobodno, Buck, da za-vežem!

Coulter kao da se razdraživao.

– Wes, ja radim s njim, ne za njega – rekao je. – Nego, imaš li para?

– Curly mi je pomogao. Inače sam praznih džepova.

Coulter uze štap i spusti se sa svoga prijestolja.

– Trenutak! Upravo prolazi Duke. Momče, uzet ću za tebe štogod gotovine. A poslije bih s tobom htio razgovarati u svom stanu, u Territorial Houseu. Recimo u deset, ha?

Wes kimne.

Draeger je stao. Kad ga je Coulter zvao, okrenuo se napola i pogledao najprije Wesa pa onda njega.

Wes nije razumio što mu je Coulter rekao, ali Draeger je glasno govorio:

– Do vraga, Buck, kod mene imate proketo veliku kredu. Nisam siguran da možemo ići dalje.

– Duke, vrlo dobro znate da ćete to dobiti natrag – reče Coulter nervozno.

Sve je djelovalo kao da Coulter stoji pred pretpostavljenim i moli milost. Draeger je ponovo pogledao

Wesa, sumnjičavo i hladno.

Coulter mahne prema Wesu i reče:

– Momku je potrebna pozajmica, Duke. Zacijelo ne bi shvatio to što mu prijatelj nije pomogao.

Draeger pljune u mjedenu pljivačnicu.

– Bačen novac – progunda i zabulji se u Coultera. – Kod Sophie Belaire ste iscrpili kredit, ha?

– Kako to govorite, Duke? – obrecne se Coulter.

Uz posprdan smiješak Draeger posegne u unutrašnji džep kaputa.

Wes bijaše iznenađen i zbunjen istodobno. Draeger se nije ponašao kao da razgovara s partnerom. A Coulter je rekao da radi s Draegerom, a ne za njega.

Draeger je držao među prstima novu novčanicu od stotinu dolara. Pružao ju je tako kao da daruje nešto potčinjenomu. Nije uzalud dobio nadimak Vojvoda.

Buck Coulter uze novčanicu i sa smiješkom je gurne u džepić Weso-ve košulje.

– Na račun, momče! – rekao je. – Ne mogu dopustiti da moj prijatelj u Eden Cityu lunja naokolo kao prosjak.

– Ne znam kad ću ti moći vratiti – reče Wes.

– Znam ja – uzvratil Buck. – Mislim da me razumiješ. Prema tome, vidimo se u deset.

Buck Coulter odšepesa prema svojem stolcu. Wes se primakne plicima.

Kad je izišao, Curly je bio kod konja. Idem u »Miner's Rest« da osiguram dovoljno veliku sobu – rekao je. – Dotle ćete smjestiti konje i magarca u Broganovoj staji.

Plaća li Brogan još traganja Lukea Fairbairna za Killdevilom? – pitao je Wes i nastavio podrugljivo: – Nadam se da ne zna kako smo

ga mi tako reći našli.

– Pazi malo, Wes – šapne Anselmo Abeyta i brzo se ogleda oko sebe – ne govori kao da si kod kuće! Ovdje i zidovi imaju uši. Začas će se proćuti da se pojavila Melgosina horta, amigo! Ovdje ima ljudi spremnih da za takvu stvarcu ubiju čovjeka kao muhu.

– Zacijelo, Anselmo! – uzvratil Wes mirno.

Krenuli su u sporednu ulicu, u kojoj se nalazila Broganova staja. Konji i magarac zaustavili su se pred otvorenim stajskim vratima. Smračilo se i iznad njih je gorjela petrolejka.

Preko osvijetljenoga prostora brzo je prošao čovjek u šiljatom sombreru s vrpcom opšivenom srebrnim novcem.

Wes Yardigan žmirkne. Meksikanac je nestao u velikoj staji, zatim se začuo ženski krik.

Wes ispusti konjske uzde i potrči prema vratima. Žena je ponovo vikala.

* * *

Konj pred stajom počeo oštro ržati. Wes pogleda u tom smjeru. Ždrijebac s bijelugom na čelu htio se odvojiti od drugih životinja.

»Do bijesa«, pomisli Wes, »moje kljuse!«

U staji kao da se vodila borba. Neki muškarac psovao je španjolski. Čuo se udarac pesnicom.

Wes uleti u staju s koltom u ruci.

Meksikanac u pletenom prsluku klečao je pokraj starca opruženoga po podu. Stiskao mu je vrat tako da se starčeva bijela brada trzala u smrtnom grču. Nekoliko koraka dalje drugi se Meksikanac rvao s mladom ženom rasute kose i haljine razderane do pasa, tako da su se vidjele jedre grudi.

– Gubi se! – vikne Wes.

Meksikanac koji je klečao pusti starca i izvuče ispod prsluka pištolj. Zapucao je tako brzo da je Wes jedva imao vremena skočiti u stranu. Metak se zario pokraj njega u stropi potporanj.

Wes opali. Metak je pogodio Meksikanca nisko u želudac. Čovjek se presavio i počeo se grčiti.

— Madre! — zajecao je i smirio se.

Luke Fairbairn poče puzati prema jaslama. Drugi je Meksikanac pustio ženu i počeo pucati. Pred vratima je netko nešto vikao.

Wes se baci na pod i također stane pucati. Čim se otkotrljao pobočke, metak se zario u pod gdje je ležao trenutak prije toga. U prostorijsu pucnjevi probijali bubnjiće u ušima.

Meksikanac zatetura, dohvati ženu i privuče je kao štit. Djevojka se žestoko otimala i jednim udarcem prisilila napadača da poklekne. Wes je pucao u taj čas. Metak kalibra 44 pogodi čovjeka u vrat.

Wes skoči prema mladoj ženi.

— Pazi! — viknula je ona. — Leda!

Wes se okrenuo. Na stajskim je vratima stajao čovjek s puškom o boku. Wes je opalio djelić sekunde prije. Metak je toga čovjeka odbacio natraške tako da se puščana cijev podigla i zrno je smrskalo svjetiljku na jednomu od stupova. Stijenj je pao u suhu slamu i staja je počela gorjeti. Strijelac je pao i zakašljao. Bio je to posljednji njegov glas. Jao! — zavapi netko iza Wesa.

— Ubio je Vita i Fedra! Gonzalo, Carl, ovamo! Ovamoo!

Wes pokuša pogledom prodrijeti kroz dim. Na kraju staje raskoračio se Meksikanac s dugom brazgotinom na desnom licu.

— Luis Galeras! — vikne Wes bijesno. — Kućkin sin!

Wes je odmah pucao, no Luis Galeras je odskočio i nestao.

— Briši! Brzo! — vikao je Galeras.

— Ove noći sije smrt.

Čuli su se koraci čovjeka u čizmama.

Wes je brisao znoj i izbacivao prazne čahure. U grčevitoj žurbi punio je oružje, idući prema stražnjim vratima. Gorio je od bijesa.

— Jao! — uzdisao je Abeyta na prednjim vratima. — Nije li ti za danas dovoljno? U tri minute tri leša!

Meksikanac bijaše blijed. Koljena su mu podrhtavala.

Wes je oprezno provirio van i zatim se okrenuo.

— Još nisam gotov! — rekao je.

— Ne izlazi! — vikala je Lucy Fairbairn. — Ubit će te!

Wes spusti revolver.

— Neće. Ove noći neće. Danas sam sretne ruke. Sakrit će se u mišju rupu.

Wes spremi revolver, uze konjski pokrivač i poče gasiti vatru.

— Mići se! — obrecnuo se na Abeytu. — Nađi posude i donesi vode!

Dojurio je Pat Brogan. Zapomagao je.

— Ajme, ajme! Odeš na deset minuta da okvasiš grlo i vratiš se na zgarište.

Wes ga pogleda iskosa.

— Irska ispičuturo! Sredi koljena i trči po vodu!

U glavnoj ulici podignuta je uzbuha. Ljudi su trčali prema staji iz koje se dimilo. Začas je postavljen ljudski lanac i posude s vodom davale su se iz ruke u ruku.

Wes baci pokrivač i pogleda Lucy Fairbairn.

— Lucy, lijepa si kao uvijek.

Djevojka je donekle sredila kosu i pribrala haljinu.

— I ti — rekla je.

Wes podigne obrve.

– Šališ se!

– Upravo si pobio trojicu.

– Aha. Ti su me lopovi htjeli pokopati u Lagartu. Da im je uspjelo, bili bi udesili tebe, mene i djeda. I nitko od njih ne bi trepnuo.

Lucy pogleda u stranu.

– Ne prilazite mu! – viknula je.

Wes se okrenuo. Anselmo Abeyta stajao je pokraj Lukea Fairbairna. Lucy priđe djedu i klekne pokraj njega. Starac je otvorio oči i opazio Anselma.

– Gubi se! – procijedio je stiskajući pesnice.

– Vraški djeluješ na ljude – po-drugivao se Wes. – Dovedi šerifa.

– Već je ovdje – reče Brogan kod vrata.

U zadimljenu staju došepao je Buck Coulter.

– Mladiću, radio si prokleta brzo – reče šerif.

– Imao sam dobroga učitelja.

Preko Coulterova lica prijede lak osmijeh.

– Bila je to samoobrana, šerife – reče Brogan.

Coulter kimne.

– Svakako – složio se i pogledao Lukea Fairbairna. – Jeste li dobro?

Lucy je pomogla starcu da sjedne.

– Citav sam, Coulter, ali to nije vaša zasluga – reče Luke Fairbairn.

– U isto vrijeme ne mogu biti na više mjesta – uzvratila šerif razdraženo.

– Pogotovu kad radite za Dukea Draegera, ha?

Coulter je porumenio.

– Oduvijek ste previše govorili – dobacio je hladno.

Lucy oštro pogleda šerifa.

– Možda nije bilo dovoljno – napomenula je.

Coulter podigne šešir.

– Poštovanje mladoj dami – reče galantno. – Vi zastupate bolju polovicu Eden Cityja?

Lucy obori pogled.

– Nikoga. O njoj se u zadnje vrijeme mnogo govorilo i ja nemam što dodati.

Coulter obori glavu. Lucy je očito mislila na njegov odnos s vlasnikom plesnjaka. Wes je suosjećao s njim, ali čitavo mu se vrijeme činilo da Coulter više nije onakav kakvo-ga je poznavao.

– Mlada djevojka, oštar jezik – pripomene šerif. – Ali ne bi trebalo da vjerujete u sve ono što vam djed kaže o meni.

Lucy počne šutke pomagati djedu da ustane. Wes ga je pridržavao ispod ruku.

– Odvet ću vas kući – ponudio je.

Starac ga je nepovjerljivo odmje-rilo.

– Niste li vi jedan od njih?

– Iz Galerasove bande? – čudio se Wes. – Ti me klipani zaista više ne bi primili u svoje redove.

Starac zatrese glavom.

– Mislio sam nešto drugo – rekao je pogledavši Bucka Coultera i Anselma Abeytu. – Riječ je o ovima ovdje.

– Aha. Ali ja sam svoj čovjek.

– Nadam se, sine – doda starac.

– Oprezno, djede! – opominjala ga je Lucy.

Na stajskim vratima gurali su se radoznalci. Coulter gurne štapom plećatoga Meksikanca na podu.

– Fedro Martinez. Napokon je dolijao – rekao je i zagledao se u vitkijega Meksikanca koji je napadao Lucy. – Vito Galeras. Šteta metka.

Anselmo Abeyta pokaž rukom mrtvaca koji je ležao kod vrata.

– Jim Lascomb – rekao je.

Coulter pripali ugaslu cigaru.

– Napola bijelac, napola Crnac, ali skroz pokvaren – rekao je ga-seći šibicu. – Samoobrana. Nema razloga da te hapsim, Wes. – Okrenuo se. – Brogane, nadi ljude i od-vucite ovu gamad u mrtvačnicu. Po-grebne troškove snosi šerifov uređ. Liječnik neka napiše izvještaj. Otri-jezni ga kako znaš i umiješ.

Leševi su odneseni do malih kola. Abeyta je podigao pušku koja je is-pala čovjeku kod vrata prije negoli je ubijen.

– Nekako mi je poznata – napo-menuo je.

Wes kimne.

– Dakako. Njome sam te gonio iz moga kanjona – objasnio je. Raz-gledao je oružje i promrmlijao: – Čudno. Malo je nedostajalo pa da me klipani ubije mojom vlastitom puškom.

Zatim Wes pride Lucy i njezinu djetu.

– Gdje stanujete? – pitao je.

– Iza korala u Broganovoj šupi.

Wes uze starca pod ruku. Luke Fairbairn se oteo.

– Mogu sâm – rekao je i zako-raćio prema vratima.

Wes ga je uspio uhvatiti prije ne-goli je pao.

– Lucy, pokaži mi put! – podvik-nuo je.

– Čekam te u deset – dobacio je Buck Coulter.

– Bit ću ondje!

Lucy je pokazivala put otvorila vrata kroz koja se ulazilo u zabo-rovljeno dvorište skloništa od dasa-ka. Unutra je napipala petrolejku na kuhinjskom stolu i pripalila je. Njome je osvijetlila lažna na koji je Wes spustio Lukea Fairbairna.

– Kako mu je? – pitala je Lucy preplašeno.

Wes pribere starčevu bradu i po-gleda ga. Na vratu su se još jasno vidjeli tragovi davljenja.

– Nije najgore. Reći će ti sâm.

– Za to mi nije potreban takav ušljivac – kiptio je starac.

Wes izvadi duhan i zagleda se u Lucy. Djevojka shvati pogled:

– Možeš pušiti mirne duše.

Wes pogleda starca.

– Ušljivac ili ne... – promrsi Wes.

– Koještarije – dobaci Lucy.

Wes pripali cigaretu na petrolej-ci.

– Kako je počela gužva? – pitao je.

– Pratili su Lucy – počeo starac.

– Mala, dodaj mi čašu žestokoga.

– Šališ se? – oklijevala je djevoj-ka.

– Ni govora – reče starac.

Lucy ode u kuhinju. Fairbairn je uspio sjesti. Iz toga položaja proma-trao je Wesa.

– Dobro ste ih sredili – pohvalio ga.

Ees zajaši stolac i zagleda se kroz duhanski dim u starca.

– Luke – počeo je – lažete kad govorite da su ganjali Lucy.

– Ganjali. Kakva je to riječ kad je posrijedi djevojka koju biste uzeli za ženu da nije dovoljno pametna. Nedostaje joj još samo takva skitni-ca.

Wes otpuhne dimni kolut i pro-vuče kroza nj prst.

– Čuo sam da ste pomalo polu-djeli i spavali se u Espantosa u traganje za Killdevilom.

– Kao i vi – iskašlje se starac.

– Vi ste se vratili iz Lagarta da Broganovu staju očistite od žohara, je li?

– Zatrpali mi rudnik.

– To pričajte Bucku Coulteru – jetko će starac. – Čuo sam da i on kreće u Espantosu.

Lucy je donijela poslužavnik s bo-com i dvije čašice.

– Boconora, Wes! – ponudila je.

– Ili si promijenio vrstu?
 Wes je pogleda dugim pogledom.
 – Možemo nastaviti pred njom
 – reče Fairbairn.
 – Dakako – pripomene Wes.
 Lucy mu pruži piće.
 – Wes rekla je – ništa me od
 toga ne zanima. Ili ovaj put nije po-
 srijedi skriveni rudnik i njegovo
 blago? Nova priča, ili si se vratio iz
 Lagarta kao bogat čovjek pa želiš
 iznenaditi Eden City?
 Wes kimne.
 Luke Fairbairn već je popio i tra-
 zio je da mu Lucy dotoči.
 – Upravo sam htio saopćiti da će
 Buck Coulter krenuti u Espantosu
 s Curlyjem Killigrewom i Ansel-
 mom Abeytom, u potragu za Killde-
 vilom.
 – Wes to zna – reče djevojka. –
 Nisi li zbog toga i došao iz Lagarta,
 Wes?
 Wes gutne i zagleda se u djevojku
 preko čaše.
 – Što misliš?
 – Što se mene tiče, nije trebalo
 da napustiš Lagarto.
 – Lucy, budi ozbiljna! – molio je.
 – Aha!
 Wes se zagleda u čašu.
 – Vratio sam se siromašniji ne-
 goli što sam bio – promrsio je. –
 Galerasova banda opljačkala me
 do kože. Zatim se zarušio rudnik i
 ja sam izvukao samo ovu ludu gla-
 vu. Ali, ono čemu me pustinja nau-
 čila u nekoliko mjeseci možda je
 vrednije od zlata.
 – Čuj, čuj! – gundao je starac. –
 Skapavao je ondje nekoliko mjeseci
 i vratio se kao crkveni miš. Sjajno,
 ha?
 Wes se smješкао.
 – Luke, još se niste oporavili za
 razmišljanje.
 – Za ovaj slučaj dovoljno je malo
 pribranositi.
 Wes podigne glavu i upita:

– Što je Galerasova banda traži-
 la kod vas? Kartu?
 – Hoćete li biti u Coulterovoj
 ekspediciji? – pitao je starac.
 Wes slegne ramenima.
 – Još ne znam.
 – Koješta!
 Wes ustade.
 – Nisam došao ovamo da se pre-
 pirem s vama – rekao je.
 Fairbairn ustade i upre prst u
 Wesa.
 – Sve mi je jasno, jer znam sve
 – govorio je. – Buck Coulter ima
 dva komada Melgosina pergamen-
 ta, mister! Te krpice vidio sam prije
 prilično godina kad ih je Melgosa
 pokazivao Eusebiju Ochoi.
 Wes se smijao.
 – Da je Eusebio imao pravu kar-
 tu ne bi li bio našao Killdevil?
 Starac zažmuri.
 – Možda ga je i našao.
 Wes osjeti hladne žmarce na ledi-
 ma,
 – Niste li previše popili? – upita
 Wes zajedljivo.
 Starac podigne prst.
 – Nitko ne ide u Espantosu bez
 čovjeka koji će skočiti u vatru i u
 vodu. Samac je umro na pragu toga
 gorja. Moj sin Jim to je i dokazao.
 Jim Fairbairn bijaše otac Lucy i
 ona se odmah povukla u kuhinju.
 Wes je čuo kad je otvorila i zatvo-
 rila stražnja vrata.
 – Što ste htjeli reći? – upita
 Wes.
 – Htio sam pitati odakle Bucku
 Coulteru dva komada pergamenta
 – pripomene Fairbairn.
 – To sam se već i ja pitao – kim-
 ne Wes.
 Starac popije svoje piće, obriše
 bradu i zagleda se u Wesa kao so-
 va.
 – Eusebio Ochoa imao je komad
 prave karte, prije negoli je ubijen u
 Espantosi. Moj sin imao je također

jedan pravi komad kad je tragao za Killdevilom. Kod leševa nije nađeno ništa od toga.

— Razumljivo — dobaci Wes.

— S Jimom je bio mladi Meksikanac. Bio je to Marcos Padilla. Obožavao je moga sina. Kad je Jim ubijen, Marcos je pobjegao iz te proklete gore. Buck Coulter uhapsio ga je u Eden Cityju. Nitko osim njega nije čuo što je govorio o Jimovoj smrti. A Coulter je hapšenje obrazlagao sumnjom da je Marcos ubojica. Te noći bio je sâm u uredu. Sutradan je Marcos naden mrtav u ćeliji. Njihao se na svome vlastitom remenu.

— Dalje. — nestrpljivo će.

— Malo poslije toga Coulter je imao dva komada pergamenta. — reče Luke Fairbairn i sklopi oči. — Čudno, ha?

— Prokleta gadne nagovijesti — reče Wes. — Razgovarate li tako još sa kim? Odakle Jimu njegov komad karte?

— Navodno stvarca nije bila njegova. Imao ju je Marcos Padilla. — objašnjavao je starac. — A Marco je potomak Jesusa Melgose. Odatle mu komad prave karte, koji sam imao u ovim svojim rukama i vidio ga svojim očima. Da nisam provjerio crtež, Jim se ne bi zaputio u Espantos. Ali, nije dopustio da idem s njim. — Luke Fairbairn zatrese glavom. — A bio sam mu tako potreban! Mogao sam mu pomoći. Stiti mu leđa. Padilla tome nije bio dorastao.

— Neprestano govorite o dva dijela pergamenta. Znači li to da postoje treći?

Stari Luke otvori oči i praznim pogledom pogleda Wesa.

— Kakve su vaše namjere? — upita Wes.

— Idete li s ostalima? — uzvрати starac pitanjem.

Wes kimne.

— Onda vas se ne tiču moji planovi. — Kako to mislite?

Starac se nagne naprijed i reče:

— Ostavite Bucka Coultera i udružite se sa mnom. Potrebna mi je vaša pomoć.

— Zašto?

— Zato da nademo Killdevil.

Wes se zagleda u Lukea Fairbairna, čovjeka koji je tragao za rudnicima i zlatonosnim žilama još kao mladić. Kladio bi se da neće prestati dok bude disao.

— Ne mogu ostaviti na cjedilu čovjeka koji se ubogaljšio da mi spasi život — rekao je.

— Znači, zaista nećete krenuti sa mnom i s mojom unukom?

— Ne uvlačite je u to, Luke!

— Uvijek sam se plašio da ste prokleti ludak — ljutio se starac. — Sad sam se uvjerio u to. — Pogledao je prema stražnjim vratima. — U djevojci ste našli više blaga nego što će ga itko naći u Lagartu ili u krvavoj Espantosi. Ali nemate dovoljno pameti da to shvatite.

— Imam je dovoljno da bih vas odvrćao od puta u Espantos.

Starac se ponovo nasloni na ležaj.

— Yardigan, idite sa svojom trojicom prijatelja. Možda nadete Killdevil, a možda štogod drugo. Jeste li sigurni da će barem jedan ostati pošten kad se nadete pred blagom? Ludi čovječe! Ako sam igdje sretao smrt, bili su to rudnici. U blizini zlata ljudi postaju životinje. Gubite mi se ispred očiju!

Wes Yardigan uze šešir i izide kroz stražnja vrata. Lucy je stajala kod ograde. Kad ga je čula, okrenula se.

— Onda? Ideš s njim? — pitala je.

— Ne. Coulterov sam dužnik.

— Znam. — Odvrati ga od Espantose — reče Wes.

– Nema čovjeka koji bi uspio u tome. Zato i idem s njim.

– Onda si luđa njega – ljutito će Wes.

– Gracias! – progunda djevojka i prkosno podigne glavu. – Buck Coulter čeka te u deset. Prijatelju se mora biti vjeran, je li?

Wes kimne.

– Pogotovu čovjeku koji ti je spasio život, Lucy – rekao je. – Laku noć!

U »Miner's Restu« ispraznio je Wes Yardigan s Curlyjem Killigrewom i Anselmom Abeytom još jednu bocu baconore i onda se zaputio u Territorial House. Buck Coulter otmjeno se smjestio, mislio je koracajući po debelu tepihu u predvorju. A nije prošlo mnogo godina od vremena kad su poslije obilnoga pića lijegali u sijeno kod Brogana.

– Tražim Bucka Coultera – reče Wes vitkom mladom čovjeku koji ga je nepovjerljivo promatrao iz recepcije.

– Mister Coulter ima 2 A – otezao je mladić. – Apartman predsjednika Granta.

Wes uze cigaru iz kutije i odgrize vršak.

– Uistinu? – izustio je pripaljujući cigaru. – Je li predsjednik Grant ikad vidio vaš 2 A?

– Mister Coulter upravo ima posjet – odgovorio je mladić.

– Aha!

Wes počeo osjećati djelovanje baconore.

– Budite oprezni s pepelom – pripomene mladi čovjek. – Tepih je dovezen čak iz Kansas Cityja.

– Nemojte! – podsmjehivao se Wes. – A ja sam morao prijeći čitav put od Lagarto Desierto da bih stao na tu skopocjenu stvar iz Kansas Cityja.

Wes pođe prema širokom stubištu.

– Mister, rado bih znao kako se zovete – govorio je hotelski namještenik.

Wes se okrenuo na prvoj stubi.

– Yardigan. Wesley Duncan Yardigan, mister!

– Jao! – kukao je mladić.

Wes mu okrene leđa i pođe dalje.

Gdje je, do vraga, Buck smogao pare da plaća takav stan? Killigrew je doduše rekao da ima udjela u salunu. Anslemo je spomenuo da ga podupire Sophie Belaire, ali negdje nešto ipak kao da nije ispravno. Draegerovo ponašanje i napomena da je zajam kod Sophie Belaire iscrpljen upozoravaju nekako na tu stranu. Buck je, nema dvojbe, dobar službenik, možda i najbolji nadaleko, no poslovnog smisla nije imao nikad. Na drugoj strani, teško bi bilo naći takve majstore kao što su Duke Draeger i Sophie Belaire.

Wes zastade pred vratima s mjenom pločicom na kojoj je pisalo »2 A«, a iznad toga bila je minijatura predsjednika Granta.

– Zna li za tu veliku počast? – progunda Wes, nasmije se i pokuca.

Na vratima se pojavio Buck Coulter sa zadovoljnim smiješkom. U jednoj je ruci držao cigaru, u drugoj čašu.

– Točan si, momče! – rekao je raspoloženo.

– Balavac na recepciji rekao mi je da imaš gosta. Nadam se da ne smetam.

– Goste? – nasmije se Coulter.

– Tvoju staru prijateljicu, Wes!

U prozorskom udubljenju prema glavnoj ulici stajala je Sophie Belaire. Okrenula se polako, svjesna svake kretnje. Njezina mladenačka ljepota počela je kopniti, no još je bila dovoljno privlačna da se muškarci okreću za njom.

Zelene oči hladno su promatrale Wesa Yardigana.

– Kako je Wes? – pitala je Sophie Belaire.

U njezinu izgovoru nestao je poljsko-čikaški naglasak.

– Čime da te ponudim? – pitao je Coulter.

Wes pogleda gomilu boca i reče:

– Možda bi mi najbolje godio rye.

Coulter se smijao.

– A baconora?

– Do grla mi je! Ali kako vidim, niti se ti nisi dao među apstinente.

Buck Coulter lupne čašom o stol.

– Do vraga, nedostajao mi je tvoj humor – rekao je i pogledao Sophie. – Wes i ja imamo poslovne razgovore – napomenuo je.

– Znam. O Killdevilu!

– Nitko ga još nije spomenuo – pripomene Wes.

Coulter lako porumeni.

– Ako ga nađemo, nas dvoje možemo u mirnu luku – objasnio je, prišao prozoru i pogledao van.

Wes gutne. Kakav čudan par mislio je. Buck Coulter, legendarna junčina iz Arizone, i Sophie Belaire, najrasnija ljepotica u plesnjacima zapadno od Mississippija.

– Coulter smatra – dodala je Sophie Belaire – da je petina dobitka moja.

Wes pusti rye da kruži u čaši.

– Da? Teško bih mogao zamisliti da jašite na smrljivu magarcu po Espantosi i tražite zarušeni rudnik. Nije li vaš posao ljepši i izdašniji?

Zelene oči Sophie Belaire zacklile su se poput čistoga leda.

– Ona je partner – objasni Coulter i mirno nastavi: – Jesi li vidio taj komad karte? Što misliš o njemu? – Djeluje kao da je pravi.

– Kao ili jest pravi? – pitala je Sophie. – Mislim sam da je stručnjak.

I jest – reče Buck Coulter, pride joj, poljubi je u lice i nešto joj šapne.

Sophie Belaire podigne glavu i zagleda se u Wesa hladnim pogledom. Coulter joj je pomogao da obuče svoj otmjeni ogrtač i otprati je na hodnik. Čim su se vrata zatvorila, začuo se njezin rezak glas:

– Kopile! Što si on umišlja?

Coulter je govorio tiše i Wes ga nije razumio.

Kad se Coulter vratio, Wes mu dobaci:

– Zna biti opaka, ha? Upamti to prije negoli se napiješ.

– Još nisam pijan, mladiću.

– Kako je ušla u posao?

Buck Coulter teško se spusti u naslonjač.

– Ona nije jeftina žena, mladiću

– objasni.

Wes ga je ispitljivo promatrao.

– Spomenuo si vjenčanje. To je dakako, bila šala, ha?

Coulter zatrese glavom i isprazni čašu.

– Kod Sophie Belaire loše bi se prošlo s takvim vicevima.

– Dakle, voliš je.

– Momče, budališ!

– Onda ne razumijem baš ništa, Buck.

Coulter uz Wesovu čašu i prema bocama.

Nagovorio sam je da sa mnom uđe u jedan posao, no stvar se pokazala jalovom. Zbog toga u stano-vitoj mjeri utječe na moje odluke.

Buck Coulter natoči čašu i doda je Wesu.

– Do bijesa, što je nastalo od tebe u ovoj rupi – ljutio se Wes. – Čuo sam ono što je Duke govorio o tvom zajmu kod Sophie Belaire, zatim Lukea Fairbairna i Lucy...

Coulter je okretao među prstima cigaru.

– Stari Luke ime bube u glavi a Lucy jednostavno vjeruje u sve što on kaže – rekao je stegnuvši čašu s viskijem.

– Možda jest tako, ali pripazi na ruku da ne zdrobi staklo i neće više biti najbrža u ovom kraju.

Coulter pogleda čašu kao da je vidi prvi put. – Aha, što ćeš...

– Drugim riječima – nastavi Wes – kod Dukea Draegera, Sophie Belaire i tko zna koga još imaš dugova do ušesa, je li? Zato si došao na pustolovnu zamisao da se nađe Killdevil.

Coulter spusti ramena i kimne.

– Mladiću, recimo da je tako. Ali izostavimo riječ »pustolovno«.

Coulter dohvati svoj štap i počeo odvrtati težak srebrni držak. Iz njega je izvukao pregamentni smotak.

– Pogledaj ovo!

Wes izravna pergament i priključi mu drugi. U orijentaciji mu je pomogao položaj Sangre Cuchillo Peaka s Mrtvačevim okom na donjem kraju, jednom od malo mjesta gdje se u Espantosi uvijek moglo naći vode.

– I, što kažeš?

– Mislim da je posrijedi prava karta.

– Dalje, momče!

– Položaj zatrpanoga rudnika pokazao bi tek treći komad. Prema tome, njegov vlasnik morao bi biti tvoj partner.

– Ili ti, ha? Eusebio Ochoa je mrtav, no tebi je ostavio svoja znanja. Možda si jedini čovjek koji može čitati ovu kartu i doći do cilja iako nedostaje komad.

– Možda – složi se Wes i podigne glavu. – Buck, kako si došao do dva komada pergamenta?

– Je li to važno?

– Meni jest.

– Anselmov djed ostavio mu je jedan.

Wes se podrugljivo osmijehne.

– Na to bih se zakleo.

Coulter slene ramenima.

– Jim je ubijen u Espantosi. Ubio

ga je mladi Meksikanac, Marcos Padilla. Nekoliko dana nakon toga uhapsio sam ga jer se ponašao kao ludak. I bio je lud, vjerojatno zbog straha. Pretpostavljam da se panično bojao staroga Lukea. Ti znaš kakav je on.

– Vrlo dobro.

Coulter pripali ugaslu cigaru.

– Padilla se objesio u ćeliji. Meni nije zamjerio hapšenje pa mi je ostavio svoje stvari. Među njima bio je i komad pergamenta. Momak nije imao rodaka. Svoju posljednju volju dao je napismeno. Ako želiš vidjeti tu oporuku, kod mene je u uredu.

Wes zaniječe glavom.

– Buck, možda je taj komad pripadao Jimu Fairbairnu.

– Ne bih rekao. Mladić bi ga ostavio Lucy.

Wes je prišao prozoru i zagledao se u zvjezdano nebo.

Možda je Buck pričao čistu istinu. Protivno se svakako ne može dokazati. Kako bi Anselmo Abeyta pribavio drugi komad karte? Luke Fairbairn dovoljno je jasno utvrdio da je Eusebio imao također jedan komad, kad je ubijen u Espantosi...

– Sve je pripremljeno – objasni Coulter. – Krampovi, lopate, hrana, užad, svjetiljke, jednostavno sve. U svako vrijeme možemo napustiti Edon City, dakako pojedinačno. Srećom ćemo se kod Tonto Seepa. – Coulterov glas odavao je oduševljenje. – Wes, bit će to kao u starim vremenima! Siguran sam da ćemo uspjeti. Nas dvojica nikad još nismo uprskali nijedan pothvat, zašto bismo to učinili sad?

– Bilo bi ovdje još nečega – počeo je Wes.

– Reci!

– Ako Luke Fairbairn također krene u Espantos, zahtijevam da ga nitko ne dira.

Coulter se iznenadio:

– Tko da se bavi starim ludakom? – Žmirknuvši, nastavio je: – Do vraga, što ti je ispričao o meni?

– Ništa.

Coulter je proučavao Wesa.

– Dobro, momče! Uopće ne namjeravam smetati staromu Lukeu u njegovim ludostima. No ako bi se ti osjećao bolje, izrijekom obećavam da mu nitko od nas neće ništa učiniti. – Nasmijao se i dodao: – Mora li to vrijediti također za Galerasovu bandu?

Wes uzvratil smiješkom.

– Do bijesa, kako bih volio da ti lopovi također krenu u Espantosu! I da se okrznu o nas! Bio bi to za mene užitak. Coulter kimne.

– Udesili bismo ih kao onomad Moxonovu bandu kod Pipe Springa.

– Kod Dragoon Springa.

Coulter ponovo pride bocama i napuni čaše.

– Aha. Wes, kakva je to bila olovna kiša, ha?!

– Prolom oblaka! – potvrdi Wes.

– Da je netko držao u ruci zdjelu, mogao ju je začas napuniti olovom.

Coulter doda čašu i ponovo se zavalj u naslonjač. Minute su prolazile u šutnji. Tad se javi Wes:

– Buck, hoćeš li se zaista oženiti?

Coulter potvrdi glavom.

– Onda si dvostruki ludak! – eksplodira Wes. – Tvojim imenom Sophie Belaire želi makar malo osvjetlati svoj položaj. Nademo li rudnik, možeš isplatiti i nju i ostale. Do vraga, možeš uzeti nešto i od moga dijela. Moramo učiniti sve što je moguće da izideš iz ove rupetine. Slušaj me, znam za ranč kod Chiricahue. Dobra trava, mnogo vode, zavjetrina, pastrve u potocima, divljač vrvi brežuljcima... Buck, ondje bi se moglo carski živjeti. Dva momka kakvi smo mi... Što misliš o tome?

Coulter pogleda Wesa i ispruži snažnu ruku.

– Momče, to je lijep prijedlog! Naći ćemo Killdevil, isprazniti ga i krenuti u taj raj. U to ime moramo nešto popiti!

Wes se nasmijao.

– Zašto ne bismo? Danas sam pio sve što je tekuće. Mogu dakle nastaviti.

– Oko ponoći moram obaviti svoje obilaske – reče Coulter. – Inače bismo opet slavili kako smo znali. Poslije bismo se zavalili u Broganovo sijeno i promatrali pijane miševе koji su se muvali oko nas.

Četvrt sata prije ponoći dva raspoložena stara prijatelja sišla su niza stube u predvorju feudalnoga predsoblja Territorial Housea. Hotelski službenik promatrao je njihov nesiguran hod.

– Pazite na skupocjeni tepih, šerife Coulter. – govorio je Wes. – Dovezen je čak iz Kansas Cityja. Ondje ga je neki preкупac upotrebљavao za pokrivanje rdavih plugova i onda ga prodao ovoj otmjenoj kući kao starinu.

– Hoćeš li me pratiti? – pitao je Coulter na cesti.

– Jok! Svi bi mislili da si previše popio kad te prati pijanac!

– Tako je reče Coulter. – S kim si, takav si.

– Reče svinja i počе stresati blato!

Coulter se zagleda prema sjeveroistoku, gdje je mjesecina srebrila najviše vrhove Espantose. Oštar šiljak Sangre Peakа uzdizao se u nebo poput ispruženoga kažiprsta. Kao da je opominjao. Ili kao da je domahivao, kako ga tko vidi.

Coulterove su oči sjale.

– Što misliš, momče, čeka li nas ondje bogatstvo, nova budućnost?

Wes smota cigaretu.

- Buck, mislim da ćemo uspjeti
- rekao je.
- Tako je Wes, laku noć!

IV

Wes Yardigan ležao je na uzvišici iznad kanjona Tonto. Na desnoj strani nisko ispod titrala je voda Tonto Seepa. Kad je pogledavao preko ramena, s vremena na vrijeme u ponožju jednoga brijega pojavljivala se svijetla točka. Netko od partnera je pušio. Abeyta ili Killigrew. Buck Coulter znao bi to bolje. Ako se vjetar okrene, svatko tko dolazi prema Tonto Seepu osjetit će miris duhana.

Wes gucne iz čuture. Dugo jahanje od Eden Cityja sasvim ga je isušilo. Unatoč tomu zahtijevao je da do Tonto Seepa dođu u velikom luku. Ravno neće ići niti prema Ojo del muerto, petnaestak kilometara dalje na istoku. Ako se očekuju pratilci, ne valja ići putem za koji bi svatko pretpostavljao da jaše njime. Moraju izdržati do vode u Soldier Camp Mesi. Ne bude li je ondje zato što je još rano za jesenske kiše, ostaju dvije mogućnosti: povratak na Ojo del muerto ili dalje do Lonesomea na sjeveroistoku. Lonesome springs, to je jedna od malo »živih voda« u Espantosi. Tako su brđani nazvali izvore i potoke, da bi se dobila razlika u odnosu na kišne bare. Wes bi najradije čekao još nekoliko tjedana, da se bare napune, no Coulteru se žurilo.

Na istoku se počela bljedućati zora. Wes se ponovo ogledao preko ramena. Do vraga, klipan je još pušio! Pipao je tako dugo oko sebe dok nije našao kamen veličine jajeta i onda ga bacio. Odgovor je bio prigušena kletva. Žizak cigarete više se nije vidio.

Negdje u blizini udario je metal o kamen. Dolje je još bilo tamno

kao u rudničkoj jami. Sušanj što se čuo nije mogao potjecati od Apaša. Indijanci se kreću bešumno, kao dim na vjetru, s tim što se ni ne vidi. Pomisao na njih izazove kod Wesa trnce. Apaši još su tražili staništa u Asphantosi. No Ojo del muerto oni su izbjegavali. Tako je makar govorilo iskustvo. Wes se čak pitao ne čine li to oni zato da obmanu bijelce? Ljepša mogućnost za postavljanje klopke jedva da se može zamisliti.

Kopito je ponovo udarilo o kamen. Zvuk je nalikovao na jauk puknutoga zvona.

Dolje se nešto micalo. Činilo se da iz tame izvire šiljat šešir. Wes se smješкао. Jedan od najvažnijih naputaka za borbe s Apašima glasio je: Pucaj na sve što ne nosi šešir.

Niže dolje u tami netko je kašljao. Vjetar je mijenjao smjer. Wes protrlja nos. Osjećao se jak miris konjske balege.

Odjednom se javio glas koji je govorio:

- Kelly, do vraga, gdje si? - Čula se kletva na španjolskom, zatim ponovo isti glas: - Kelly, kad bi koga bilo ovdje, taj bi te odavno sredio.

Drugi glas, točno ispod Wesa, zajedljivo je odgovarao:

- Čekali su samo to da ovuda urlaš, Carl. Dobro. No mislim da ovdje nenasno smrti.

- Kriv je Luisov ždrijebac, Kelly, i to je sve.

Kelly je napustio svoje mjesto. U međuvremenu je postalo svjetlije.

- Tvoja glava morala je biti pod ždrijepčevim repom - gundao je Kelly - inače ionako ne možeš ništa čuti ili nanjušiti.

- Kelly - javio se treći glas - kako je tamo?

Wes se nehotice sklupčao. Prepoznao je glas Luisa Galerasa.

Galerasova banda rano je skočila

na noge. Pri tom je bilo potpuno jasno da Galeras nije došao u Espan-tosu zato da se osveti čovjeku koji je ustrijelio tri člana njegove družine. Došao je zbog zlata. Osveta je mogla biti samo usputna namjera.

– Nitko mi se nije javio – proci-jedi Kelly.

– Jasno – rekao je Carl. – Vje-rojatno su već daleko.

– Starac ne može tako brzo ja-hati – reče Luis Galeras. – Osim toga, uskoro moraju potražiti vodu. Ako ne budu htjeli doći ovamo, mo-raju potražiti Ojo del muerto. Znam ova brda. Ondje je jedina voda u krugu pedesetak kilometara.

– Nisam baš siguran – pripo-mene Kelly.

– Po mome, odmakli su petnaes-tak kilometara od ovoga mjesta – tvrdio je Carl.

– Govnariš kad govoriš, a to či-niš također kad radiš – obrecnuo se Kelly. – Nije prošlo sat vremena kako su izišli iz Eden Cityja, a ti si ih izgubio. Jedan starac i jedna dje-vojka jednostavno ti nestanu. Nisi li govorio da si bio vojnički izviđač? Indijanci su ti mogli skalpirati stražnjicu, a ti bi i dalje buljio pre-ko grma.

Wes Yardigan se smijao. Upravo su bile izrečene njegove misli. No kad je pomislio da Galerasova ban-da goni Fairbairnove, osjeti žmar-ce. Lopovi očito misle da im je sta-rac sigurniji vodič prema Killdevilu negoli skupina Bucka Coultera. Ili Galeras nije htio sukob s Wesom Yardiganom i Buckom Coulterom.

Wes stisne zube. Svim opomena-ma uprkos, starac je otišao u Es-pantos. Njegova je stvar ako želi umrijeti u čizmama, ispunjavajući svoje snove, no poveo je djevojku. Do vraga, padne li ona u ruke Ga-lerasovoj bandi, strašno će stradati.

– Moraju biti na putu prema Ojo

del muerto – rekao je Luis. – Carl, dovedi Gonzala. Kelly i ja krećemo dalje. Požurite! Moramo nadokna-diti izgubljeno.

Carl je krenuo. Pri tom se nije trudio da ide bez buke. Zveckao je mamuzama. Banda bijaše opkolila izvor i sada prekida opsadu.

– Luis, što je s Yardiganom i Co-lulterom? – pitao je Kelly.

Galeras nije žurio s odgovorom. Onda je rekao oporo:

– I oni će doći na red. Najprije ćemo se pozabaviti sa starcem i s djevojkom.

Kelly pljune.

– Možda su se u međuvremenu spojili s Fairbairnom, ha? Do vraga, Luis, uletimo li u klopku, nitko od nas neće preživjeti. Coulter se bori kao prokleti Apaš a Yardigan je jednako gadan, ako u međuvreme-nu nije postao još gori. Vidio si što je napravio kod Brogana.

Poslije male stanke Galeras promrsi:

– Ne boj se, nisam to zaboravio.

Meksikančeva prijetnja dirnula je Wesa u srce.

– Coulter i Yardigan nisu sa sta-rim – nastavi Galeras. – Coulter i Fairbairn ne podnose se, a osim toga Coulter ne bi htio isplaćivati još više partnera.

Trenutak nakon toga čulo se tap-kanje konjskih kopita po kamenitu tlu. Deset minuta zaostatka imali su Carl i tupavi Gonzalo Baca.

Wes položi glavu na prekrižene ruke. Strahovao je za starca i Lucy, ako ih zaskoče Galeras i njegovi krvnici. Zašto je stari ludak morao još jednom ići u Espan-tosu? Zašto je u svoju ludost uvukao Lucy? Nje-zine patnje bit će najveće.

Wes se povukao sa svoje osma-tračnice, stavio šešir na glavu i u nadošlom svanuću počeo se spušta-ti.

Luis Galeras lagao je kad je rekao da osim Ojo del muerto pedesetak kilometara naokolo nema vode. Kelly je u to s pravom sumnjao. Ali Luis Galeras bijaše vođa i htio je da se ide prema Ojo del muerto jer se nadao da će ondje zaskočiti Fairbairna. Wes stisne jače svoju pušku. Do vraga, kakvu su zasjedu mogli prirediti ondje on i Buck. Galerasova banda uletjela bi u nju kao u gnijezdo štakora. I svijet bi od nje bio zauvijek oslobođen.

Wes je odjednom zastao. Ako je Luke Fairbairn znao za tri nakapnice kod Soldier Campa, i ako on i Buck nađu na njega? To bi moglo biti jednako opasno kao da kod Ojo del muerto upadnu u zasjedu Galerasove bande. Luke Fairbairn bijaše star čovjek, no i u svojoj dobi vraški borac.

Wes je išao dalje. Iz tame između stijena pitao je Buck Coulter:

– Koga si vido, Wes?

– Luisa Galerasa i njegove lopove. Među njima je neki Kelly i Carl. Ukupno četvorica.

– Traže nas?

– Teško reći – odgovori Wes.

– Koga progone? – upita Curly Killigrew. – Tko tvrdi da uopće prate nekoga?

Killigrew se nasmijao i odgovorio sam sebi:

– Je li, Anselmo, oni su uvijek nekome za petama?

Abeyta potvrdi:

– Tako je.

– Ti to moraš znati – Pripomene Wes – ti si dovoljno dugo jahao s tim krdom.

– Ah, bio sam zelen – progunda Anselmo Abeyta i okrene oči prema nebu. – Kad sam bio mlad, razmišljao sam kao mladić. Sad sam čovjek i mislim drukčije.

Wes izvadi iz džepa cigaretu i pripali je.

– Oh, kako mi je nedostajala! – uzdisao je.

– Smijemo li mi takoder pušiti, učitelju? – javio se Killigrew.

– Dakako, ako opet moraš imati čik u ustima.

– Tako si me lijepo podsjetio da ne smijem potegnuti dim, da sad imam kvrgu na glavi – reče Killigrew mrzovoljno.

– Slijedeći put napraviti će ti na tome mjestu – rupu – reče Wes. – Tvoja cigareta mogla se njušiti izdaleka.

– Kamo idu Galerasovi jahači? – upita Buck Coulter.

– Prema Ojo del muerto.

– Jesu li pričali o još čemu?

– Ništa više nisam razumio – tvrdio je Wes.

– Makar imaš sluh? – nepovjerljivo će Coulter.

– Ništa drugo nije razumio – ponovi Killigrew i pripali cigaretu.

– Ako Wes kaže da je to sve, onda je tako.

– Podsjećaš me na papigu – dobaci Abeyta razdražljivo.

Toliko se razdanilo da je Wes mogao razabrati Coulterovo mršavo lice ispod šešira. Šerif ga je ispitljivo promatrao.

– Dobro. Sad? – pita je Coulter.

– Ti si naš izviđač, reče Wes.

– Idemo prema Solidier Campu.

– Možda ima vode negdje bliže?

– zanimao se Abeyta.

– Onda idi onamo – obrecne se Wes i pode prema svom ridanu.

Killigrew ga je pratio pogledom.

– Zašto je tako gadan? – promrmlija je ne obraćajući se nikome ponaosob.

Buck Coulter slegne ramenima i odšepesa za Wesom. Zubima je držao ugaslu cigaru. Promatrao je široka pleća i snažna ramena Wesa Yardigana. Taj se čovjek kretao kroz šipražje poput zvijeri koja je u

lovu. Ni Coulter to nije činio bolje u svojim najboljim danima. Nema sumnje da je našao najpogodnijega čovjeka za vodu u Espantosi. I u borbi na nož imao bi pokraj sebe radije Wesa Yardigana negoli bilo koga poznatoga. No nije li Wes malo prije ipak nešto pred njim sakrio? Coulter odagna sumnju.

Wes Yardigan nije žalio što je lagao Coulteru. Imao je doduše njegovo obećanje da neće dirati Fairbairna, no znao je što sve ljudi mogu počinuti kad ih zaslijepi zlato. Sumnjao je u to kako bi Coulterov autoritet bio dovoljan da drži na uzdi Killigrewa, a pogotovu Abeytu.

Toga dana nije bilo dugoga odmora. Jedino su tako mogli prije noći stići do Solidier Campa.

Sunce se okomilo na grmljem obrasle kanjone i pretvorilo ih u užareni pakao koji je iscrpljivao snagu. Wes je s vremena na vrijeme pogledavao preko ramena, vodeći konja kanjonom Lost i razmišljajući o tom imenu koje toj rupi usred Espantose i jest i nije odgovaralo. Jest da se kanjon nalazi vragu za ledima, ali ljudima nije bio tako zabačen da se ne usude ući u nj, na putu prema sreći ili prema paklu.

Wes se osobito zabrinjavao za Bucka Coultera. On je morao trpjeti jače negoli drugi. I sam je Wes osjećao slabost u nogama. Bilo je lakših putova prema Solidier Campu, no nijedan nije bio tako malo poznat kao ovaj.

Prije mnogo godina išao je tuda Wes kao preplašeni petnaestogodišnjak. Jahao je s Eusebiom Ochoom, a za petama im je bila apaska potjera koja ih je sustizala. Bilo bi dobro da se tada jače pouzdao u Eusebija. Wes se osmjehivao. Stari iz brda! Ako je itko djelovao tako kao da je odvaljen od stijene u Es-

pantosi, bio je to Eusebio.

Najsvježije u pamćenju bile su Eusebijeve oči. Bile su boje granita, žmirkave, prodorne. Činilo se da uvijek tragaju za stvarima koje su drugi ljudi davno previdjeli.

Wes da rukom znak da se stane. Čučnuo je u najbližoj sjeni i počeo smatati cigaretu. Bio je sav preznojen i koža ga je svrbjela. Jedino grlo bijaše suho. Pripalivši cigaretu, promatrao je ostale kako se povlače naokolo.

Stijenje bijaše užareno i raspućano i činilo se da je jeka dovoljna pa da se gromade počnu rušiti u dubinu.

— Do bijesa! — uzdisao je Coulter prateći Wesov pogled.

S prilično napora smjestio se Coulter na ravnini i ispružio bolnu nogu.

— Kako je, Buck? — pitao je Wes zabrinuto. — Možda je ipak trebalo da ostaneš u Eden Cityju.

Coulter mrgodno zanijeće glavom.

— Koliko nam još ostaje? — pitao je. — Tri kilometra.

— Znači, ostatak poslijepodneva, zadržimo li dosadašnju brzinu — nastavi Curly Killigrew. — Je li tko već bio ovdje?

— Ja — dobaci Wes, tresući praznu bocu.

Nedostaje još samo to da ne nademo vodu, mislio je.

— Bio je ovdje još netko — reče Abeyta. — Vidiš li?

Abety je pokazivao poruku koju je netko ugrebo u stijenu iznad njih.

— Tri zvijezde — čitao je Killigrew. — Dobro za čovjeka ili životinju.

— Bio je ovdje — još netko — javi se Wes. — Pogledaj desno.

— Do vraga — glasno će Killigrew — zacijelo nitko tuda nije tumačio za izgubljenom ovcom, ha?

– Zašto ne? – mislio je Abeyta.
– Anselmo je počeo pokazivati smisao za šalu – reče Wes i pogleda Meksikanca postrance. – Još će se na kraju otkriti da je i sâm pitoma ovčica. Kad ga potom izgubimo, bit će nam teško.

Coulter se oraspoložio.

– Wes, i ti se mijenjaš! – dobacio je.

– Aha – reče Killigrew. – Buck, trebalo je da vidiš kakvoga smo zatekli u Lagartu, je li, Anselmo? Slušaj, Wes, što si zapravo tražio u onoj zabiti? Besmrtnost?

Anselmo je pripalio cigaretu.

– Možda se jednostavno sklonio ondje promrsio je.

Wes sjedne i ispruži noge.

– Moja je savjest čista – rekao je. – Buck inože potvrditi da se moja slika s imenom ne nalazi ni na jednoj tjeratici u šerifskim uredima.

Coulter je promatrao svoju cigaru.

– Ni u mojem bivšem uredu – rekao je i pogledao Wesa. – Bivšem! Braća mi nisu htjela dati dopust da odem u Espantos i vratio sam zvijezdu. Čini mi se da ih to nije osobito razalostilo.

– Tebi ravna neće lako naći – ustvrdi Killigrew.

– Tako je mislio i Duke. No ja sam u prvom redu tragač za zlatom.

– A Sophie? Ona ti je dala blagoslov? – zanimao se Wes.

Odgovor je bio kratak pogled Coulterovih sivih očiju.

Killigrew je odmah osjetio napestost.

– Sljedećega tjedna u ovo vrijeme svi ćemo biti milijunaši – pripomenuo je.

Anselmo Abeyta zurio je u prijetuće stijene kanjona.

– Ako izidemo iz Espantose – promrsio je.

– Ne kenjkaj! – obrecnuo se Killigrew.

Meksikanac zanjiše glavu.

– Još ćeš grditi sunce što je zašlo i što je došlo zlo noći.

Buck Coulter pljune u stranu.

– Zlo noći? – rekao je. – Više volim tamu negoli svjetlo.

Noću je sve oblije i blaže. Noću nema ružnih žena ni gadnih muškaraca.

– Govoriš kao da čitaš knjige – reče Curly Killigrew. – Sad sam se sjetio kako je Wes pričao da je u Lagartu čitao knjige. Tvrdio je da su one najbolji prijatelj u samoći. – Smijao se. – Što se mene tiče, prednost dajem rakiji i ženama.

– Na svijetu postoji samo jedna dobra knjiga – dobaci Meksikanac.

– I ti si je čitao? – podsmjehne se Killigrew.

Wes Yardigan ustane i protegne se.

– Žao mi je što moram prekinuti mudru raspravu – reče – ali vrijeme je da se krene.

Ponovo su se penjali. Wes se nije mogao osloboditi misli na Lukea i Lucy Fairbairn. Možda im je potrebna pomoć? No Wes nije mogao ostaviti trojicu svojih drugara prije negoli ih dovede do vode.

Wes je neprestano ispitivao kanjonske stijene. Jednoga će dana vrijeme izbrisati stare oznake i simbole. Mnogi se već teško nalaze. Uskoro nijedan vodič neće moći nikoga voditi do blaga. Tad je opazio ono što je tražio. U stijeni bijaše uklesana duga crta, na kraju koje je uguben balon na štapu i ovalna markacija. Wes se preko ramena obrati Bučku Coulteru:

– Španjolska tivkica. To je sjeno-vito pismo. Samo ljeti i u ranu jesen u ovo vrijeme sunce je u takvu položaju da se poruka može čitati.

— Znak pokazuje put prema najbližoj vodi, je li? — pitao je Abeyta.

Wes kimne i pođe dalje. Espantosa je puna takvih znakova. Neki su indijanskoga porijekla, neki španjolskoga i meksičkoga. Poslije su se pojavili i drugi. Mnogi su bili istiniti, no jednako mnogo bijaše lažnih, koji su na ovaj ili onaj način mogli voditi u smrt, s kojom su svrhom i izdubeni.

Stari Eusebio Ochoa bio je živi leksikon takvih znakova i njihovih značenja. Svoje znanje namro je dječaku kojega je držao kao da mu je rođeni sin. To je ujedno bilo sve što mu je Eusebio mogao ostaviti. Malo poslije Wesova odlaska u Lagarto starac je ubijen i opljačkan.

Sumrak se poput baršunasta pokrivača počeo meko spuštati na planinu. U podnožju Velike Mese Wes da kratak odmor. Taj sjeverozapadni bok Espantose bijaše prošaran klancima koji su se međusobno razlikovali manje negoli prsti na rukama.

— Moramo li gore? — pitao je Coulter. Wes potvrdi.

— Po čemu znaš, mladiću?

Wes pokaže kosu stijenu u koju bijaše ugreben kvadrat sa četiri zmijolike crte.

— U blizini je voda — objašnjavao je Wes.

— Da — reče Meksikanac — ali u kojem smjeru?

Wes prijede pogledom popuzinu u podnožju Mese i upozori na znak usječen u stijenu iznad nje.

— Potkova — rekao je. — To znači da put prema vodi ide onuda.

— Ili put prema blagu — pripomena Abeyta. — Znam to.

Wes obriše znoj s lica.

— Točno, Anselmo. Ali jedino blago za koje smo trenutno zainteresirani jest voda. Potrebna nam je prije negoli zlato i srebro.

— Jamačno — promrsi Killigrew.

— Dalje, Wes! — javio se Coulter.

— Znao sam da s tobom nećemo zalutati.

— Polako — reče Wes. — Ne mogu jamčiti da cisterna nije suha.

Kretali su se između kamenih gromada i trnovitoga grmlja. Penjali su se sve više i više. Kod jedne stijene Wes je zastao. Ovdje je počinjala strma zavojita staza koja se razaznavala u mraku kao kovrčava vlas.

Wes pokaže smjer. Curly Killigrew zabaci glavu.

— Ondje gore?

— Ako želiš doći do vode — odsiječe Wes.

Wes je potjerao konja uzbrdo. U nizu minulih godina kopita magaraca i konja usjekla su u stijenu mala udubljenja.

Wes se okrene i nastavi penjanje. Nije htio da mu Abeyta vidi lice. Vrijeme osvete još nije došlo.

— Wes — javio se Buck Coulter prebijenim glasom — kako bi bilo da nam kažeš koliko nam još ostaje?

Wes spusti uzde.

— Buck, odmarajte se ovdje dok se vratim s izvidanja.

Wes nastavi jahati držeći se desnim bokom uza stijene. Jezik mu je nabrekao, grlo bijaše ranjavo, glava bolna.

Napokon je desnom rukom napi-pao u stijeni znak koji je značio da je ovdje cisterna. Wes se uzverao preko zida i spustio se. Noge su do-dirnule suho tlo. Po neravnom dnu cisterne Mes pođe prema drugoj. Ponovo ga dočekala suhoća. Srce mu je počelo brže kucati.

Zadnji zid dočekao ga je mirisom truleži. U tami je nešto šušnulo i po-bjeglo. Wes se nagne preko zida i pripali šibicu.

Slabo i titravo svjetlo otkrilo je

pedalj ispod njegova velikoga nosa zelenkasto vodeno mrcalo. Wes halapljivo zagrabi obadvjema rukama.

* * *

Mjesec je škiljio prema zaravni pokraj cisterni. Uz stijenu je pucketala vatra. Curly Killigrew cijedio je vodu kroz svileni rubac u lonac. Anselmo Abeyta bio je zabavljen tavom a Wes je dijelio grah u limene tanjure. Abeyta je dodavao pečenu šunku.

Jeli su šutke. Jedan za drugim pozivali su za duhanom ili za cigarom.

Wes ustade.

— Idem u izvidanje.

— Ne idi sâm — reče Coulter.

— Snaći ću se.

— Nisam mislio da se nećeš snaći — reče bivši šerif.

Wes smota cigaretu.

— Nego što?

— Bolje bi bilo da radimo u parovima.

Wes ovlaži cigaretni papir.

— Tko bi bio prvi par?

— Ti i Anselmo — reče Buck Coulter. — Slažeš se?

Wes ga je promatrao.

— Znači li to da ovdje ti zapovjedaš?

— Tako je, Wes!

Wes kimne, uze konjski pokrovac i počeo se spremati za sedlanje. Na zatiljku je osjećao poglede ostalih.

— Kamo ćeš? — pitao je Coulter.

— Najprije iz ovih prokletih brda, a onda namag u Lagarto — reče Wes, pogledavši preko ramena.

Bilo je potpuno tiho. Wes se polako okrenuo i promatrao je trojicu sudrugova. Odmjeravali su ga napola pognutih glava.

— Možda taj naum nije najbolji, mladiću — reče Coulter.

— Mislio sam da smo partneri — pripomene Wes.

— I jesmo — uzvratí Coulter polako i osmjehne se. — To znači da

zajedno radimo. Zajedno, ne svaki posebno. Nijedan od nas ne može lunjati naokolo i tražiti sâm za sebe.

— Što vi stavljate na kocku? — uita Wes. — Kod vas je karta.

— A ti si vidio što je na njoj upisano. Koliko znam, pamćenje ti nije loše.

— Kad bi barem vaša pamet bila bolja, prokleta kopilad! — ljutio se Wes. — Tad biste se dosjetili da pergament uopće ne prikazuje ovaj dio planine, nego predjela istočno od Cuchillo Peaka.

Killigrew pljune u vatru.

— I zašto da onda njuškaš ondje gore? — pitao je tobože dobrodušno.

— Zato što odozgo po mjesecini daleko vidim — odgovori Wes. — Jesam li ja izviđač, ili to želi raditi netko od nas? — Wes skine pokrovac sa svoga ridana. — Dobro! — reče. — Spremite se, drugari, i krenite!

Buck Coulter trljao je bradu i zamišljeno zurio u vatru. Zatim pogleda iskosa Wesa.

— Izmučeni smo, mladiću, i svi smo pomalo razdražljivi — napomenuo je. — To se može svakome dogoditi, Wes, je li? I tebi. — Coulter se nasmije. — Priznaj!

Wes odmahne rukom.

— Buck, odviše smo dugo prijatelji da bi nas smutilo traganje za blagom.

— To je prava riječ, Wes!

— Aha — izusti Killigrew.

Deset minuta nakon toga Wes je izveo konja na vrh. Na drugoj strani znao je za put koji se spušta dolje u kanjon.

Wes sjaši, izuje čizme i zamijeni ih mokasinama chiricahua s debelim potplatima. Zatim povede ridana nizbrdo. S ruba se otiskivalo kamenje i udaralo o nešto negdje daleko. Wes nije htio pogledati u dubi-

nu, da ne izgubi odvažnost. U ka-
njonu je ponovo uzjahao i pošao
prema drugoj strani. Jednom je
stao i osmotrio okoliš dalekozorom.
Činilo se da nigdje nema nikoga.

— Ne pada mi na um da vam ot-
mem taj prokleti rudnik! — gundao
je Wes srdito.

Sat nakon toga bio je u blizini
Sangre Cuchillo Peaka. Da je do
Sangre Cuchillo Peaka išao drugim
putem, bilo bi mu potrebno pet pu-
ta više vremena. Wes se osmijehne.
Malo bi se ljudi usudilo noću kre-
nuti tom prečicom.

Wes priveže konja u slijepom
klancu, uze pušku i dalekozor i na-
de osmatračnicu na plosnatoj stijeni
što je nadvisivala polukružnu ra-
van na kojoj se nalazio izvor Ojo
del muerto, izvor koji nikad ne pre-
sušuje.

Odnekud je dopro slabašan miris
duhana. Wes počeo puzati. Osjetio je
i svježinu vode. Iz granitnih stijena
ona je tekla u tri jezerca i prelijeva-
la ih. Jednom je Wes ispitivao dubi-
nu. U prva dva voda bijaše duboka
nekoliko metara, trećemu nije na-
pipao dno.

U dubokoj i mekoj tami netko je
zakašljao. Bilo je to kod prvoga je-
zerca. Wes protrlja umorne oči. Je
li stari Fairbairn tako poludio da
logoruje kod vode? Ili je Galeraso-
va banda već zaskočila Lukea i Lu-
cy? Pri tom razmišljanju Wesu se
ježila koža.

Ponovo se čulo kašljanje. Wes uze
kamen i baci ga u zrak. Kamen pa-
de u vodu.

— Kelly, do vraga, što je to? —
pitao je nečiji glas.

— Zaveži, kopile! — srdito će Kel-
ly.

Tako je Wes saznao gdje se nala-
ze dvojica.

— Nešto sam čuo — ponavljao je
prvi, vjerojatno onaj imenom Carl.

— Tišina! — siktao je Kelly. —
Hoćeš li uzbuniti staroga i malu?

Wes osjeti olakšanje.

— Hoćete li napokon umuknuti?
— šaptao je Luis Galeras.

Ojo del muerto ponovo je obavila
tišina. Wes se odšulja natrag i uzve-
re se prema putu koji vodi na za-
pad. Kilometar dalje skrenuo je i
našao mjesto odakle je mogao pro-
matrati stazu na jednoj drugoj stra-
ni. Ovdje je sjeo i naslonio pušku na
kamen.

Iza leđa nešto je zvecknulo. Wesu
se činilo da mu se sledila krv.

— Posegnite za puškom i od te
lude glave bit će rešet — govorio
je poznat glas.

— Luke, htio sam se samo poč-
škati — reče Wes.

— Pokušajte, mister!

— Čekam da mi to učinite met-
kom — podrugljivo će Wes. — Koji-
ti kod Ojo del muerto jedva čekaju
da vam potpale vatru pod stražnji-
com.

Luke Fairbairn se nasmije kao
da kokodade.

— Oni, ha? Oni su gotovo tako
glupi kao vi.

— Hvala — reče Wes.

Starac se ponovo počeo smijati.

— Pjetlići! — govorio je. — Slamo-
glavci i nezalice! Ne mičite se! Pri-
je negoli izvučete revolver imat će-
te na trbuhu rupu kalibra 45.

— Imate samo jedan metak u pu-
caljki — reče mirno Mes.

— Spusti pušku, djede! — javila se
Lucy iz sjene, — Wes nam neće uč-
initi ništa loše.

— Mala, misli ti što hoćeš!

Wes spusti ruke.

— Bilo bi dobro da i vi napokon
protresete glavu. Bilo bi razumno
da Lucy odmah izvedete iz planine
i odvedete je u Eden. Potražite on-
dje kakav valjan posao, ako tkogod
želi zaposliti tako staroga magarca.

Fairbairn malo spusti pušku.

– Ni najmanje ne poštujete sjedine – žalio se. – Što će biti s ovim svijetom?

– Ostanete li u Espantosi još neko vrijeme, nećete doživjeti odgovor na to pitanje – reče Wes i počeo smatati cigaretu. – Kod Ojo del Muerto vrebaju na vas četvorica. Što možete učiniti protiv čopora? Pošteno rečeno, ni za Bucka, Curlyja i Anselma ne bih stavio ruku u vatru.

– Zašto ne? – Oni su vaši partneri.

Wes pripali cigaretu i postavi se tako da između njega i Ojo del Muerto bude velika stijena.

– U Buckovo ime ta me kopilad trebala zaskočiti u Broganovoj staji – nastavi starac. – Predstava je održana po njegovu nalogu.

– Tri su čovjeka ustrijeljena i on to zove predstavom! – reče Wes okrenuvši se ponovo prema Fairbairnu. – Ništa ne znam o tome kako kanite otkriti Killdevil. Možda imate dio pergamenta koji nedostaje. Jedno, međutim, znam: Galeranova banda u to je uvjerena jednako kao i Buck Coulter. A nijedan od njih neće oklijevati ni minutu da je istrese iz vaše sasušene kože.

– Ali ja tu krpicu nemam – brzo nadoda starac. – Osim toga, Buck je bio moj prijatelj.

Lucy izađe iz zaklona.

– On je prijatelj sa svakim, ako mu to odgovara.

– Lucy – reče Wes – pošalji djeda kući. Killdevil neće naći, smrt hoće.

– Ostajem! – srdito dobaci starac.

– A ti? – upita Wes djevojku.

– Ja ne napuštam djeda.

Wes slegne ramenima, ugasi cigaretu i uze svoju pušku.

– Dobro. Učinit ću za vas ono što mogu.

– Vaše nam usluge nisu potrebne – zajedljivo će starac.

Wes pogleda djevojku

– Drag starac, ha?

Wes pođe nizbrdo ali zaustavio se i pogleda natrag. Mjesec je potpuno osvijetlio djevojčino lice. Vjetar joj je mrsio kosu. Wes osjeti bol u prsima.

– Radite s nama, Wes – rekao je starac. Uz vašu pomoć mogu naći Killdevil. Polovica nalaza više je od onoga što biste dobili u čoporu, ako uopće podijele blago s vama.

Wes zaniječe glavom.

– Siguran sam da mogu naći rudnik – doda stari tragač za zlatom.

– Možda – uzvрати Wes – ali Bucku Coulteru dao sam riječ da ću mu pomoći.

– A što je on dao vama?

– Jednom mi je darovao život – reče Wes i nastavi spuštanje prema stazi.

– Prokleti ludak! – režao je Luke Fairbairn.

– Nisam u to tako uvjerena – reče Lucy. – Ili je vjeran ludak.

Starac natrpa u usta duhan za žvakanje i počeo ga žestoko mljeti, tako da mu je brada poskakivala.

– Vjeran? Samo ludak! Ludak zaražen zlatnom groznicom, i to je sve. A na kraju svatko doživi jednak kraj.

– A ti, djede?

Starac se okrenuo i zagledao se u unuku.

– Ti bi se vratila u grad, mala?

Lucy se umorno nasmiješi.

– Ne, djede! Ostajem uz tebe do kraja.

Starac zakima.

– Dobro si dijete – reče.

– Hvala! Idemo!

– Čekaj! – reče Luke Fairbairn.

– Za nekoliko minuta doživjet ćemo lijep vatromet. Yardigan će ko-

jotima podgrijati pete. U tome je zaista dobar. Možda jedina njegova vrlina, ha?

* * *

U dubokoj sjeni poče frktati konj. Wes primakne pušku, uze kamen i baci ga u zrak.

Kad je zamuknuo udarac o vodu, netko je potihopsova. Preko slobodne tišine promicala je neka sjena. Jednom se na mjesecini čudno zabijelilo lice. Čovjek je pogledao gore. Iza njega u tami netko je pušio. Konj je ponovo frktao. Životinja je izišla na čistinu. Iza nje pojavio se čovjek sa sombrero. Trojica, mislio je Wes. Dovoljno za početak.

Wes pritisne obarač. Pucanj je raznijela jeka i umnožila ga. Goruća je cigareta nestala. Čovjek koji se zatekao na čistini bacio se u zaklon.

Wes opali ponovo. Metak se odbio od kamenitoga tla i urlajući odlutao u noć. Sombrero je brzo zamicao postrance od konja. Wes brzo opali treći put. Začuo se krik i sombrero je nestao.

Čulo se tapkanje čizama. Iza prvoga jezerca netko je nešto dovikivao. Konj je počeo rzati.

Wes je pucao što je brže mogao. Paljba i jeka zamalo su ga oglušili.

Wes se poče brzo povlačiti, puneći pri tom pušku. Kad ga je zaklonilo grmlje, potrčao je.

Cinilo mu se da u daljini čuje po-drugljiv smijeh, no nije bio siguran.

* * *

Dva dana nakon toga logorovali su kod Ojo del muerto. Wes Yardigan položio je na tlo dijelove karte i proučavao ih.

Skica je pokazivala ulijevo prema rubu Cuchillo Peaka. Prva oznaka, tik uz odrapotinu, teško se razaznavala. Wes navlaži vrh kažiprsta i položi ga na tu črknju.

Kad je odmaknuo prst, znak bija-

še jasniji. Bio je to malen krug a pokraj njega riječ »vista«, pogled.

Wes pogleda niz širok klanac. Pogled? Vidikovac? Hm, mislio je Wes, to se ovdje ne mora tražiti. Što da se učini? Ili to znači da čovjek mora naći mjesto odakle ima dobar pregled?

Wes poče pretraživati stijene. Iznad zadnjega jezerca provlačila se stijena koso gore i završavala izbočinom. Pa, ondje bi pogled bio dobar.

Wes se poče penjati i brzo se našao desetak koraka iznad jezerca. Pokazalo se da je izbočina zapravo kamena gromada u kojoj se nalazila mala rupa. Kad se prignuo k njoj, otkrio je da je izbušena svrdlom.

Mali krug na karti! sine Wesu.

Kroz rupu gledalo se kao kroz dalekozor. Pogled se pružao prema nekovrskom kamenom tornju, rubovi kojega su se gubili u titravoj izmaglici dnevne zapare.

Wes se uspravi i uze dalekozor. Od znoja stakla su se zahukala i morao ih je brisati košuljom.

— Chihuahua! — reče Wes promuklo samome sebi.

Zatim je zatvorio bolne oči i odmorio ih da bi opet nastavio promatranje. Taj put bijaše sasvim siguran. Podno kamenoga tornja bio je uklesan u kamen znak koji je činio kut. Od njegova vrha pružila se crta udesno, prema jugoistoku.

Wes spremi dalekozor, popne se na stijenu i poče se vraćati.

Buck Coulter čekao ga je kod drugoga jezerca. Prije negoli je Wes išta rekao, Coulter je posegnuo za smotanim pergamentom i izvukao ga ispod Wesove košulje.

— Samo se posluži — reče Wes hladno.

— Što si otkrio? — pitao je Coulter, očito napet.

Wes pokaže rukom niz kanjon.

– Vidiš li onaj kameni toranj? Ispod njega je uklesan trokut. Dodatna crta pokazuje prema jugoistoku. Pogledaj to dalekozorom.

Coulter je prihvatio dalekozor i promatrao.

– Vidim – rekao je. – Kako glasi značenje?

– Znak može govoriti jedino to da u kanjonu moramo skrenuti prema jugoistoku.

Coulter spusti dalekozor.

– I to je sve?

Wes slegne ramenima.

– To je putokaz. Zasad drugo ne možemo tražiti.

– Dobro – reče Coulter. – Kad je tako, krećemo.

Wes triput oštr ficukne. Curly Killigrew spustio se sa svoga položaja. Meksikanac je dovodio konje i magarca. Wes je pomagao pri sedlanju. Killigrew i Coulter živahno su razgovarali i punili čuture i boce vodom.

Meksikanac pogleda prema njima.

– O čemu tako tajnovito klepeću, amigo? – pitao je Wesa.

– Jamačno ne o tome kakvo će biti vrijeme – reče Wes.

Jedno Abeytino oko prikovalo se uz Wesa, drugo je lutalo.

– Buck je htio da nas dvojica radimo zajedno – rekao je.

– Uvijek je pokazivao smisao za šalu – izusti Wes.

– Znaš, ne bih te prevario – gundao je Abeyta. – Ne bi li bilo najbolje da si nešto obećamo?

– Tako? Što?

Anselmo Abeyta ovlaži usnice.

– Da si međusobno pomognemo, ako bi nas druga dvojica htjela prevariti. Wes se nasloni na konja.

– Do vraga, što ti kopka po mozgu?

Abeyta se brzo ogleda oko sebe.

– Plašim se. Sad krećemo u sa-

mo srce te proklete Espantose. Osjećam nekako da s nama jaši netko peti. Netko koga ne možemo vidjeti, ali čitavo je vrijeme ovdje. Govorim o smrti.

– Blezgaras – otcijepi Wes.

– Hm, iznad ovoga mjesta nešto se loše kuha. Hećeš li to potvrditi?

Wes slegne ramenima.

– Tebe će još progoniti utvare.

Meksikanac priđe bliže.

– Prijeko na stijeni ima krvi. I nije prolivena davno.

– Možda je kuguar zaklao srnu.

– Sumnjam – reče Meksikanac i obriše znoj sa svoga tamnoga lica.

– Pogledaj!

Meksikanac je izvukao ispod košulje izgužvan i prljav rupčić.

– Krvave mrlje, amigo – rekao je rasprostrvši nekad bijel komad platna.

Wes pričvrsti sedlo.

– Dolaze – rekao je. – Spremi to prije negoli ih uznemiriš.

Buck Coulter šepao je prema Wesu.

– Gdje ćemo idući put naći vodu? – pitao je.

– Lonesome Springs, je li, Wes?

– javio se Abeyta. – Ondje ima takoder paše.

– Je li to na našem putu? – zanimao se Coulter.

– To ovisi o slijedećem znaku, ako ga nademo. Može se dogoditi da ga je zamutilo vrijeme, ili je na karti uništen kad je poderana.

– Što? – upita Killigrew. – Zar nemamo znak? Rudnik je jamačno u najbližemu ili nekomu blizom kanjonu.

Wes ga iznenadeno pogleda.

– Čovječe, pa ti si dragocjen! – rekao je. – Ovdje ima tko zna koliko tuceta kanjona, i svaki je jednako gadan kao kanjon Lost.

– Tako je! – potvrdi Meksikanac. – Curly, rudnik te neće odjed-

nom udariti pod surlu.

— Razumljivo, Curly — reče Coulter. — Zato nećemo ovdje gubiti vrijeme.

Killigrew se baci u sedlo.

— Još nešto — rekao je. — Pogledajte ovo. — U ispruženoj ruci držao je čahuru. — Kalibar 44, svježa. Ondje gdje sam stražario ležalo ih je osam ili devet, ne računajući ovu. Još se može njušiti barut.

Abeytin pogled lutao je između Wesa Yardigana i Killigrewa.

— Wes, tvoja je puška 44 — reče Coulter.

— Kao i Curlyjeva i Anselmova — uzvratila Wes.

— Ali oni nisu prethodne noći napuštali logor.

— Aha.

— Možda bi trebalo da nam nešto objasniš — reče Killigrew.

— Možda se varaš — reče Wes.

Nitko od njih ne zna kad sam se vratio, mislio je sa zadovoljstvom. Svi su tvrdo spavali. Čak i Anselmo, naslonjen na stijenu, s puškom preko koljena, što znači da je bio na straži. Wes uzjaši i pode.

— Idete li sa mom? — reče preko ramena.

— Ljuti se — pripomene Killigrew.

Coulter spremi svoj štap pokraj puške i popne se na svoga crvenka.

— Zato što ne shvaćamo da imamo posla s jednim od najpoštenijih ljudi koji su ikad jahali ovim vržim brdima — promrsio je.

* * *

— Stoj! — kreštao je Anselmo Abeyta, podigavši ruku.

Meksikanac brzo odvede konja za jedan velik kamen i zagleda se prema zapadu. Drugi su također sklanjali svoje životinje.

— Pogledajte, i ondje je jedan — reče Anselmo Abeyta ne okrećući se.

U titravu zraku iznad kanjona vidio se malen odbljesak.

— Dalekozor — reče Coulter. — Ali, nije sigurno da nas je opazio.

— Kao ni to kako nas dugo promatra — mislio je Killigrew. — Možda nas je vidio već kod Ojo del muerto.

Odbljesak je nestao. Netko bezbrižno barata svojim dalekozorom, smatrao je Wes. Na Lukea Fairbairna to nije podsjećalo.

Čučali su u zaklonjenoj sjeni i koristili vrijeme da potegnu koji dim. Meksikanac je nastavio osmatrati.

— Nema više ničega — javljao je.

— Ako se držimo uza stijenje, pokrivat će nas grmlje. Na drugoj strani uzvisice koja presijeca klanac možemo također ostati zaklonjeni.

— Dobro — reče Coulter. — Preuzmi vodstvo.

Meksikanac pogna konja kroz šikaru.

— Ako mu je netko davao signale? — upita Coulter.

— On je upozorio na dogled — pripomene Curly Killigrew.

— Što ništa ne znači — reče Coulter. — Možda je uvjeren da tako može otkloniti sumnju.

— Na to nisam mislio — prizna Killigrew. — Ali tko bi mu signalizirao?

— Galerasova banda — reče Coulter. — Jahao je s njom nekoliko godina. — Coulter pogleda Wesa. — Misliš li da bi lopovi mogli biti u blizini?

— Ako su nanjušili zlato, to je sigurno.

— Onda ću im dati da mirišu barut i krv — odrješito će bivši šerif i podbode konja.

Killigrew smota cigaretu i gurne je u usta.

— Katkad mi se zbog njega naježi koža — promrsio je.

– Zbog Anselma? – upita Wes.
– Zbog Bucka – reče Killigrew i pripali cigaretu. Krenimo prije negoli pomisli da iza njegovih leđa kujemo zavjeru.

* * *

Kad su postavili logor u prvomu pobočnom kanjonu, sunce bijaše zašlo. Abeyta se pobrinuo za bezdimnu vatru u pogodnom udubljenju podno južnoga zida. Jelo se bez riječi. Tišinu je narušavalo jedino krckanje tvrdoga dvopeka i srkanje tople kave. Poslije obroka Wes je osluškivao uzdisanje vjetra koji je puhao klančem.

– Noćas će opet biti mjesečine – reče Coulter.

– Što me neće omesti u spavanju – doda Killigrew.

– Hoće – reče Coulter. – Morat ćeš usred noći pješačiti više od kilometar i stražariti. – Zašto?

– Vidio si da nas je netko promatrao dalekozorom.

– Ali zašto bih pješačio? Radije jašem!

– Tvojemu je konju mirovanje potrebnije negoli tebi.

Curly Killigrew otvori usta i ponovo ih zatvori. Zaključio je da je najbolje ne proturječiti.

– Wes, možeš li raditi pri mjesečini? – pitao je Coulter.

– Ako nema oznaka u sjenovitom pismu – objašnjavao je Wes.

– Svakako, postoji opasnost da mjesečina ne bude dovoljno jaka da stvori potrebne kontraste. Znakovi sjenovitoga pisma morali bi biti na sjevernoj stijeni.

– Bio si već u ovom kanjonu?

– Nisam.

– To je zaista velika korist – po-
drugnuo se Killigrew, oslobađajući se tako ljutnje.

Wes ga odmjeri dugim pogledom.

– Koliko se sjećam, tvoj je dopri-

nos dosad bio ravan ništici – do-
hatio mu je.

Killigrew proguta opomenu zajedno s riječju koja mu je navrla na jezik. Izraz Wesovih očiju nije mu se svidao.

Vjetar se stišao. U potpunoj tišini začulo se odjednom čudno zavijanje. Abeyta je trzajem podigao glavu.

– Do vraga – rekao je – što je to?

Na Meksikančevu licu pojavile su se kapi znoja.

– Vjerojatno kakav vuk – lukavo se osmjehivao Killigrew.

Čudno glasanje ponovilo se. Taj put kao da je bilo bliže.

– U ovim brdima godinama nije nitko vidio vuka – pripomene Meksikanac.

Killigrew pripali cigaretu.

– Ne mislim na četvoronošce kao ti.

Abeyta ga pogleda.

– Nego na što misliš?

Killigrew počeo mahati rukom.

– Dosjeti se – reče kratko.

– Curly – javi se Wes – koliko si slova u životu pročitao?

– Pa, poprilično, u kalendarima. Ali nisam se umarao.

– Vjerujem – reče Wes.

– To nije vuk – zamišljeno će Meksikanac.

– Možda je apaški ratnik – dobaci Killigrew.

Abeyta spusti glavu.

– Niti je to bio čovjek, niti životinja. Osjećam to – reče turobno.

– Prestanite s naklapanjem! – ljutio se Coulter. – Anselmo će od toga poludjeti. Izbezumljeni ludak ne može nam koristiti.

Coulter skine držak sa svoga štapa i izvadi kartu. Komade je poravnio na kamenu i zagledao se u njih. Wes podjari vatru i pride bliže.

– Ovdje – pokaže kažiprstom –

ovdje je bio trokutasti znak. Na raščerupanom rubu jedva se vidi. Slu- tim da je znak koji bi nas vodio da- lje upropašten.

Coulter kimne.

— Prema tome, držim kako je najbolje da noćas na mjesecini pre- tražimo kanjon. Ako ne nademo ni- šta, moramo jedan na drugim istra- žiti sve klanice sa strane.

— To izaziva jednu teškoću — re- kao je Wes. — Voda!

— Što je s izvorom Lonesome?

— Nalazi se na sjeveroistoku. Svakoga dana odmičemo od toga mjesta prema jugoistoku.

Coulter je čučao na petama i trljao bolesnu nogu.

— Što predlažeš? — zanimao se.

— Noćas ćemo tražiti znak i kad nestane mjesecina idemo u krpe. Ako ne nademo sljedeći znak, uju- tro ću uzeti magarca i otići u Lone- some po vodu. Prekosutra ću biti ovdje.

Coulter je nezadovoljno mahnuo glavom.

— Potreban si mi ovdje gdje je- smo. Samo ti možeš valjano čitati kartu.

— Dobro. Onda pošalji Anselma.

— Samoga? — upita Meksikanac zabezeknuto.

— Može poći Curly — odluči Coulter, pogledavši postrance We- sa. — I sâm si maloprije rekao da ionako nije koristan. — Coulter ustane i nastavi: — Kad bismo sad imali treći dio pergamenta! Osje- ćam da smo blizu cilja, prokleta bli- zu!

Abeyta je otpuhivao velike dimo- ve.

— To znači da blago može naći samo onaj koji ga ne traži, jer jedi- no on čeprka po nevjerojatnim ru- pama — rekao je i bacio čik u va- tru.

Killigrew je krenuo na stražu.

Kad je mjesecina osvijetlila sjaver- nu stijenu, preostala trojica uzeše konje i puške, lopate, užad i čuture i podoše. U kanjonu se još osjećala vrućina prošloga dana. Tri para očiju marljivo su pretraživala svaki pedalj.

— K vragu! — javio se sat poslije toga Coulter.

— Nema ničega — reče Wes. — Ali to ne znači da nekoliko koraka dalje nećemo naći na nešto.

— Kad bismo imali treći komad karte! — uzdisao je Coulter.

— Put do blaga uvijek je mukotr- pan — promrsi Meksikanac.

— Amen! — doda Wes.

Coulter ga je ošinio pogledom.

— Na neki mi se način čini — re- kao je — da ne surađuješ s osobi- tim marom. Tebi zlato ništa ne zna- či, je li? Zar si u pustinji postao fi- lozof?

Wes ne odgovori ništa. Nastavio je pretraživati stijenu. Buck je raz- zvio neugodnu osobinu da čita mi- sli, govorio je u sebi.

— Zlato za svakoga ima vrijed- nost — reče Abeyta.

— Kao što svatko ima svoju cije- nu, je li, Anselmo? — s osmijehom ga kimašerif.

— Kako se uzme — pripomene Wes. — Ako pomislim na cijenu ko- ju ti plaćaš, pitam se isplati li se sudjelovati u ovom pothvatu.

Coulter se nasmejao.

— Još ćeš se razbacivati novcem!

— Toliko ga ima? — upita Wes i pripali cigaretu.

Coulter ga začudeno pogleda.

— Što time misliš reći?

— To da ne znamo koliko je zlata ostalo u Killdevilu. Možda je rudnik prazan kao boca poslije pijanke. Možda je to samo obična rupa, ka- kvih ima u Espantosi nebrojeno mnogo.

Abeyta je vrtio glavom.

— Jesus Melgosa je rekao da je u rudniku ostalo više negoli je odneseno. Tko zna koliko quinientos...

Wes se nasmijao.

— Quinientos? Dakle, komada po 250 kilograma! Možda! Ali rudača još nije zlato. Je li rekao kakav je njezin sastav?

— Do vraga, Wes! — reče Coulter.

— Moraš li po svemu pljućkati?

Wes se zagleda u svoga prijatelja.

— Ne gledaš li ti sve pod povećalom? — pitao je. — Jesi li siguran da nisi nasjeo priči, Buck? Da nisi kupio mačka u vreći? Vjerojatno ćemo se iz ovih brda vraćati jednako siromašni kao što smo ušli u njih. Bilo bi dobro da to ne isključuješ.

Meksikanac je išao dalje i marljivo pretraživao i stijene i tlo pod nogama.

Coulter je trzao ramenom.

— Isključeno! — zaključio je. — Wes, moram naći rudnik! Nemam drugoga izbora.

Wes Yardigan smota cigaretu i zamišljeno se zagleda na bivšeg šerifa koji je otišao za Abeytom.

Abeyta je zastao na nekom kosirom kamenu i doviknuo:

— Hej! Hej!

Pri tom je slavodobitno pokazivao u kamen usječenu šaru.

Wes uze lopatu i počeo odbacivati drobljenac u koji kao da je kamen bio usađen. Zatim je uzeo nož da očisti gotovo zapunjenu uzrezotinu. Znak je prikazivao obrnuto slovo. U Krajevi bijahu zavrnuti.

— Mjesec koji izlazi — objašnjavao je Wes. — Značenje: gledaj gore ili traži iznad.

— Toga znaka nema na karti — reče Coulter. — Možda je uništen kad je pergament poderan na dijelove.

— Ili nije na skici zato što nema

nikakve veze s Killdevilom — reče Wes.

Bivši ga je šerif razdraženo pogledao.

Wes pogleda uvis. Mjesec je osvjetljavao stijenu do polovice. Dalje je vladala sjena. Nazimala se samo velika šupljina.

— Pogledaj — reče Coulter. — Ispred pećine prilično je velika ravnina. Ne bi li to mogao biti rudnik?

— Bilo bi to ludo mjesto — reče Wes. — Ali zlato je ondje gdje ga nađeš. Tako se kaže.

Meksikanac se penjao koso prema spilji, spretno poput brdske koze. Njegov je konj odronjavao kamenje koje je tutnjalo prema dolini i podizalo prašinu. Coulter i Wes podoše za njim. Životinje su mlatile nogama popuzinom tako da je u klancu odjekivalo kao da se kreće čitav konjički odred.

Anselmo Abeyta stao je i dozivao:

— Oh, dodite i pogledajte ovo!

Coulter i Wes pridoše brzo. Buka se pomalo smirivala. Začudeni su promatrali ono što ih je stoljećima čekalo u tišini te divljine. Pred njima je bila golema šupljina. U dnu bijaše red zdanja od jedne do druge strane. Iznad njih se naskakivalo snop pećine kao divovska školjka. Neka su zdanja bila višekatna, i još nadvišena raspadnutim tornjićima. Mali prozori, uska vrata. Zidovi od sivkastoga kamena.

Ispred pećine bila je kamena ravnina, zatim je dolazila popuzina, na početku presječena zidićem.

— Hm — javio se Coulter. — Slušao sam o tome, ali nisam pretpostavljao da su dimenzije ovakve.

Na Meksikančevu tamnom licu jasno se vidio strah. Anselmo Abeyta unezvjereno je gledao naokolo.

— Loše mjesto — govorio je drhtavim glasom — U ovakvim naseljenjima vole boraviti duhovi.

Wes povede konja do niskoga zidića i sjedne na nj. Coulter mu je prišao i naslonio se pokraj njega. Ispred pojedinih građevina nazirale su se četvrtaste rupe, iz kojih su virile primitivne ljestve. Wes je to tumačio.

— Kivas — rekao je. — Kod Indianaca Pueblo nalaze se još i danas. To su podzemne prostorije za vijećanje.

Coulter kimne i odgurne šešir prema zatiljku.

— Jedva da bi ovdje mogao biti rudnik — rekao je.

— Ni govora o njemu — tvrdio je Wes. — Španjolci ili Meksikanci ne bi ostavili kamen na kamenu da su se ovdje nadali zlatu, ili možda srebru. Unutra nema ničega za nas — govorio je iz podaljšega Anselmo.

Pokraj njegovih nogu iz zdrobljenoga kamena virilo je nešto okruglo. Kad je to opazio, sagnuo se.

— Okrenut lonac — rekao je. — Mogli bismo ga koristiti z vodu.

Abeyta se spusti za koljena i počeo odgrtati kamenje. Wes povede konja uzduž zidića, promatrajući stara zdanja. Na drugom kraju bio je zidić porušen.

Meksikanac je odjednom kriknuo.

Wes se brzo okrenuo i izvukao pušku. Abeyta je odskočio sa svoga mjesta i zurio u nešto što je otkrio kad je preokrenuo velik lonac.

U njega je zurila mrtvačka lubanja.

Meksikanac počeo trčati nizbrdo. Kamenje se opet odranjalo. Lak vjetar nosio je prašinu. Konj je krenuo za svojim jahačem.

Coulter je klimatao glavom.

— Sad je gotov! — govorio je.

Wes pride loncu i podigne ga. Bio je to lijep crno-bijeli izdjelak. Zatim se zagleda u lubanju.

— Tebi je potrebniji negoli nama

— reče i mlati lonac na njegovo dotadašnje mjesto.

Abeyta je nestao u šikari. Prašnjavi oblačić pokazivao je njegov put. Wes se okrene i pogleda prema Bucku Coulteru. Toga mu se trenutka učinilo da je u jednom prozoru pomećega tornja vidio neku kretnju. Bio je tako iznenađen da se bojao neće li to opaziti bivši šerif. Dok se približavao terasi, toranj nije ispuštao iz vida.

Coulter je izvadio iz svojih bisaga bocu i pružio je Wesu. Wes odbije. Coulter je dobrano gutnuo. Wes je ponovo vidio nešto na prozoru, ovaj put jasnije. Lice nije mogao prepoznati, no bijela brada govorila mu je dovoljno. Do bijesa, mislio je, Luke Fairbairn! Stari ratnik bijaše lukav, no nije mislio na svoju bradu.

Coulter obriše usta, zatvori bocu i spremi je.

— To je valjalo! — govorio je. — Mladiću, sad ponovo imam snagu za nastavak.

Ako je štogod i opazio, nije to pokazivao.

Coulter je teško šepao i Wes ga je čekao. Fairbairn je morao ostaviti Ojo del muerto mnogo prije njihova dolaska, mislio je. Imao je dovoljno vremena da se sakrije u pećinskom naselju. Ako je sve teklo tako, tko ih je onda promatrao s druge strane kanjona?

Wes počeo motati cigaretu, promatrajući pri tom iskosa spiljska naselja. Lucy je zacijelo kod starca. Wesu se činilo da osjeća njezinu blizinu.

— Što je s tobom, mladiću? — pitao je Coulter.

— Sa mnom? Ništa — reče Wes mirno.

— Misliš li da nam je ludi Meksikanac pobjegao? Wes se nasmije.

— Ako ne uspori trk, navečer će biti u Eden Cityju.

Iz daljine se začuo zov:

— Hola, hola, amigos! Hola!

— Nešto je našao — reče bivši šerif. — To je kod njega stišalo strah. Dodi!

Coulter je odmah za sobom poveo konja, napredujući koliko je brzo mogao.

Wes Yardigan slegne ramenima.

— Zlatna gnoznica! m. gundao je. m U Anselmu je pobijedila strah, kod Bucka bolove u nozi. Pitam se što će se dogoditi sa mnom.

Wes ponovo pogleda prema mjestu gdje je vidio čovjeka. Stara zdanja djelovala su mrtvo, kao da u njih davno nije kročila ljudska no-
ga.

* * *

Abeyta je klečao i ispitivao komadić kamena. Kad je pogledao preko ramena, u njegovim očima ljeskalo se nešto divlje. Jedno je oko opet lutalo.

— Božica sreće nikad ne spava sama! — rekao je pokazujući Wesu kamen.

— I? — pitao je Coulter nestrpljivo.

— Abeyta je našao kamen koji prati zlato — reče Wes. — Meksikanci kažu da on spava s njim.

— Praznovjerje?

Wes je okretao kamen na dlanu.

— Ovaj put nije. Sumnjam da o rudarstvu zna itko više od meksičkih rudara. — Wes se ogleda oko sebe i nastavi: — Doduše, okoliš obećava sve prije negoli zlato, ali...

Abeyta je nestao među stijenjem koje se odvalilo od jedne granitne stijene.

— Hola, hola! — vikao je ponovo.

Wesa je Abeyta podsjećao na psa koji lavežom upozorava na divljač. I on se poput lovca odmah odazvao. Tako se s Coulterom našao u kružnoj dražici. Meksikanac je u ruci držao savinut komad zardaloga metala.

Wes je proučavao brda. Tražio je kakav znak, nasip jalovine, stazu, sve što bi moglo govoriti o tome da je ovdje bio rudnik. U hodu se spotakao o nešto i sagnuo se. Naišao je na topioničku alatku za odvajanje žive ili drugih otopljenih metala. Pozvao je Abeytu.

Meksikanac je pritrčao, pogledao alatku i čudio se:

— Nevjerojatno!

Coulter je došepesao bliže.

— Rudari takvom stvarcom mijesaju grah — rekao je.

— Ne, metal! objasni ozbiljno Abeyta.

Wes poravna šešir i nastavi istraživanje. Začas mu je prišao Abeyta, pokazujući čahuru neobičnog oblika.

— Burnside — reče Coulter.

Wes kimne.

— Jesus Melgosa imao je takvu pušku. U njegovo vrijeme to nije bila rijetkost.

Čahura je mogla ležati na svomu mjestu trideset ili više godina.

Meksikanac je njuškao dalje poput psa tragača.

— Neumoran je — reče Wes Coulteru. — Kad si ga birao, znao si što činiš. Osim toga, on je imao komad karte je li?

Coulter je žmirkao i promatrao Wesa kao da nije siguran u to što njegov prijatelj misli.

— Evo znaka! — dovikivao je Meksikanac. — Nalikuje na sunco-kret.

— To je petroglif — reče Wes.

Buck Coulter prišao je što je brže mogao. — Do vraga, što je to?

— Indijansko pećinsko pismo — smješkao se Wes. — Stari Eusebio bio je jednom vodič nekom profesoru koji je istraživao Espantos. Tražio je petroglife. Eusebio nije mogao shvatiti da netko ide u planinu i ne zanima se za zlato ili srebro,

nego za petroglife. Samo za njih.

Wes promotri stijenu s petrogli-
fom i odjednom se trgne.

Sasvim na rubu stijene bio je ure-
zan crtež bowie — noža. Bio je ja-
san ali neupadljiv jer je spretno
ucrtan u prirodne bore kamena.
Zato ga je čovjek na trenutke jed-
nostavno gubio iz vida, a trenutak
nakon toga slika bi opet bila jasna.
Wes to pokaže ostalima.

— Pokazuje li taj znak prema
rudniku? — pitao je Coulter gotovo
ponizno.

— Ili prema rudniku ili prema
sljedećem znaku — reče Wes.

Razgovor je prekinuo pucanj pu-
ške.

— Anselmo, pogledaj što se doga-
đa ondje — dovikne Coulter i poč-
šepati prema svome konju, na koje-
mu je bila puška.

Meksikanac klizne kroz grmlje
prema kanjonu. Wes je zauzeo po-
ložaj iza velikoga kamena. Minute
su prolazile s otkucajima srca kao
da ih odbrojava sat. Nečiji je konj
frktao. Zatim se javio magarac.

Dolje su se pojavila dva muškar-
ca. Jedan bijaše Anselmo Abeyta,
drugi Curly Killigrew, koji je vodio
svoga konja i teško natovarenoga
magarca.

— Do vraga, što traži ovdje? —
ljutio se Coulter.

— Možda mu je dojadila samoća
— reče Wes. — Rado razgovara, i to
ne sa samim sobom.

Killigrew se probijao kroz grmlje,
vukući životinje za sobom.

— Anselmo kaže da ste koješta
našli — dahtao je.

— Tko ti je dopustio da napustiš
stražarsko mjesto? — pitao je stro-
go bivši šerif.

— K vragu — žalio se Killigrew.

— Ondje dolje nije bilo nikoga osim
mene i mojih buha. Mislio sam da
ću vam uštedjeti vrijeme i brigu

ako dovedem magarca i opremu.

— A što je bilo s pucnjem?

Killigrew zabaci šešir i počeska
se po glavi.

— Ne bih znao reći što sam vidio.

— Valjda znaš na što si pucao?

— Hm, na nešto neobično, kad
vam kažem. Upravo sam došao do
onih ruševina i htio sam proći. Mje-
sečina je sjala u onu divovsku rupe-
tinu. Slika nije bila ugodna, ali ja se
ne plašim kao vrabac. Ja ne. No
kad sam ugledao... Ali vjerojatno
nisam ništa pogodio.

— Daj ti to bolje objasni!

Killigrew se osvrtao oko sebe,
kao da bi ga mogao čuti netko ne-
pozvan.

— Odjednom sam osjetio kao da
me promatra netko odozgo — re-
kao je. — Tad sam nešto vidio. Ne-
što bijelo kod jednoga prozora. Od-
mah sam trgnuo pušku i opalio.
Kao što rekoh, vjerojatno nisam ni-
šta pogodio.

Meksikanac reče promuklo:

— To što je on vidio nije bilo od
krvi i mesa, jamčim vam.

— Gluparije! — obrecnuo se
Coulter. — Ludak! Pucanj se mogao
čuti nadaleko i ako nas netko uho-
di, sad zna gdje smo.

Killigrew pocrveni i slegne rame-
nima.

— Buck, mislim da imaš pravo.
Bio sam previše uzbuđen.

— Htio si reći da si bio preplašen,
ha? — ljutio se Coulter.

Killigrew obori pogled kao pre-
koreni dječak. Zatim je očima tra-
žio razumijevanje kod Wesa. Kad
ga nije našao, pokunjio se.

Anselmo Abeyta nastavio je tra-
gati. Išao je u smjeru koji je poka-
zivao crtež noža.

— Bit će nam potrebna voda —
reče Coulter.

— Krenut ću ujutro — uzvрати
Killigrew.

Coulter zaniječe glavom.

– Krenut ćeš sad. Mjesečina će potrajati i možeš prijeći velik dio puta. Zatim možeš spavati do svitanja i prije podneva bit ćeš kod vode. Najkasnije sutra navečer ponovo si ovdje. Jesi li razumio?

Killigrew potvrdi. Coulter ode.

– Što mu je? – pitao je Killigrew.

– Mislim da ga boli noga – reče Wes.

– Jesmo li blizu cilja? – upita Killigrew.

– Možda. Nešto je ovdje.

– Killdevil?

– Ako je karta dobra, onda nismo našli Killdevil.

Curly Killigrew osvrne se i kiselo se osmijehne.

– Wes, ako nađete zlato, naloči se za mene – rekao je.

Wes je gledao za njim dok mu nije nestao s vidjela. Govori, mislio je, kao da sumnja u povratak.

Wes ode na mjesto gdje su našli potkove, pripali vatru i počeo kuhati kavu. Nakon dužega vremena pojavio se Coulter. Sjeo je na kamen i naslonio se leđima na stijenu. Malo prije pojavio se i Meksikanac. Vatra je osvijetlila njegovo uzbuđeno lice.

Abeyta je donio sa sobom olinjao komad kože pričvršćen na dva kolca. Bila su to svojevrсна nosila.

– Parihuela – reče Wes. – Gdje si to našao?

– Na tome su nosili rudaču – objašnjavao je Abeyta. – Ondje prije je kanjon nalik na zasjeklinu. Nije to baš mjestance kamo bi čovjek odveo djevojku, ali rudnik bi ovdje mogao biti, dabome. Amigos, vjerojatno smo sasvim blizu!

Wes nali je kavu u lončice. Negdje u kanjonu vjetar je oponašao životinjsko jadanje.

Wes je mislio na Curlyja Killigrewa koji jaši sâm u sablasnu noć.

V

Jutarnji vjetar zavitlao je pepeo s ognjišta i otpuhnuo ga Wesu u lice. Wes zakašlje, pridigne se, napipa mokasine i obu je ih. Zatim je na ognjište stavio suhoga granja i potpalio ga. Pristavio je kavu i narezao šunke u tavu. Abeyta i Coulter također su se probudili. Coulter se osmjehivao.

– Ako me njuh ne vara, uskoro će biti zajutrak – rekao je.

Meksikanac je bio zabavljen ispitivanjem vjetra.

– Bit će kiše – ustanovio je. – Nema vrućine.

– Jer još nije izišlo sunce – doda Wes. – Prerano je za jesenske padavine.

– Ovaj put doći će ranije. Osjećam to.

Doručkovali su, uzeli opremu i krenuli za Abeytom prema kanjonu u kojemu je našao nosila. Ulaz bijaše širok jedva deset koraka. Što su bili dublje, to se Wesu položaj manje svidao. Visoko na izbočinama i zasjeklinama golih zidova bilo je nanosa koji su govorili da bi u kanjonu bilo loše dočekati bujicu.

Na jednomu mjestu kanjon se širio. Na obadvjema stranama pojavile su se terase.

Trojka je polako napredovala, tražeći simbole i tragove, koji bi upozoravali na zatrpan rudnik. Ponovo je Meksikanac prvi opazio znak nedaleko od mjesta gdje je našao parihuelu.

– Gle! – rekao je pokazujući u stijeni slovo U, unutar kojega su bile izdubene rupice.

– Zatvoren rudnik – objašnjavao je Wes.

– Pogledaj drugu stranu – reče Coulter.

Wes se okrenuo. U stijenu je bila uklesana brojka 5 s produženom

gornjom ravnom crtom, ispod koje su bile ugrebene kratke vodoravne crte. Wes ih prebroji: dvadeset.

— Crta brojke 5 pokazuje smjer — reče Wes. — Svaka crta znači jednu varu*. Množi se sa pet. Prema tome, stotinu vara, odnosno otprilike osamdesetak koraka.

— Do bijesa! — uzbuđivao se Coulter. — Uspjeli smo!

Wes i Meksikanac odmjereše osamdeset koraka. Tad se Abeyta popeo na desnu terasu.

— Do ovoga mjesta ne dopire voda — rekao je.

— Nadam se — doda Wes.

Abeyta počeo pocupkivati u mjestu.

— Slušaj! — podvikivao je.

Wes pride bliže. Iza sebe čuo je Coulterov štap kako udara po kamenu. Abeyta je opet poskočio. Ispod njegovih čizama otvorilo se tlo. Meksikanac krikne i nestane u jami.

Wes se bacio za njim i uspio je uhvatiti ovratnik Abeytine kockaste košulje. Meksikanac se za nešto pridržavao ali je ipak bio tako težak da se Wesu činilo kako će mu iščupati ruku iz ramena.

Abeytini krikovi odzvanjali su sablasno.

Wes se učvrsti, posegne lijevom rukom u jamu i zgrabi Abeytu za prsluk. Po oznojenu Meksikančevu licu prosulo se sitno kamenje i ružila se zemlja. Wes ga je vukao van, no činilo mu se da se i pod njim ugiba tlo.

— Vuci me, vuci! — vikao je Coulteru.

Coulter ga čvrsto uhvati za noge. Meksikanac je vikao i lamato tijelom, što je Wesa ometalo u izvlačenju.

Wes oslobodi ljevicu i udari Abeytu u lice.

* Vara, stara španjolska mjera za dužinu (op. ur.).

— Miruj! — vikao je.

Abeyta se opustio poput vreće. Pedalj po pedalj izvlačio ga je Wes. Kad su se pojavila koljena, gurnuo ga je u stranu.

Mokar od znoja Meksikanac je drhturio kao bolesno pseto.

— Nedostajala je sekunda pa da Anselmo provjeri dubinu jame — reče Wes zadisano.

Zatim je Wes privezao uže oko pasa i pričvrstio ga na drugom kraju za izbočinu. Položio ga je tako da ga Coulter može osiguravati. Coulter je dotle pripremio svjetiljku, privezao je za tanko uže i našgao.

Wes se privuče do jame i nagne se preko ruba.

Prömjer jame se povećavao. Wes osvijetli zidove. Vidjeli su se tragovi lopata i krampova.

— Kaminski rudnik — reče Wes.

— Kopan kao lijevak, što je tipično za rane španjolske i meksičke pothvate.

Meksikanac se osvijestio i počeo dozivati. Coulter povuče Wesa. Meksikanac je pokazivao crvenkast komad kamena.

— Kvarc — reče Wes.

Meksikanac i Wes se pogledaše. Bila je to vrsta koja prati zlato.

Wes pripali cigaretu.

— Što kažeš — reče Coulter — Jesmo li našli Killdevil? — Nismo. Ali pred nama je rudnik u kojemu je zlata bilo ili ga ima.

— Kako možeš znati da to nije Killdevil? — pitao je Coulter razočarano.

— Wes ima pravo — reče Meksikanac brišući znoj s lica. — I ja mislim da to nije Killdevil. Ali našli smo rudnik. I ako hoćemo znati nešto više, preostaje jedino da se pogleda dolje.

Bez ijedne riječi počeli su pripremati uže. Ovaj put Abeyta je na

kraj pričvrstio komad drveta, koji može poslužiti kao sjedalo. Coulter je postavljao kolotur preko kojega će se uže odmatati i namatati. Sunce se penjalo, no činilo se da neće biti vruće kao prošloga dana. Anselmo Abeyta dobro je pogađao vrijeme.

– Tko ide dolje? – upita Wes.

Pri tome je pogledao Meksikanca, no Abeyta se pretvarao kao da to ne vidi i ne razumije.

– Mene smeta noga – reče Coulter. – Bio bih beskoristan.

– Onda ostajemo ti i ja, amigo – reče Wes Abeyti.

Meksikanac je šutio i gledao Coultera. U njegovu pogledu jasno se nazirao strah. Wes je bio siguran da zna što se događa u Meksikancu. Ako se spusti u rudnik i nađe zlato, može li biti siguran da će ga izvući van? Ako ne nađe ništa, neće li Coulter zaključiti kako je najbolje da ga se oslobodi. Njegov komad karte tad ostaje ionako u Coulterovu džepu.

Niti Wes sam nije čeznuo za tim da bude spušten u rudnik, no bio je spreman na najgore. Pobrинуo se za to da se dolje spusti tanko signalno uže, na kraju kojega je privezan kamen. Napravio je omču za lopatu i prebacio je preko ramena. Zatim se opskrbio šibicama, svijećama i malom posudom s gorivom za svjetiljku.

Wes se smjestio na spuštalicu i dao Abeyti znak da može početi.

– Dovidenja, prijatelju – reče Abeyta još prestrašenoga lica.

Wes pogleda Coultera.

– Trzaj signalnoga užeta znači da se stane. Dva trzaja znače da se nastavi spuštanje, tri da se vuče van. Četiri trzaja znače krajnju žurbu.

Coulter se smješkao prijateljski kao u starim vremenima.

– Što se događa, mladiću? – pitao je. – Zabrinut si?

– Sa zadovoljstvom ću razgledati ovu prokletu rupu, i to je sve, Buck!

Wes spusti svjetiljku i reče:

– Idemo!

Spustili su ga nekoliko metara. Židovi su već bili na takvoj širini da se slobodno njihao na svojoj sjedalici. Pojavila se oplata. Koliko se pri svjetlu moglo vidjeti, bila je pljesniva i očito trula. Wes ju je ispitivao žmirkavim očima.

Židovi kopa bijahu okomiti. Wes spusti svjetiljku dokle je sezalo uže i da signal.

– Nešto nije dobro, amigo? – dovikivao je Abeyta.

Wes pogleda gore. Prema danjem svjetlu vidio je Meksikančevu glavu pokrivenu šeširom.

– Dobro je! – reče.

»Dobro jee«, uzvratila jama šuplje.

– Kopile! – reče Wes ljutito i pripali cigaretu.

Zatim je dva put potresao užetom i put je u dubinu nastavljen. Kad se pojavilo crno ždrijelo pobočne jame, Wes povuče signalno uže.

U tom ždrijelu ugledao je Wes ostatke ljestava. Zanjihao se tako da ih dohvati i onda klizne sa sjedala. Uže je privezao za ljestve.

Podigao je svjetiljku. Jama bijaše poduprta smrekovinom. Kad je podgrada izdržala tako dugo, mislio je Wes, neće popustiti baš sada. Deset koraka dalje našao se pred zidom na kojemu su se vidjeli tragovi alata. Nije bilo znakova koji bi upozoravali na to da se otuda iznosilo zlato ili srebro. Zato se vratio, potegnuo dvaput uže, popeo se na sjedalo i jednom se rukom pridržavao za uže koje se spuštalo.

Kod sljedeće pobočne jame zapuhnuo ga je hladan zrak. Kad je osigurao uže, počeo je oprezno ulaziti dublje. Našao je zardali i po-

lomljeni kramp, nedvojbeno španjolskoga porijekla. Tu i tamo nailazio je na parihuele, davno skrutnute i prekrivene debelom prašinom.

U pokrajnjem oknu svjetlo je palo na rupu iz koje je virila nasječe-na greda. Po tim kokošjim ljestvama Wes se spustio niže i našao se u novom kopu. Kraj bijaše zasut. Podgrada polomljena.

Taj se kop prolomio i zasuo. Svjetiljka je otkrila gomilu zurrone, kožnatih vreća za prijenos rudače. Wes povuče jednu i podigne oblak prašine, tako velik da je morao ustuknuti kako bi se zaštitio. Pri tom je lijevom nogom stao u prazno.

Wes udari koljenom o rub rupe i odbaci se u stranu. Da bi se pridržao rukama, nehotice je ispustio svjetiljku. Svjetiljka je pala i ugasila se. Wes je očajnički tražio rukama sigurniji oslonac, pri čemu su mu pod šake dolazile vreće. Rujući po njima naišao je na nešto čvrsto, nalik na opeku. Noge nipošto da napi-paju nešto u što bi se mogle dobro uprti. Ispod njih u dubini se čulo udaranje odronjenoga materijala.

Na opeku nalik predmeti počeli su se pod rukama pomicati, no krajnjim naporima Wes je uspio dohvatiti pouzdano tlo.

Drhtao je cijelim tijelom. Bio je mokr kao da je izišao iz rijeke. Borio se protiv jeze i straha koji su pomućivali svako razmišljanje.

Wes počeo tražiti šibice i svijeću. Kad ju je napokon pripalio, vidio je tako reći ispred nosa na opeku nalik predmete koji su mu pomogli da se spasi.

— Zlato! — otelo mu se. Poslije razgledanja ponovio je tu riječ: — Zlato! — Sjeo je i položio ruku na jednu veliku grudu, na vrhu gomilice koju su pokrivala prašnjave vre-

će. — Do bijesa — uzdisao je — pa mi smo ga našli!

Wes se počeo zbunjeno smijati. Nikoga nije bilo u blizini da ga vidi i čuje. Osjećao se ludo. Bio je sâm u samoj utrobi Espantose, sa čitavim imetkom u rukama.

Bogata rudača bila je livena u primitivne oblike koje su Meksikanci nazivali iguanama. Wes okrene jedan komad i pogleda ga pažljivije. Imao je znak V i križić.

— Vjerojatno jezuitski rudnik — gundao je Wes.

Kad je oblik izgrebao nožem, jasno se pokazala žica čistoga zlata.

Na hrpi se našlo deset iguana teških otprilike po kilogram i pol, što je značilo da je pred njim u zlatu vrijednost koja doseže otprilike deset tisuća dolara. Za četvoricu tra-gača i jednu pohlepnu ženu to i nije bilo mnogo, no Wes bijaše ipak zadovoljan. Njegov dio morao bi biti dovoljan da plati ranč u Chiricahui, a misao na ranč odmah je dozivala sliku Lucy Fairbairn.

U tami iza leda začuo se lak šušanj. Wes trgne revolver i okrene se. Ničega nije bilo. Možda se nešto pokrenulo zbog narušavanja rudničkih ravnoteža. Ali sve je bilo daleko od sigurnosti i ugođe.

Wes uze jednu vreću i počeo je iskušavati. Koža bijaše kruta, ali činilo se da bi vreća izdržala. Zato je bez oklijevanja počeo trpati u nju zlato i povlačiti teret na ljestve. U desetak minuta pretražio je druge kopove i nije našao ništa, ni zlato ni rudaču u bilo kojem obliku. No posvuda je vidio znakove da jama radi: rascjepline i pukotine u zidovima, polomljenu podgradu, iskošene balvane, poispadalo kamenje. Brdo je s vremena na vrijeme stenjalo, naprezalo se. Njegova su osjetila to oštro opažala.

Wes izvuče vreću do ulaza u glav-

nu jamu. Svjetiljku je spustio duboko koliko se moglo i nagnuo se da prati snop. Dolje niže nije vidio bočne kopove. Na dnu se pri slabashnom svjetlu vidjelo nagomilano kamenje i opiljci podgrade. Dok je to promatrao, nešto je ispalo iz zida jame i palo na tu hrpu. Valjalo je što prije van.

– Wes, Wes! – vikao je odozgo Coulter.

– Sve je u dobro Buck! – odazivao se Wes. – Našli smo!

Wes priveže vreću i svjetiljku za svoje sjedalo. Tad ga podiđoše žmarci. Čojek zahvaćen zlatnom groznicom nije više sasvim pouzdan, makar se zvao i Buck Coulter. Kad se zlato pojavi gore na danjem svjetlu, Buck i Anselmo mogu odlučiti da se Wes u jami brine sam o sebi. Sam se nije mogao popeti, a pogotovu izvući uza se i zlato.

– Wes – dovikivao je Coulter – šalji zlato! Zatim izvlačimo tebe.

– Jama se može urušiti svakoga trenutka! – urlao je Wes. – Ah, izdržat će još toliko – odgovarao je Coulter. – Naše snage dostajat će upravo da te izvučemo.

– Vraga! – reče Wes sebi u bradu i vikne: – Vući ćete makar crkli!

Čulo se kako Coulter psuje.

Wes se popne na sjedalo i potegne triput signalno uže.

Odgurnuo se od zida. Svjetiljka se ludo njihala, šarajući po zidovima kojekakvim sjenama. Poslije nekoliko trenutaka počelo je povlačenje. Sjedalo se zbog nečega počelo njihati. Wes udari o zid i zamalo nije ispao. Kad se ponovo učvrstio, čuo je iznad sebe viku. Po njemu se sasuho kamenje i zemlja. Jedan kamen pogodio ga je u rame.

– Idite k vragu! – vikao je, prestrašen i ljut.

Na tri koraka od ulaza svjetlo se iznad glave odjednom zatvorilo.

Prolomio se krik i uže je kliznulo naniže. Pokraj Wesa proleti ljudsko tijelo i zamalo ga izbacila sa sjedala. Wes instinktivno posegne za tim tijelom i uhvati ruku. U zbunjenosti i vrtnji ugleda očajničko lice Anselma Abeyte.

– Do bijesa! – vikao je Meksikanac u panici. – Drži!

Wes počeo kliziti sa sjedala i uhvati se ljevicom za uže iznad glave. Teret ga je vukao u stranu. Abeytin zglobov počeo kliziti jer je znoj oslabio stisak.

Abeyta je mlatarao nogama i tako je pogodio svjetiljku koja je još gorjela. Svjetiljka pade na dno i razbije se. Gorući jezici počeli su lizati iverje i opiljke. Vatra se polako zametala.

Opasnost da padne bila je sve veća.

– Vuci! Vuci! – vikao je Wes prema izlazu.

Abeyta se slobodnom rukom držao za vreću natrpanu živim zlatom. Sjedalo se ponovo počelo vrtjeti. Wes je dospio u gotovo vodoran položaj. Noge su dodirivale jedan zid, glava udarala o drugi.

– Pomoć! – urlao je Meksikanac. – Wes, drži!

Wesova ruka iznad glave na užetu popusti. Presavio se tako da je licem bio pokraj Meksikanca. Vatra na dnu bila je sve jača. Dim se dizao tako da je Abeyta počeo kašljati.

– Vuci! Vuci! – urlao je Wes ponovo.

Uže se međutim nije pomicalo. Naprotiv, popuštalo je i Wes udari glavom o stijenu. Ruka kojom je držao Meksikanca utrnula je.

Očajničkim naporom Abeyta se povukao naviše. Njegovo zgrčeno lice pojavilo se na pedalj od Weso-va.

– Do bijesa – zapomagao je –

nisam htio ubiti staroga Eusebija. Kad sam htio uzeti kartu, išao je na mene kao da je poludio. Nisam ga htio ubiti, majke me!

Ruka je ponovo popustila i Abeyta umukne. Wes ga je držao kočeći se od napora. No ručka vreće za koju se uhvatio Meksikanac počela se rasplitati, a on je u panici nije ispuštao.

Na kraju je ručka pukla. Trzaj koji je nastao bio je prejak i za Wesa. Meksikančeva ruka kliznula je iz njegova zahvata.

Anselmo Abeyta zajedno s vrećom nestade u dimu. Kad je udario o dno, iskre su šiknule uvis. Vatra se razjarila. Pri pojačanom svjetlu Wes je jasno vidio Meksikančevo lice. Oči bijahu širom otvorene. Oko zgrčenoga tijela ležali su komadi zlata.

Wes osjeti da je opet počelo dizanje. Nastavila se i vrtnja njegova sjedala. Odgurnuo se od ušća bočnoga kopa i uhvatio se čvrsto za uže. Čim je izvučen, otpuzao je od jame i ostao ležati. Kašalj ga je gotovo ugušio.

Kad je Wes podigao glavu, pred njim je bio uznemireni Buck Coulter.

— Gdje je zlato? — pitao je zadisan i zajapuren. Zatim je dodao: — Jadnik!

Wes sagne glavu.

— Pogledaj dolje! — rekao je.

Coulter je legao kod ruba jame.

— Je li ono sve? — pitao je poslije nekoliko trenutaka.

— Broji — odbrusio je Wes jetko.

Wes dohvati uže i privuče se ulazu u jamu. Oplata je već bila zahvaćena plamenom. Komadi su padali na dno, za njima kamenje i pregrijava zemlja.

Anselmo Abeyta našao je dubok i paklenski grob.

Coulter pogleda Wesa.

— To bi se još moglo izvući — rekao je.

— Najbolje će biti da odmah počneš izvlačiti.

— Mislio sam na tebe — pripomene Coulter.

Drvo se rušilo. Iz otvora su šiknule iskre. Wes se povukao i rekao:

— Coulter, ako želiš to prokletu zlato, izvuci ga sâm. Spustit ću te dolje s užitkom.

I Coulter se povukao.

— Koliko je bilo? — pitao je.

— Trideset iguana po kilogram i pol, to jest oko deset tisuća dolara vrijednosti.

Na Coulterovu se licu vidjelo razočaranje.

Vatra je u jami bila sve glasnija i jača. Anselmo Abeyta pretvarao se u pepeo.

Coulter pride boci i snažno gutne.

— Je li to bio Killdevil?

— Nije — reče Wes. — To ti govorim cijelo vrijeme. U toj prastaroj jami nije bio Jesus Melgosa ni bilo koji drugi ludak, izuzevši idiota kojemu je ime Wes Yardigan.

— Onda još imamo priliku.

Wes podigne glavu.

— Ti želiš nastaviti?

— Imamo pergament.

Wes pogleda prema jami.

— I jednoga partnera manje. Je li svoj komad karte ponio dolje?

— Nije.

Wesov i Coulterov pogled su se sreli.

— Meni je to važno. Drugi je komad pripadao Eusebiju Ochoi, a Abeyta ga je ubio, je li?

Coulter se igrao bocom.

— Nije?

U jami je počelo veliko zarušavanje. Dim i iskre sukljali su van kao iz divovskoga dimnjaka. Zlato je ponovo bilo sigurno.

— Da — reče Coulter. — Ubio je starca kod Ojo del muerto. Ali što

to znači, Wes? Starca nema, Anselmo je otišao za njim. A mi živimo i imamo kartu. Eusebio bi svoj dio ionako ostavio tebi.

* * *

Dim koji se pušio iz jame odavao je logor svakome tko u Espantosi lovi ljude ili blago. U lov na divljač u Espantosu nije dolazio nitko.

Zato su brzo premjestili logor u drugu stjenovitu uvalu, na kraju koje se nalazila niska pećina, odakle su mogli promatrati mjesto napuštenoga logora i ušće kanjonske usjekline.

Wes kimne. Otudivanje koje je raslo između njega i Coultera čitavo je vrijeme osjećao bolno, no sad je pred njim bio ponor. Coulter se smjesti udobnije.

— Anselmo je pao u jamu — objasni.

— Znam — reče Wes i napuni revolver.

— Sâm — doda Coulter. — Dogodila mu se nezgoda, Wés.

Wes ustade i uvuče glavu među ramena da ne udari u strop.

— Bio je vraški neoprezan, je li?

Coulter je promatrao svoju cigaru.

— Da si ga ubio — reče — ništa se ne bi dogodilo.

— Da sam ga ubio zbog Eusebija? Slutio sam da nema čiste ruke, ali to nije bilo sigurno. Sve dok mi sâm nije priznao u zadnjim minutama života. Vjerojatno nikad s tim ne bih bio načistu da nije pao u jamu.

— Ja bih ti bio rekao.

Wes smota cigaretu.

— Da? Kad? Poslije nalaska Killdevila? Buck, bilo bi to baš u tvom stilu!

Coulter se ravnodušno smješкао.

— Bi li odbio da primiš četvrtinu Anselmova udjela?

— Da sam ga ubio, pouzdano — reče Wes.

Coulter protrlja bolnu nogu.

— Wes — reče — to ti je sad uštedeno. Znam što ti je značio starac.

Wes pripali cigaretu.

— Sve si dobro promislio, ha? Ali Anselmo je sve pokvario kad je bio tako neoprezan da se sunovrati u jamu.

— Nije li svejedno je li bilo ovako ili onako? Anselmo se izvukao iz krvnikove omče najmanje dvanaestak puta.

— Nije bilo tvoje da sudiš — reče Wes oštro. — I da izvršiš presudu — dodao je.

— Okliznuo se i pao — ponovi Coulter. — I to je sve.

Wes ga još jednom oštro pogleda i izide. Iza sebe je čuo Coulterov tihi smijeh.

Wes potraži među stijenama mjestance odakle je mogao promatrati dio puta. Sunce je bilo iznad zapadnih vrhova Espantose i upravo je zalazilo. Vjetar je rastjerao zadnje krpe dima. Jama se vjerojatno zarušila.

Izdaleka se začuo ljudski glas i Wes podigne glavu. Ništa još nije mogao vidjeti, ali poslije glasa čulo se rušenje kamenja. Wes izvadi daljekozor i podesi ga.

Pojavio se jedan jahač. Trojica su ga pratila. Prvi je imao na glavi sombrero. Wes je prepoznao orlovsko lice Luisa Galerasa.

Jahači su prošli nisko ispod Wesa. Ubrzo su skrenuli s puta i nestali u uskom klancu koji vodi prema Lonesome Springu. Wes nije gubio vrijeme vraćajući se u logor.

Coulter je spavao kad je Wes uzimao svoju opremu.

— Kamo? — trgnuo se.

— Galeranova banda ušla je u kanjon Lonesome. Curly im može uletjeti u šake.

Coulter zaniječe glavom.

— Curly nije najbistriji momak

što ga poznajem, ali tako neoprezan neće biti.

— Kod njega je naša voda.

— Padat će kiša.

— Možda. Ako ne padne, skapat ćeš — reče Wes i stavi pokraj njega čuturu.

— A ti? Ako ne nađeš Curlyja?

— Jahat ću dalje prema Lonesomu i donijet ću vode.

* * *

Nedaleko od ulaza u kanjon Lonesome naide Wes na mjesto gdje je odron napravio pravi labirint stijena. Sišao je sa sedla i poveo konja za sobom.

Životinja je odjednom počela frktati i stala je.

Wes izvuče pušku i ubaci metak u cijev. Zveket punjenja neprimodno je odjeknuo u sumračnoj tišini.

Wes je pažljivo sklonio konja, privezao ga i počeo se šuljati dalje. Jedna kamena gromada zatvorila mu je put i on se popne na nju.

Ispod Wesovih nogu bilo je poprično prostrano udubljenje. Na zemljanom nanosu vidjeli su se tragovi ljudskih nogu. Wes se spusti dolje i počeo proučavati otiske na zamirućem svjetlu. Tragove su ostavila dva muškarca. Jedni su tragovi napravljeni čizmama i bili su uglati, drugi obli. Oba muškarca očito su bili u žurbi.

Wes je pratio tragove do mjesta gdje su oni obli gazili ugate. Ovdje je saznao tko je koga gonio. Pogled mu je pao na otisak konjskoga kopita. Taj ga je trag odveo do drveta s kojega su visjele uzde. Netko ih je odrezao oštrim nožem.

Tragovi nisu bili tako svježi da bi ih ostavila Galeranova družina. Wes je našao konjski izmet i ispitao ga grančicom. Vanjska strana bijaše skorena, unutrašnjost se još nije posušila. Prema Wesovoj pro-

cjeni, prošla su dvadeset četiri sata od događaja.

Wes se vratio ljudskim tragovima. Obli su ga zbunjivali tako dugo dok se nije okrenuo i opazio svoje vlastite otiske. Bili su jednake veličine i oblika. Wes je kleknuo radi bolje usporedbe. Samo u dubini pažala se razlika. Trag neznanca bio je dublji jer je čovjek trčao. Do bijesa, mislio je Wes, nosio je apaške mokasine!

Ledeni srsi prodoše Wesovim tijelom.

Curly? Je li ga jučer zaskočio ovdje Apaš?

Wes još jednom promotri trag i otkrije da su otisci lijeve noge ravni. Apaš je dakle štedio jednu nogu.

Wes krene za tragom iz udubine i skoči na velik kamen. Kad je pogledao bolje, ugledao je mrtvog Curlyja.

Curlyju je nedostajao opasač, revolver i čizme.

Malo tko umire u Espantosi prirodnom smrću, uvijek je govorio Anselmo Abeyta, a na kraju je to i sâm potvrdio. Svatko razuman boji se onoga što krije ta planina: mrtve ljude, ubijene u njezinim kanjonima; ljude koji su ušli u tu divljinu i nikad se nisu vratili.

Wesa Yardigana podide ledena groznica.

Wes pokopa Curlyja Killigrewa u uskoj raspuklini pod gomilom kamena. Još jedan bezimen grob u Espantosi, mislio je turobno.

U međuvremenu se smračilo. Kako je htio zapušiti, Wes se zavuče među stijene koje su ga nadvisivale i zakloni se. Kad je pripaljivao cigaretu, pade mu pogled na mokasine. Lijeva bijaše okrvavljena. Je li se to dogodilo kad je pokapao Curlyja? Wes prijede preko mrlje prstom. Bila je suha. Izuo je mokasinu i pro-

motrio je pri svjetlu šibica. Nije bilo dvojbe, krv bijaše potpuno suha. Wes pogleda potplat. I na njemu je bilo tamnih mrlja koje su podsjećale na sasušenu krv. Na drugoj mokasini bilo je također takvih tragova.

Wes popuši cigaretu i ugasi opušak. Obuzeo ga je čudan osjećaj. U Lagartu nije okrvavio mokasine, to bijaše sigurno. Grčevito je prevrtao po pamćenju. Tek ih je danas obuo poslije one noći kad je kod Ojo del muerto podgrijao pete Galerasovim ljudjima. Wes zatvori oči da bi bio što sabraniji, da mu štogod ne promakne.

– Do bijesa! – promrmlja odjednom Wes Yardigan.

Kod rudnika se mokasine također nisu mogle zakrvaviti, no nečega se Wes sjetio. Dok je grčevito zadržavao Anselma, bio je povučen glavom nadolje a noge su izvodile suprotnu kretnju. Kad je pogledao gore prema otvoru, pogled je klizio preko lijeve nove – i krv je već bila na mokasinama. U očajničkoj borbi u jami na to nije mislio. Ali u podsvijesti je taj podatak ostao i sad je isplivao.

Netko je nosio njegove mokasine i pri tom su došle u dodir s krvlju.

Wes je ošamućeno zurio u tamu. Buck Coulter nosio je također takve mokasine kad su služili u armiji. No koliko je Wes znao, nešto takve Coulter nije ponio u Espantos.

Začulo se resko konjsko rzanje. Wes dohvati pušku. Vjetar je ojačao, donijevši miris vlage. Konjska potkova udara u kamen. Netko je zakašljao.

Wes se priljubi uza zaklon. Netko je bio blizu, vraški blizu. Apaši?

– Do vraga, Luis – jadao se promukao glas Gonzala Bacea – ovdje je kao u rogu!

Tamne spodobе проміскале су

kroz grmlje ispred Wesova skrovišta. Ponovo je zarzao konj. Vjerojatno ga je nanjušio. Wes podigne pušku. Jahači su prolazili i nestali su u noći. Kad su se uvjerali da će padati kiša, počeli su se vraćati.

Wes da razbojnicima pola sata prednosti i onda se izvuče iz svoje rupe. Na licu je osjetio magličaste kišne kapi. Neće biti oskudice vode.

Konja je Wes tako dobro sakrio da ga je jedva uspio naći.

Kiša je dolazila i odlazila. Svaki put bila je jača.

* * *

Počele su sijevati munje. Kiša je pljuštala. Wes je htio jahati prema logoru kod rudnika ali pomeo se u mraku. Pri svjetlu munje vidio se Sangre Cuchillo Peak, šiljat i gol. Plameni jezici lizali su taj vrh koji je podsjećao na vrh noža. Pri tom vatrometu Wes se mogao orijentirati. Skrenuo je prema sjeveroistoku i morao se nalaziti iznad velike pećine s prastarim nastambama.

U mraku ispred njega nešto je klepetalo. Kad je bljesnula munja, nešto kao da je vidio u uličici pokraj tornja.

Wes podigne pušku do boka. Pomalo je žalio što u cijevi nema srebrni metak za koji se kaže da ubija i duhove.

Oprezno se prikrao tornju i uvukao se u donju prostoriju. Ljestva ma se popeo kat više i pričekao sijevanje. Pri svjetlu koje je dopiralo kroz malešne prozore vidio je polomljene ljestve i kamenje pred otvorom susjedne prostorije. Wes htjede prijeći preko te zapreke ali nešto je tako bolno pogodilo njegovu lijevu ruku da ju je trgnuo natrag. Pri tom je iz desnice ispustio pušku i nipošto je nije uspijevaо napipati. Tad osjeti da ga u lice pritische cijev, vjerojatno cijev njegove vlastite puške.

Wes trzajem odmakne glavu, uhvati za cijev i divlje potegne. Nečija glava udarila ga je u obraz i spuznula mu na prsa. Kako je Wes zateturao natraške, nečije tijelo pade na pod i ostade ležati bez glasa.

Wes pripali šibicu i opazi blijedo lice Lucy Fairbairn. Brzo je nažgao svijeću, sjeo pokraj djevojke i podigao joj glavu u krilo. Trljao joj je obraze i sljepoočice sve dok se nije osvijestila. Kad ga je prepoznala, s olakšanjem je uzdahnula.

– Mislila sam da je Buck Coulter – rekla je.

– Zašto?

Lucy je sjela.

– Cijeloga dana čekala sam djeda. Prije nekoliko sati izašla sam na terasu i vidjela sam dolje Bucka Coultera na konju. Bio je sâm i gledao je ovamo gore.

– Jesi li sigurna da se ne varaš, Lucy?

Djevojka zaniječe glavom.

– Bio je Coulter. Djelovao je kao planinski lav koji je u lovu.

– Gdje je Luke?

Lucy je oklijevala s odgovorom.

– Htio je razgledati kanjon.

– Tražeći Killdevil?

Lucy ponovo zaniječe i skrene pogled u stranu.

– Prema tome, htio je uhoditi nas.

– Da. Uzalud sam pokušavala da ga odvratim od toga, nije me slušao. Da bi ga netko spriječio u tome morao bi ga vezati.

– Moraš ga napustiti, ili će te na kraju ipak odvesti u smrt.

– Ako padne u ruke Coulteru, Abeyti ili onom Killigrewu... – očajavala je Lucy Fairbairn.

– Nijednoga od zadnje dvojice neće sresti živoga – reče Wes pothiho. Lucy ga iznenađeno pogleda.

– Što je s njima?

– Anselmo je pao u jamu, Curlyja je ubio neki Apaš.

Djevojka stisne oči.

– Wes, govoriš li čistu istinu, ili se dogodilo nešto drugo?

– Nije li tebi svejedno što se zapravo zbilo? To tebi nije svejedno, Wes! Što kriješ preda mnom?

Wes ustade.

– Možda se djed sklonio nekamo pred nevremenom i čeka – rekao je; pomagavši Lucy da ustane.

– Tebe nije zaustavilo nevrijeme. Dodi, skuhat ću ti kavu.

Spustili su se dolje i izašli. Lucy je skrenula prema stražnjoj strani zdanja i ušla u nedaleku mračnu prostoriju. Wes pripali svijeću, dodao je djevojci i ona nažge svjetiljku.

– Svjetlo ne dopire van – rekla je. – Dim izlazi na stražnjoj strani pećine i raspršuje se.

– Lijepo sklonište – reče Wes. – Bili ste i prije ovdje?

Lucy potvrdi. Brzo je naložila malu vatru i stavila na nju lonac za kavu. Jedan je revolver visio na zidu, a na opasaču je bio kolt. Wes je znao da se Lucy umije poslužiti i jednim i drugim oružjem. Naučio ju je Luke Fairbairn, izvrstan strijelac kad je za rata služio kod strijelaca, iako tad već nije bio mlad.

Lucy je promatrala kako se razgorijeva vatra. Svjetlo s ognjišta igralo se na njezinu dražesnom licu.

– Djed nema ništa osim mene – govorila je kao da se obraća samoj sebi. – Nije mi uspjelo da ga odgovorim od toga da sâm krene u Espantos u potragu za Killdevilom pa sam morala poći s njim. Možda je taj rudnik njegova jedina vjera i nada. Ne vjerujem da će njegova opsjednutost Killdevilom ikad nestati.

– Moraš, međutim, napokon početi misliti na to da živiš svoj život

– reče Wes. – Usluge i vjernost

koju mu duguješ davno si odslužila. Budući da njegova ludost ne prestaje, moraš otići iz ovih brda dok još možeš.

Lucy je niječno mahala glavom.

— Išla sam s njim tako daleko da ga ne mogu ostaviti. Bi li ga ti tražio? Ili svu vjernost duguješ Bucku Coulteru?

— Razumljivo, pogledat ću gdje je — odvрати Wes. — Ako osjećam obveze prema tebi, ne mogu isključiti Lukea. No Bucku Coulteru dugujem život.

Lucy bijaše dovoljno razumna da ne nastavlja razgovor o svemu tome. Wes je sjedio pokraj djevojke uz vatru i promatrao je. Obuzimao ga je osjećaj duboke osamljenosti. Obitelj je izgubio kad je jedva mogao shvatiti razmjere te tragedije. Staroga Eusebija Ochou napustio je kad je tvrdoglavo zahtijevao da se ostane u Espantosi, u kojoj je našao smrt. Za volju Lucy Fairbairn otišao je u samoću Lagarta, nadajući se da će joj uskoro moći pružiti nešto više od pohabanih bisaga i neba umjesto krova. Jer to bijaše sve što mu je donijela Espantosa. A sad je njezino prokletstvo prouzročilo to da se razbije prijateljstvo s Buckom Coulterom, da se uništi drugarsko povjerenje...

— Veoma si daleko — reče Lucy da bi prenula Wesa iz njegovih misli.

Wes podigne glavu. Kad je pogledao djevojku, osamljenost mu se učini još dubljom. Hoće li on i Lucy ikad biti muž i žena? Ili je njegovo prokletstvo takvo da uvijek izgubi ono što ima, da gazi kroz život sam samcat?

Lucy podigne ramena i reče vido-vito:

— Još te muče isti problemi koji su te odveli u Lagarto.

S tim riječima dodala mu je kavu.

— Djed je uvjereniji negoli ikad — nastavila je — da će ovaj put naći Killdevil. Pribavio je skicu za koju vjeruje da je treći dio Melgosina pergamenta. Kad je čuo da Buck Coulter raspolaže nekim osobitim podacima, na temelju kojih planira pohod u Espantosu, obuzela ga je panika. Boja se da bi mogao stradati u toj utrci. Dotad je cijenio Coultera i vjerovao mu više negoli drugima. Sad se boji toga istoga Coultera. Možda je previše govorio i Coulter zna da djed ima onaj komad Melgosine karte, koji nedostaje.

— Luke je nepovjerljiva priroda i zamišlja svašta — umirivao je Wes djevojku.

— Možda nije takav — opirala se Lucy. — Ili, bolje rečeno: moj je otac također imao komad karte. Svako, vjerovao je da ga ima.

— Što hoćeš time reći?

— Otac nije htio s djedom u Espantosu. Pratio ga je Marcos Padilla. No mladić ga nije ubio, Wes. Dakako, i taj netko htio je ocu oduzeti kartu. Marcos je uspio pobjeći s njim.

Wes počeo smatati cigaretu.

— Što ti jamči da tvoga oca nije ubio Marcos?

— Obožavao ga je. Marcos bijaše tako mlad da mu zlato još nije mnogo značilo. Dragocjenije mu je bilo očevo prijateljstvo. Kao većina Meksikanaca, i on se bojavao Espantose. To što je krenuo u nju pokazuje kako je volio oca. Posjetila sam ga u zatvoru u Eden Cityju. Htio mi je nešto reći, no Coulter je neprestano bio u blizini. Kad sam se opraštala, vidjela sam da se osjeća izgubljenim. Bio je uvjeren da me nikad više neće vidjeti. Imao je pravo. Sutradan je nađen u ćeliji mrtav.

— Coulter misli da se ubio zbog

toga što se plašio Lukea.

— Marcos se bojao starcu donijeti vijest o smrti sina i zato se napio — reče Lucy odlučnim glasom i nastavi mirnije: — No bilo ovako ili onako, komad karte našao se u rukama Bucka Coultera.

Wes je pogleda.

— Što time misliš, Lucy? — pitao je.

Djevojka ga je gledala rayno u oči. Wes je prvi skrenuo pogled.

— Dobro znaš što mislim — rekla je. — Wes, do bijesa, ne vjeruj Bucku Coulteru ni jednu jedinu minutu! Ako mu se tko nađe na putu, neće prezati ni pred čim. Ni u tom slučaju da je riječ o tebi.

Wes Yardigan popije kavu i ustade.

— Je li Luke imao na polasku kartu kod sebe?

Lucy ga je promatrala ispitivački.

— Da.

— Ako se štogod dogodi, možeš li sama naći put iz Espantose?

— Konji i magarac nisu daleko. Našla bih put preko Ojo del muerto.

— Kreći se samo noću. Po danu ne loži vatru. I ne zapadaj u paniku.

Djevojka pogleda Wesa.

— Zašto misliš da bih sama napuštala Espantosu?

Wes slegne ramenima.

— U ovim prokletim brdima najbolje je biti spreman na sve.

Wes se zagleda u Lucy dugim pogledom. Tad ju je privukao k sebi i poljubio samo jednom. Istoga se trenutka okrenuo i panterkim korakom izišao u noć.

Wes se spuštao nizbrdo kroz tamu koju je prekidalo sijevanje munja. Gazio je po pravim potočićima koji su se slijevali prema dolini. Njihovo kлокotanje zaglušivalo je šljapkanje Wesovih mokasina.

Luke Fairbairn uhodio je Coulte-

ra i po tome se moglo zaključiti da je potražio zaklon negdje u blizini staroga logora. Pri pomisli na kalibar njegove puške Wesa podide nelagoda. Većina ljudi u Espantosi najprije puca, zatim pita tko ide.

Preko gologa stijenja prelijevali su se čitavi vodopadi. Kaskade su se srebrnasto caklile na svjetlu munja.

Wes se približavao uskom kanjonu. Kad su ga on i Coulter napustili, Luke ga je zacijelo pretraživao. Bilo je vrijeme da ozbiljno počne tragati.

Sijevnula je jarka munja a odmah ju je popratila jaka grmljavina. Wes opazi zaklon nalik na pećinu i pođe prema tome mjestu. Smjenjivali su se sijevanje i tama. U trenutku posvemašnje rasvjetljenosti Wes stade kao da je udario u zid.

Luke Fairbairn ležao je na leđima. Gol. Raširenih ruku. Mrtvim očima kao da je promatrao Wesa. Iznad bijele brade sa duhanskim mrljama razjapila su se usta. Žučkasti zubi kao da su dobili neprirodnu veličinu.

Kanjon je ponovo ispunila tama. Wes se borio protiv jeze koja ga je gotovo svladala. Kad je ponovo sijevnulo, kleknuo je pokraj starca i okrenuo ga na bok. Stražnji dio glave bijaše razbijen. Između lopatica bila je rupa.

Sve je nalikovalo na apaško djelo. Tijelo bijaše svučeno. Dobra puška sharps nestala je. Glava razbijena da osvetoljubiva duša žrtve ne bi mogla progoniti počionioca.

Wes ustade i zabulji se u neprozirnu tamu. Dvije stvari nisu se uklapale u sliku. Luke Fairbairn nije Apašima bio nepoznat. Držali su da je on čovjek poremećena uma i mnogo su puta Apaši prolazili ne skinuvši mu ni vlas s glave. Naime,

čovjek čiji je razum »otputovao daleko« za Apaše bijaše nedodirljiv, biće pod zaštitom bogova. Osim toga, Apaši su se praznovjerno bojali jakoga nevremena. Grmljavina i strijele božice munja prikivale su Apaše uz zaklone. Nijedan od njih ne bi po takvu vremenu lunjao naokolo za neočekivanom žrtvom.

Netko je podlo napao Lukea Fairbairna, ubio ga i udesio sve tako da se posumnja na Apaše.

– Buck Coulter! – promrsi Wes u noć. Munja je opet osvijetlila pola svoda i divljom snagom udarila u vrh Sangre Cuchillo Peaka.

– Osim ako nije bila Galerasova banda – doda Wes polako kad je opet zavladała tama.

Kad je koraknuo natraške, nešto se zakotrljalo pod mokasinom. Wes podigne praznu čahuru i za sljedećega sijevanja pročita oznake kalibra.

– 38 – promrmlijaó je.

Za Coulterovim opasačem bio je revolver 38.

Wes podigne starca na rame i ponese ga u smjeru iz kojega je došao. Dalje od ulaza u prosjeklinu gdje su našli jezuitski rudnik i gdje je Anselmo Abeyta pokopan s njegovim zlatom. Stari Luke otputovao je praznoruk.

Okolnosti pod kojima je umro stari Luke potresle su Wesa. Starac je, doduše, dugo živio. Naživio se, kako se kaže. Po Wesovu sudu, obveze prema Lucy poslije smrti njezina oca nije ispunio nego ju je sebično doveo u najveću moguću opasnost. Njegovi odlasci u Espan-tosu uvijek su bili izazov sudbine.

* * *

Wes položi starca u potpuno zatvorenu prostoriju jednoga tornja na suprotnom kraju reda u kojemu se smjestila Lucy. Zatim je prišao

njezinu skloništu i potihó je zazvao. Bio je oprezan jer Lucy je umjela brzo pucati. Lucy se odazvala. Wes uđe i zagrlí je.

Ognjište je već bilo zapreteno. Samo se tu i tamo žarilo poneko jasno oko na ugarcima.

– Mrtav je – reče Wes.

Lucy pritisne lice na njegova prsa.

– Kako je umro?

Wes odvрати pogled. Opisivanje bi podnio teže negoli sliku koju je zatekao.

– Znam – rekla je poslije nekog vremena. – Kao i svi drugi koji nisu izišli iz Espantose.

Wes kimne.

– U Espantosi malo kad i malo tko umire prirodnom smrću. Tako se govori, i to je točno. Legenda koja se podudara sa stvarnošću. Obitelj sam izgubio naprasno, kad još nisam imao ni pet godina. Espantosa mi je uzela Eusebija Ochou. Čini se da mi otiima sve što imam.

– I Bucka Coultera? – reče Lucy tiho.

– On živi – odgovori Wes.

– Uñatoč tomu Espantosa ti ga je uzela – reče Lucy.

Wes je uzvratío šutnjom. Ustao je, zbacio kišni kaput i otkopčao opasač s oružjem. Izuo je promoćene mokasine i stavio ih pokraj ognjišta. Usprkos užasima prošloga dana osjećao je nekovrstan mir. Znao je, doduše, da to ne može trajati. Mir se u divljoj i ubilačkoj Espantosi nije mogao održati. No upravo zato bilo je ugodno osjećati nešto takvo makar trenutak.

– Wes, što ćeš raditi kad izideš iz Espantose? – pitala je Lucy.

– To još ne znam – odgovorio je.

– Ako nađeš Killdevil, hoće li ti to štogod značiti?

Wes se nasmijao.

— Možda hoće, možda neće — rekao je.

* * *

Zagrmjelo je. Tutnjava je tupo odjeknula u prostoriji. Neko su vrijeme šutjeli. Zatim je razgovor nastavljen. Razgovarali su srcima.

— Djed se napokon smirio — reče Lucy tužno. — Nije bio čovjek koji bi želio umrijeti u krevetu oko kojega se okupila rodbina i prijatelji.

Wes Yardigan to potvrdi glavom.

Na ognjištu se zapalila neka grančica, blago svijetleći u tami. Wes privine Lucy k sebi. Drhtala je, ali ne od hladnoće, jer prostorija se ugrijala unatoč tomu što tko zna otkad u njoj nije gorjela vatra. Dvoje mladih napokon se našlo. Lucy je našla čovjeka kojemu je potrebna drukčije negoli je bila potrebna djedu.

Kiša je prestala. Kad je Wes otvorio oči, oko njega je vladala duboka tišina i mir. Lucy je još čvrsto spavala. Pokrio ju je i obukao se. Pri svjetlu šibice napisao joj je poruku, služeći se ugljenom s ognjišta. Trebalo je da ga čeka dotle dok dođe po nju.

Do vraga s Buckom Coulterom i njegovom pohlepom za zlatom Killdevila! Ta je misao ispunjavala Wesa dok je išao prema svom ridanu. Za njega je prošlo traganje za Killdevilom. Još mu je preostalo jedino da iz proklete Espantose izvuče Lucy Fairbairn.

VI

S puškom preko koljena, zaogrnut pokrivačima, Buck Coulter dočekao je Wesa koji se najprije javio lozinkom što su je koristili još u vremenu kad su bili izviđači.

— Do vraga — reče Coulter — tebe bi bilo dobro poslati po smrt.

Mračilo se. Wes skine promoćeni šešir i odloži kišni ogrtač.

— Sad imaš dovoljno vode — rekao je.

— Što je s Curlyjem? — upita Coulter.

Wes je sjeo i izuo mokasine. Coultera nije ni pogledao. Nikad mu nije uspijevalo prikrivanje raspoloženja. Njegovo je lice uvijek odavalo osjećaje, osim kad su grčevito trudio da bude hladno, što je opet bio čitljiv znak.

— Mrtav je — reče Wes. — Apaši.

Coulter iznenadeno podigne glavu.

— Sto mu gromova! Jadni Curly! Wes kimne.

— Čini se da je vidio što je iza njega ali tad mu je preostalo nekoliko sekundi života.

Coulter podigne obrve.

— Kako?

Wes se otpaše i isprazni kolt.

— Tako govore tragovi. Curly se odlučio za bijeg i trčao je koliko su ga noge nosile. Ali nisu ga odnijele daleko.

Coulter se i nadalje iznenadivao. Zatim trzne ramenima i reče:

— Čini se da je to uistinu sudbina čovjeka u Espantosi.

Wes je brisao oružje.

— Mislim da smo s Espantosom gotovi — rekao je.

Coulter podigne pogled.

— Kako to misliš, momče?

— Izgubili smo ono zlato, Anselma i Curlyja. Nije li to dovoljno?

— Wes, ali nas smo dvojica tek sad na slobodnom putu! Galerassova se banda povukla. U to sam se uvjerio. Ovdje smo još samo nas dvojica, kao u starim dobrim vremenima. Momče, uspjeh ćemo!

Wes se preobukao u suho. Coulter je rezao šunku u tavu. Zatim je stavio tronožac na ognjište i podjario vatru.

– Mislim da smo dosad išli u krivom smjeru – rekao je preko ramena.

Wes ode do svojih čizama i podigne ih. Bile su mokre.

– Sjeti se dogovora u mom stanu, Wes – nastavljao je Coulter. – Sad ne možemo odustati! Ti si potreban meni, ja sam potreban tebi. Nijedan od nas dvojice ne može uspjeti sam.

– Partnerstvo do kraja – reče Wes podrugljivo.

– Rekao si da ćemo otresti gradsku prašinu sa čizama čim uspijemo. Kakav Eden City! Htio si da odemo u Chiricahuu. Dobro, ja sam još za to. Obećali smo to jedan drugome, je li?

Wes opazi da nije uzeo svoje nego Coulterove čizme. Bile su mokre. Blato je ispunilo urez između potplata i gornjega dijela. Wes se prisjeti kako je Lucy rekla da je vidjela Coultera.

– Jesus Melgosa uvijek je isticao da njegov rudnik leži u blizini žive vode – reče Coulter. – Je li točno?

– Jest. Ali Melgosa nije nikad rekao ništa što bi nekome moglo pomoći u traganju.

– Rekao je dovoljno – opirao se Coulter – da se počne. U Espantosi se nalaze samo tri žive vode: Lonesome Spring, Tonto Seep i Ojo del muerto. Sve drugo ubraja se u bare. Ima li kod Lonesome Springa starih rudnika?

– Nema.

– Kod Tonto Seepa?

– Takoder nema.

– Prema tome, ostaje Ojo del muerto! – slavodobitno će Coulter.

Wes ga je slušao bezizražajnog lica.

– Ako je tako jednostavno odrediti položaj Killdevila – rekao je – zašto smo se ravnali prema manje ili više zagonetnom pergamentu?

Jesi li kad pomislio da je u Melgoso vrijeme u Espantosi mogao biti još neki izvor?

Coulter nehotice udari dlanom po stegnu zdrave noge.

– Do vraga, momče – rekao je – kao da mi ništa ne vjeruješ!

Wes poče sušiti municiju. Na komadu kože što mu ju je pokazao Curly u Lagartu upao mu je u oči jedan oštećeni znak. Je li se tad prevario? Nije li ga protumačio pogrešno? Pokušavao je da se što točnije prisjeti toga simbola.

– Eusebio Ochoa izgubio je život u blizini Ojo del muerto – reče

Wes poče sušiti municiju. Na komadu kože što mu ju je pokazao Curly u Lagartu upao mu je u oči jedan oštećeni znak. Je li se tad prevario? Nije li ga protumačio pogrešno? Pokušavao je da se što točnije prisjeti toga simbola.

– Eusebio Ochoa izgubio je život u blizini Ojo del muerto – reče Coulter. – Nitko nije poznavao ovu planinu bolje od njega. I tko je o Killdevilu mogao znati više od njega? Govori li ti to nešto?

– Samo da je ubijen zbog Killdevila – odgovori Wes. – Pripazi, prepržit ćeš šunku!

Wes nije nikad bio zaokupljen kolebanjem je li Killdevil sa svojim tajnama kod Ojo del muerto. No sad mu se neprestano glavom vrzmalo prisjećanje na onaj simbol što ga je promatrao u Lagartu. Taj znak na rubu poderotine tad mu se činio preostalom polovicom brojke osam. Ali to nije moglo biti točno. Nije čudno što je Eusebio Ochoa za rudnikom tragao u okolici Ojo del muerto! Možda je on Killdevil čak našao, i ponio otkriće u grob.

– Vratit ćemo se k Ojo del muerto – reče Coulter i doda Wesu tajnjur s jelom. – Ondje ćemo tragati od početka.

Wes sjedne na kamen.

– Najbolje je da odmah saznaš – govorio je mirno – da sam sreo

Lucy Fairbairn i da smo razgovarali. Stari Luke je mrtav. Kako se čini, ubili su ga Apaši.

— Do bijesa! — usklikne Coulter i sačudeno se zagleda u Wesu. — I Luke! Nisi li se prevario?

— Old Luke je mrtav!

Coulter zanjiše gornji dio tijela.

— Wes — rekao je — prema onome što sam te naučio, ti bi morao biti u stanju da pouzdano utvrdiš jesu li to bili Apaši ili nisu.

— Možda nisam tako dobar procjenitelj kao što ti misliš. Dodaj mi kruha!

— Što je s djevojkom? Jадno stvojenje! Je li dobro?

Wes pogleda Coultera. Na njegovu licu vidio je jednako suosjećanje kakvo je čuo u glasu.

— Izvest ću je iz ovih prokletih brda — rekao je.

— Dakako! — usklikne Coulter. — Zar si mislio da sam protiv toga?

To je na prvomu mjestu! Sasvim razumljivo. No sad me slušaj jednu minutu. I ovako i onako moramo se vratiti do Ojo del muerto. Kad je već tako, nećeš biti lud i ne potražiti Killdevil. Do bijesa, Wes, u svim kostima osjećam da smo sasvim blizu cilja!

Wes je pojeo i spustio tanjur na tlo. Coulter mu dobaci cigaru i pruži goruću grančicu.

— Wes — rekao je onaj ranč u Chiricahui vodit ćeš ipak sam. Nekako osjećam da od našega zajedničkoga posla neće biti ništa. Vjerojatno je tako i najbolje.

— Što to zapravo znači?

— Da ćete na ranču biti ti i Lucy, dakako. Nisam slijep! Dobro, možda je to pravo rješenje. Ja sam ionako naučen na gradski život. — Coulter naliže kavu u dva lončića. — To ne znači da vas neću posjećivati. Malo ću pecati ribe. Tust jarac u jesen... Užitak da promatram kako rastu tvoji mališani, kako postaju visoki i snažni poput oca, pravi momci Zapada...

Wes se smješкао u bradu.

— Ne razmahuj se tako riječima — rekao je. — Ne razgovaraš s Cur-

lyjem Killigrewom.

Coulter se smeteno smijuljio.

— Ah, tako to čovjek zamišlja! — rekao je. — Nego, hoćeš li mi kod Ojo del muerto pomoći da nademo Killdevil? Pomoći posljednji put. Bit će ti to usputan posao.

Wes kimne.

— Dobio si. Kao uvijek.

— Znao sam da me nećeš ostaviti na cjedilu — reče Coulter raspoloženo. — Neće ti biti žao, Wes!

Velik izbor Wesu se nije nudio. Uveliko je sumnjao u to da je Buck Coulter ubio Anselma, Curlyja i staroga Lukea. Mnogo što je upućivalo na to, iako se Wes u sebi borio protiv toga. No ako je sumnja točna, i ako Wes dopusti da bude zapazena, može se dogoditi da ni on ni Lucy ne izidu iz Espantose. Buck Coulter još je borac kojemu Wes, po vlastitoj ocjeni, nije dorastao.

— Dakle — reče Coulter krećemo!

Kad su jašili prema pećinskom naselju, sunce je izlazilo. Coulter je tragao za konjima Fairbairnovih, Wes se penjao prema velikoj pećini.

Lucy ga je dočekala na rubu terase i pala mu u zagrljaj.

— Je li dolje Buck Coulter? — pitala je.

— Jest. Odlazimo iz Espantose. Spremi svoje stvari. Ja se moram još pobrinuti za tvoga djeda.

Wes ode prema starom tornju u kojemu je ležao Luke Fairbairn. Uzeo je omašan komad drveta i udarao u grede tako dugo dok se strop nije srušio i pokrio starca.

Kod terase čekao je Coulter s konjima.

— Magarac je odlutao — rekao je.

— Nije nam potreban — dobaci Wes i počeo sedlati konja za Lucy.

Kad su stvari bile natovarene, Wes pomogne djevojci da se popne u sedlo i odmah su krenuli za Buckom Coulterom niz dugu strminu.

Lucy je iz doline još jednom pogledala prema mjestu gdje je ostao grob njezina djeda.

Sjene su već obavijale klance kod Ojo del muerto. Vjetar se uspavljavao. Konji su osjetili svježvu vodu i počeli su rzati.

Wes pogleda Lucy.

— Ovdje počinje naš izlazak — rekao je smješkajući se.

Kod prvoga od tri jezerca planula je puška. Neka je ptica bila poletjela i preplašila Wesova konja. U propinjanju metak ga je pogodio u glavu.

Wes istrigne noge iz stremena i pade pokraj oborene životinje.

— Desno, u zaklon! — doviknuo je Lucy.

Wesova puška bila je zaglavljena pod ridanom. Potrcao je svom snagom prema stjenovitom položaju kod trećega jezerca. Coulter je, pognut u sedlu, pucao preko Wesove glave da bi brzom revolverskom vatrom prisilio strijelca na mirovanje.

Kad se Wes bacio za velik kamen, vidio je da sijeva iza jednoga grma. Na trenutak je vidio šiljat šešir sa srebrom iskićenom vrpcom. Pucao je odmah.

Coulter je pognao konja među drveće niže od Wesa i izvukao pušku. Pod kišom metaka padalo je lišće i lomile se grančice. Wes je žurno puzao dalje. Jedan je čovjek istrčao iz zaklona da bi Wesa zadržao na nišanu. Zastao je i pucao.

Wes se priljubio uz tlo. Činilo mu se da meci zuje niz njegova leđa.

Buck Coulter priskoči bližem drveću i dvaput opali s boka. Čovjek koji je pucao na Wesa pade kao pokošeni i skotrlja se nizbrdo. Nije ni kriknuo.

— Jesi li čitav, mladiću? — pitao je Buck Coulter.

— Jesam — odgovori Wes.

Koristeći slabe zaklone, počeo se probijati prema stijeni iznad trećega jezerca.

— Stitim te, Wes! — dovikivao je Coulter. — Vрати se! Odlazimo!

Wes je znao da je riječ o varci i ostao je ležati.

Pucnjava je prestala. Između drveća polako se provlačio barutni

dim. Wes je promatrao grmlje s druge strane drugoga jezerca, gdje je vidio šiljati sombrero sa srebrnjacima.

Polako je gurnuo kolt pred sebe, podupro se laktom i ljevicom stegnuo zglob na desnoj ruci.

Coulter je potjerao svoga konja nizbrdo. Iza zaklona odmah se pojavio čovjek koji je gledao za konjem. Bio je to Gonzalo Baca.

— Hej, Luis, dodi ovamo! — vikao je. — Otišli su!

Gonzalo Baca izide na čistinu. Luis Galeras koji je ležao na ravni iznad staze, vikne:

— Lezi, Gonzalo!

Wes pritisne obarač. Metak je pogodio razbojnika u glavu. Bio je mrtav prije negoli je zamukla Galerasova opomena.

Luis Galeras počeo pucati po Wesovu zaklonu. Meci su lomili grančice i odbijali se od kamena. Neka je krhotina ranila Wesa u lijevi obraz. Pogledao je uz strmu stijenu kojom bi se mogao popeti na bolji položaj. Bio bi to vraški tvrd orah, no Buck Coulter je vikao:

— Samo naprijed, momče!

Wes spremi revolver i skoči. Ruke su našle uporište i penjanje je počelo. Noge su se oslanjale o kvrge i udubine. Pucnjava je dopirala od drveća koje je pokrivalo Coultera. Bila je to zaštita za penjača.

Kad je Wes stigao do vrha i kad je prebacivao lijevu nogu preko ruba, metak mu je odnio petu. Udarac je osjetio u čitavoj nozi. Brzo se povukao u zaklon. Čulo se trčanje. Čovjek s podignutom puškom pucao je odmah čim mu se našlo na nišanu udubljenje u koje je skočio Wes.

Wes je već imao u rukama kolt i opalio je. Teški metak pogodio je razbojnika i on je zateturao. Bio je to Kelly. Bandit je pucao još jednom. Metak je bacio Wesu u lice sitno kamenje. I Wes je opalio. Kelly je pao pobočke i strmoglavio se u jezerce. Voda je šiknula uvis.

Wes je kleknuo i pokušao očistiti oči.

– Wes – vikao je Coulter – miči se!

Nejasnim pogledom Wes opazi kako netko trči prema njemu.

To je morao biti Luis Galeras. Zauzvao se kao klizač na ledu i pri-
nio pušku k ramenu. Wes se nije mogao braniti, tako je slabo vidio. Zbog toga je ustao i skočio u dubinu. Nadao se pri tom da je voda u jezeru dovoljno duboka. Kad je pristima dodirnuo površinu, čuo je paljbu.

Zabio se duboko. Dodirnuo je nešto okruglo i dugačko, debljine noge u stegnu. Opipavao je to dok mu je dopuštao dah. Zatim se snažno otisnuo i izronio. Morao je udahnuti, a očekivao je metak. No na rubu jezerca ugledao je Bucka Coultera.

– Dugo si bio dolje, mladiću – govorio je smješkajući se. – Što si našao, vodenu vilu?

Wes otpliva do obale i izvuče se na suho.

Četvorica su poginula u deset minuta, mislio je. On i Buck zauvijek su uništili Galerasovu bandu.

Coulter je šepao bliže.

– Kao u stara vremena! – nadi-
mao se. – Ti i ja još smo prokleta sila, dragi moj!

Wes opipa ranjen obraz.

– Lucy! – viknuo je.

Coulter je punio pušku.

– Kad nademo Killdevil – go-
rio je – platit ću dugove i postati političar. Za sljedećih izbora javit ćeš se za šerifa, a ja ću se pobrinuti za propagandne talambase. Drmat ćemo cijelim krajem. Što kažeš na to, momče?

– Da bih radije umro u krevetu

– reče Wes i odšepa Lucy u susret.

* * *

Buck Coulter brinuo se za vatru. Svojim snažnim i ostrim nožem u zraku je sjekao podebela granje.

Wes je mislio na Curlyja Killgrewa. Pokušao se spasiti u paničnom strahu, no progonitelj ga je sustigao i takvim ga je nožem ubio.

Coulter pročita nešto na Wesovu licu.

Mladiću, što nije dobro? – pitao je.

– Upravo razmišljam o tome je li dobro logorovati i ložiti vatru ovdje kod jezera.

Coulter se smijao.

– Više nema nikoga tko bi nam smetao. U zoru počinjemo tragati za Killdevilom. Ovdje negdje u blizini. Potpuno sam siguran.

– Po čemu, mister Coulter? – upita Lucy.

Obadva muškarca bijahu iznena-
dena. Do toga trenutka djevojka ni-
je Coultera ni pogledala.

– Po tome što sam imao moguć-
nosti da pribavim što je potrebno – odgovori Coulter.

– Znam – reče djevojka hladno.
– Čudno je, međutim, da Killdevil odjednom tražite ovdje, kod Ojo del muerto, što dosad nije činio nitko, pa ni vi.

– Što time želite reci, gospodice Fairbairn? – upita Coulter hladno.

– Mislim na to da je moj djed imao u rukama treći komad Melgo-
sine karte i da je htio tragati kod Ojo del muerto čim bi put bio slobodan.

– I?

– Kad je nađen, karte nije bilo. Coulter slegne ramenima.

– Vjerojatno su je odnijeli Apaši.

– Nisu. Oni bi se bojali da bi im donijela zlo.

– A nije li je uzeo Wes?

– Nije – reče djevojka.

– Je li vam to rekao?

– Nije, mister Coulter. Ne mo-
ram ga ni pitati.

– Čvrsta vjera! – podrugljivo će
Coulter.

Lucy Fairbairn pogleda Bucka Coultera čvrsto u oči.

– Jest, čvrsta – rekla je mirno.

– I čvrsto pouzdanje. Coulter se
ogleda za Wesom.

Wes se bio povukao iza njegovih leđa.

– Što ti kažeš, mladiću? – upita
Coulter meko. – Dodi bliže!

Bio je dovoljan pogled pa da se vidi odgovor. Coulter se okrene i zagleda u pucketavu vatru. Njegova

puška bila je pet koraka dalje naslonjena na kamen. Kolt je nosio pod pazuhom. Kaput bijaše zakopan. Coulter je znao da se s njegovom brzinom može mjeriti jedino ruka čovjeka koji mu je bio iza leđa. On mu je sâm prenio umijeće brzoga povlačenja i paljbe.

U Wesovoj glavi kovitlale su se misli i slike. Mislio je o tome kako je Anselmo Abeyta očajnički urlao u zadimljenoj jami staroga rudnika prije negoli je ispaštao ubojstvo Eusebija Ochoeja. Curly Killigrew, smijajući se, ležao je ubijen nožem. Coulter ga je poveo sa sobom jer mu je moglo koristiti njegovo poznavanje Espantose. Kad je vidio da se u tome prevario, odlučio je da ga makne, da ne mora s njim dijeliti blago. Wes je mislio također na golo truplo staroga Lukea Fairbairna probijene lubanje.

Strah pred siromaštvom tako je promijenio Bucka Coultera da je postao životinja.

No sve to nije uopće mijenjalo to što mu je Buck Coulter jednom spasio život, i ovu zbilju, to što su se još jednom zajedno borili kao u starim vremenima.

Coulter se ponovo okrenuo.

— Nema smisla da ti išta objašnjavam, ha? — pitao je.

Wes zanijeće glavom.

— Hoćeš li me predati vlastima, Wes?

U krošnjama drveća zašušio je vjetar.

— Možeš uzeti dva konja — reče Wes. — Do granice imaš samo šezdesetak kilometara. Dajem ti dvadeset četiri sata vremena. Tad ću iz Eden Cityja telegrafirati šerifu.

— Potreban mi je gutljaj pića, mladiću — reče Coulter.

— Posluži se.

Coulter je tražio u džepu bočicu. U Wesovim očima vidio je da je njegov prijatelj uistinu spreman pucati u njega ako štogod poduzme.

Buck Coulter halapljivo potegne.

— Hoćeš li ti? — pitao je.

Wes odbije.

Coulter isprazni bocu i baci je.

— Pomogni mi još da nađemo Killdevil, Wes — govorio je. — I u Meksiku je za život potreban novac.

Wes ponovo zanijeće glavom.

— Ti vjeruješ da znaš gdje je rudnik, ha? — upita Coulter.

Wes nije odgovorio. Njegovo lice bijaše bezizražajno i hladno.

VII

Noć bijaše stara već nekoliko sati kad su Wes i Lucy stigli do Tonto Seepa. Wes nađe nisku pećinu, pribere suhoga granja i pripremi ložište. Za Lucy je prostro konjski pokrivač i zaogrnuo je preko ramena. Djevojka ga je gledala u oči.

— Coulter misli da znaš za Killdevil — rekla je.

Wes Yardigan se smješкао.

— Onda misli što i ja!

— Wes, budi ozbiljan!

— Takav sam po prirodi.

— Onda, znaš li gdje je rudnik, ili ne znaš?

Wes sjedne pokraj vatre i počne smatati cigaretu.

— On je davno htio tragati kod Ojo del muerto — počeo je Wes. — Pergament koji je našao kod tvoga djeda u tome ga je očito učvrstio. Kad mi je Curly Killigrew pokazao komad karte u Lagartu, spotačao sam se o tajnu, ali promakla mi je. Na poderanom rubu vidio sam znak koji sam tumačio kao polovicu rastrgnute brojke osam.

Wes uze ugarak i nacрта na kamenu brojku tri kao da je promatra u zrcalu.

— Kad je Buck odjednom bio siguran da se Killdevil nalazi kod Ojo del muerto, sjetio sam se ponovo toga znaka i shvatio odmah da sam gadno pogriješio u čitanju. Znak je bio na lijevoj strani karte i kad bi to bila polovica osmice, morao bi nalikovati na broj tri u normalnom položaju. Posrijedi je dakle bio neoštećeni znak u obliku obrnute trice. A taj znak znači da se svi sljedeći znakovi čitaju suprotnim redom! Karta je bila dobra, ali smo mi išli

krivim smjerom. Udaljavali smo se od Ojo del muerto. Mislim da je to znao tvoj djed. On je zacijelo nestrpljivo čekao da mi ostali odustanemo od traganja, tako da bez opasnosti može istraživati kod Ojo del muerto. Razumiješ?

Lucy kimne.

— Svi su počinjali kod Ojo del muerto, ondje gdje se nalazio rudnik, a zatim su se udaljavali od nje. Ludo! Ali ne mogu pogoditi odakle djedu zaključak da se znakovi prate obrnutim redom. On nije imao onaj komad pergamenta na kojemu se nalazila obrnuta brojka tri — reče Lucy Fairbairn.

— Imao je takav znak na drugom dijelu karte! nasmijao se Wes. — Komad koji je on imao bio je zaključni dio. Obrnuta brojka tri na kraju govorila je da ovdje nije cilj nego početak. Tvojem djedu bilo je dovoljno da otkrije gdje mi počinjemo. Znak na njegovu komadu pergamenta bio je tako dobro očuvan da ga ni tvoj djed ni Buck Coulter nisu mogli previdjeti.

— Tako je — reče Lucy zamišljeno. — Ali ipak još ne znaš točno mjesto.

Wes se opet nasmije.

— Znam! Kad sam skočio u jezerce, očekivao sam da ću slomiti vrat. Ali dubina je bila dovoljna. Dolje sam dodirnuo nešto nalik na debelu cijev. Napipao sam mnogo drugih »cijevi«. To nije moglo biti ništa drugo nego stabla koja tvore oplatu rudničkoga otvora. Prema tome, to jezerce nije ondje bilo oduvijek. Dakle, svatko je mislio da je nastalo prelijevanjem iz prvoga i drugoga. Ljudi koji su radili u rudniku, mislim, morali su pobjeći zbog Apaša. Pri tom su zatvorili ulaz i provrtali rupu za dovod vode.

— To znači da u jamu nitko nije mogao ući prije negoli izbaciti vodu — reče djevojka. — Djed mi je mnogo pričao o rudnicima. Prema tome znam da bi to bilo preskupo, ako je uopće moguće. Dakle, rudnik je zauvijek izgubljen.

Wes zaniječe glavom.

— Ali su bili dovoljno mudri da rudnik prikriju na takav način — reče Wes. — ti su se ljudi mogli pobrinuti za sporedan ulaz. Zacijelo su računali s tim da će se vratiti, inače ne bi radili skicu. Je Jesus Melgosa našao je tajni ulaz. Odatle njegovo zlato.

— Što je s Buckom Coulterom? — upita Lucy. — On će ipak pokušati da dođe do zlata.

— Neće — ustvrdi Wes. — Ima dvadeset četiri sata vremena da pobjegne u Meksiko. Tad će proraditi telegrafi i počet će vjerojatno najveći lov na čovjeka u Arizoni. Čak i da nađe tajni ulaz, ne bi imao dovoljno vremena da izvuče zlato. Iz ubojstava što ih je počinio, Coulter neće izvući korist. Nikad neće staviti ruku na zlato Killdevila.

Djevojka je proučavala Wesovo mršavo i zamišljeno lice.

— A ti? — upitala je. — Što ćeš ti poduzeti?

Wes je privije k sebi i poljubi.

— Zasad sam sit ovih krvavih brda — rekao je.

* * *

Kiša je rosila. Do ponoći je preostao jedan sat. Wes je kroz hotelski prozor promatrao blatnjavu glavnu ulicu Eden Cityja. Coulter se približava meksičkoj granici, mislio je. Telegrafski ured zatvara se u dvanaest. Coulter je dobio više od dvadeset četiri sata. Bilo je vrijeme da se krene. Wes stavi na glavu šešir i navuče kišni ogrtač.

Kad je prelazio ulicom Prescott, pogledao je prema lokalu Sophie Belaire. Iza osvijetljenih prozora nazirala se vrema. Uzalud će čekati na zlato iz Killdevila, mislio je Wes.

Kad je prolazio pokraj saluna, reče sam sebi:

— Još imam vremena za jedno piće.

Naručio je rye.

Vrata su se silovito otvorila. Ušao je konjušar Brogan. Ogledao se oko sebe i prišao Wesu.

— Upravo sam vidio Bucka Coultera — rekao je. — Traži vas.

Oko Wesa zavlada tišina. Prokle-

ti ludak! mislio je Wess. Već je mogao biti s druge strane granice.

— Ne djeluje tako kao da vam namjerava zaželjeti laku noć — govorio je Brogan. — Do vraga, što se dogodilo među vama u planini?

— Razišli smo se — objasni Wes. — Gdje je sad?

— Kod starog izgorjeloga hotela „Traveler“ nasuprot telegrafskoga ureda.

Wes ispije svoju čašu. Tako, dakle, Buck Coulter se vratio da zatvori usta ljudima koji bi ga mogli dovesti na vješala. S tim Wes nije računao.

— Dodite, Brogane! — pozove ga Wes i krene prema vratima. Vani je uhvatio Brogana za ruku i upitao: — Je li Lucy kod kuće?

— Jest.

— Odvedite je odmah iz grada. Recite joj da se Coulter vratio i želi krv.

— Zaboga, što se zbilo među vama?

— Ako se meni što god dogodi, neka Lucy ne bude u gradu. Odvedite je k šerifu ili je sklonite dotle dok on ne dode.

— Do bijesa, Yardigan, što je učinio Coulter?

— Budem li ga uspio zadržati, saznat ćete. Ako on sredi mene, morate odmah Lucy odvesti k šerifu. Sad nemam vremena za razgovor.

Wes ude u uzak prolaz između saluna „Buckhorn“ i susjedne kuće. U hodu je skinuo kišni ogrtač i prebacio ga preko najbliže ograde. Iza saluna išao je uzduž zahoda, zatim je izbio na širu ulicu i dospio do stražnje strane izgorjeloga hotela.

U prizemlju bijaše krš. Drvena nagorjela grada i zardale cijevi, žbuka i komadi namještaja. Metalni nosači gornjega dijela još su bili uspravni. Između njih zjapile su velike rupe u napola izgorjelim dascima i gredama. Kroz njih se cijedila voda.

Wes se usuljao u to zdanje, zaklonio se za potporanj i pogledao kroz prednju stranu. U telegrafskom uredu još je gorjelo svjetlo. Opazio

je nekakvu kretnju. Buck Coulter nikad nije previdio nijednu prednost. Našao je mjesto s kojega je mogao nadzirati glavnu ulicu i telegrafski ured, a kroz razrušeno prizemlje stražnju uličicu. Vjerojatno je već opazio i Wesa.

Kako se usudio doći natrag u Eden City? Morao je računati s tim da je telegram već poslan. U tom slučaju povratak je ravan maršu u klopku.

No Wes je sve brzo shvatio. Buck Coulter bijaše po prirodi kockar, čovjek vičan riziku. Jednostavno je sve stavio na to da Wes još nije poslao telegram i možda ga nikad ni neće poslati.

Wes se šuljao dalje. Opet je vidio kretnju na prednjoj strani. Čak je prepoznao visoku mršavu figuru Bucka Coultera.

Wes je išao od stupa do stupa. Prostorija je vonjala po vlažnoj šuti, pougljenjenom drvetu i smeću.

Bio je udaljen još oko sedam koraka. Tad se Coulter okrenuo i pogledao ravno u Wesovu smjeru. No bilo je gotovo sigurno da ga u tami nije mogao vidjeti.

— Tko je tamo? — upita Coulter.

Ruke su mu visjele niz tijelo. Možda je htio najprije pregovarati, a tek onda pucati. No Coulter nije imao na sebi ogrtač koji bi mu mogao smetati, i to je Wesu bilo dovoljno da bude oprezan.

— Ti si, Wes, je li?

Čovjek koji je to pitao bijaše vraški opasan. Nikakvo čudo što je Apaše mogao tući njihovim vlastitim oružjem.

— Wes?

— Ja sam, Buck! — javi se Wes i odmah korakne u stranu.

— Zašto se kriješ, mladiću? Može ti se dogoditi da staneš u kakvu rupu i slomiš vrat, je li?

— Ipak ne želim biti meta — uzvрати Wes.

— Jesi li poslao telegram?

Laž nije imala smisla. Coulter je zacijelo saznao u telegrafskom uredu da još ništa nije poslano.

— Nisam — reče Wes.

– Ali još namjeravaš, ha?

– Kako kažeš, Buck!

Wes se ponovo pomakne.

Kiša je rominjala. Za subotnju večer bijaše čudno mirno u glavnoj ulici Eden Cityja. Zacijelo se proširila vijest da Wes Yardigan u tami traži Bucka Coultera. Ili obrnuto. Ali i jedno i drugo izlazi na isto. Očekivao se revolverski dvoboj koji se mora pamtiti, dvoboj kakav Eden City nije vidio i možda nikad ni neće vidjeti.

– Wes, tebi nisam učinio ništa loše – javio se Buck Coulter. – Ništa nisi izgubio, a polovica zlata iz Killdevila sigurno je tvoja.

– U Espantosi leže tri mrtvaca previše – reče Wes.

– Ah! – uzvratila Coulter. – Ljudi su se upustili u veliku igru i izvukli loše karte. S tim se uvijek mora računati.

– I ja smrću od tuđe ruke?

– Koješta, mladiću, to se zove ispadanje!

– Znači, sad ispadam ja – reče Wes.

– Ti vučeš kartu – reče Coulter.

– Wes, možeš učiniti što hoćeš, na moju riječ. Ako želiš, otidi natrag u Lagarto. Ili kupi onaj ranč. Ili ostani ovdje. Ja uvijek mogu dobiti ponovo mjesto prvoga šerifa, a ti možeš postati mojom desnom rukom. Prema tome, Wes?

Wes se uvuče u najdublju sjenu koju je mogao naći i čučne, kako bi mu gomila smeća poslužila kao zaklon.

– Među nama sve je svršeno – reče Wes odlučno. – Gubi se iz grada. Možda još uspiješ prijeći granicu.

Coulter zaniječe glavom.

– Granica mi je daleko. I previše sam umoran.

Wes položi ruku na držak revolversa i sagne se još niže. Iako je očekivao pucanj, to se dogodilo tako brzo da se iznenadio. Metak je udario u metalni potporanj. Zveknulo je. Tutanj se sablasno razlijegao izgorjelim hotelskim kosturom.

Wes ponovo promijeni položaj.

Opalio je metak i opet se pomaknuo dalje. Spotaknuo se o neku cijev. Coulter je odmah pucao. Činilo se da je metak prošao pokraj Wesova uha. Čuli su se koraci.

Wes opali prema tim zvukovima. Coulter se smijao. Wesa podide loš osjećaj da tome protivniku nipošto ne može doskočiti.

Coulter kao da je stao. Wes je pucao naprijed. I potkošulja je bila već promoćena. Na rubu jedne rupe stao je i zaklonio se. Pred sobom je vidio svjetla telegrafskoga ureda, no znao je da ga ne može doseći. Sad je posrijedi to tko će te kišne noći umrijeti u izgorjelom hotelu. Wesa je pritiskala zla slutnja da je na redu on.

Nešto je udarilo u potporanj iza Wesa. Okrenuo je glavu i podigao je. Nekoliko pedalja dalje udario je odmah metak i poprskao ga trulom žbukom. Wes obriše lice i otkotrlja se za poveću hrpu pijeska i ispresavijanoga žejeza. Coulter je bacio nešto u tamu i tako pokušao izmamiti ga na nišan.

Kiša je prestala. Vladala je samrtna tišina.

Wes je zvjerkao na sve strane. Od Coultera nije bilo ni traga ni glasa. Ako se negdje kretao, bilo je to tako tiho kao hod mačke. Unatoč tome što je šepao i što je bio stariji od Wesa.

Wes se iza jednoga stupa uspravi i povuče se za neku pougljenjenu daščanu stijenu. Na njegovoj lijevoj strani nešto je snažno udarilo. Istoga trenutka Wes osjeti da mu je lijevi rukav prikovan. Premjestio je revolver i utvrdio da ga je Coulter nožem pribio za daske. Poznavao je držak i odmah osjetio led u žilama. Previše je često gledao što stvara taj nož.

Wes trgne nož i baci ga. Odmah se spustio na koljena. Zatim se sagnut probijao prema prednjoj strani. Niz lijevu ruku tekla je topla krv. Vrh noža razderao je kožu. Strah je jačao. Taj se čovjek u tami kreće kao mačka i vidi kao ona.

Coulterov pištolj javio se ponovo

i metak opet udari u zid nekoliko pedalja dalje od Wesa. Wes uzvrat dvaput. Jedan je metak razbio prozor telegrafskog ureda. Svjetlo se ugasil.

— Bilo je blizu, mladiću, ha? — pitao je Coulter iz neočekivanoga smjera i još manje očekivane blizine.

Wes obriše znoj s lica. Cijelo tijelo bijaše preznojeno. Ovdje ću umrijeti, mislio je. Igra se sa mnom. Ubit će me kad mu se prohtije.

Kad je opazio kretnju na prednjoj strani, Wes je skočio. Metak je udario u stup. Coulter je izišao na ulicu natraške. Wes je potrčao. Vidio je kako Coulter podiže revolver.

Wes opali. Promašio je i Coulter je odmah odgovorio. Metak je zabacio Wesov šesir. Istoga trena Wes se bacio na tlo i ispalio prema Coulteru zadnje zrno.

Buck Coulter zatetura. Ispustio je oružje u blato i spustio se na koljena. Nekoliko sekundi promatrao je Wesa a onda je podigao desnu ruku kao da mu govori: Živio!

Ruka se zgrčila i Coulter se postrance prevalio u blato.

— Grom i pakao! — govorio je netko. — Wes Yardigan ustrijelio je Bucka Coultera!

Wes se uspravio na noge i spremio prazan pištolj. Prišao je Coulteru i okrenuo ga je na leđa. Sive su se oči otvorile ali pogled bijaše mutan. Coulter je kašljao. Končić svijetlocrvene krvi prokuljao je niz donju usnicu.

— Ovdje je bolje — rekao je Coulter. — Momče, život je sve što sam ti mogao ostaviti. Iskoristi ga dobro!

Glava je klonula. Buck Coulter je izdahnuo.

* * *

Na ulici su se pojavili ljudi. Vrata i prozori su se otvarali. Dovikivanjem se širila nevjerojatna novost. Eden City dobio je za subotnju večer svoga mrtvaca, ovaj put Bucka Coultera.

Wes Yardigan podigne Coulterov

mokar šesir i položi ga preko njegova blijedog lica. Zatim je krenuo prema šerifovu uredu. Radoznalci su mu se brzo sklanjali s puta.

— Hej, Yardigan — dovikivao je neki pijanac — sad ćeš naslijediti od svoga mrtvoga prijatelja sve: njegov posao, revolveraški glas i vjerojatno Sophie Belaire. Što mišliš, hoćeš li sve to svladati?

Brogan i Lucy dodoše Wesu u susret. S njima je bio šerifov zamjenik Dick Ledbetter.

— Pijanac donekle ima pravo — reče Ledbetter. — Vi ste sad čovjek koji je ubio Bucka Coultera.

Wes pogleda u stranu.

— Hoćete li me uhapsiti?

Ledbetter zaniječe glavom.

— Znam da se nećete udaljiti iz grada. Osim toga, Brogan tvrdi da vas je Buck Coulter tražio. Samoobrana?

Wes kimne. Zatim uze pod ruku Lucy Fairbairn i povede je niz Lowell Street u Barlett Street, gdje je stanovala.

Samo će Lucy znati da je Buck Coulter mogao Wesa Yardigana u izgorjelom hotelu ubiti više puta, čak i za posljednje pucnjave.

Buck Coulter vratio se u grad jer se nadao da ga Wes neće prijaviti vlastima i da će jednoga dana otići s njim u Espantos kako bi pronašli Killdevil. Ako ga nada iznevjeri, Coulter je odlučio da ga ubije njegov najbolji prijatelj.

Wes Yardigan protrlja oči.

Barlett Street bijaše pusta. Mrtvi Buck Coulter sve je odvuкао u glavnu ulicu.

Na verandi kućerka u kojemu je živjela, upita Lucy Wesa:

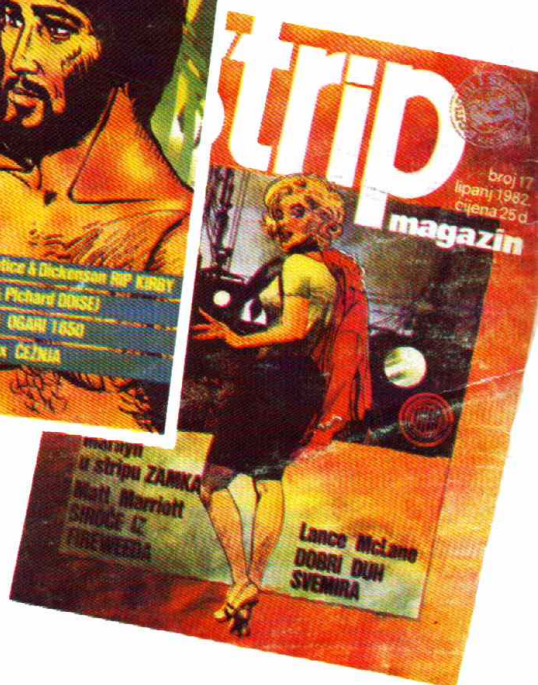
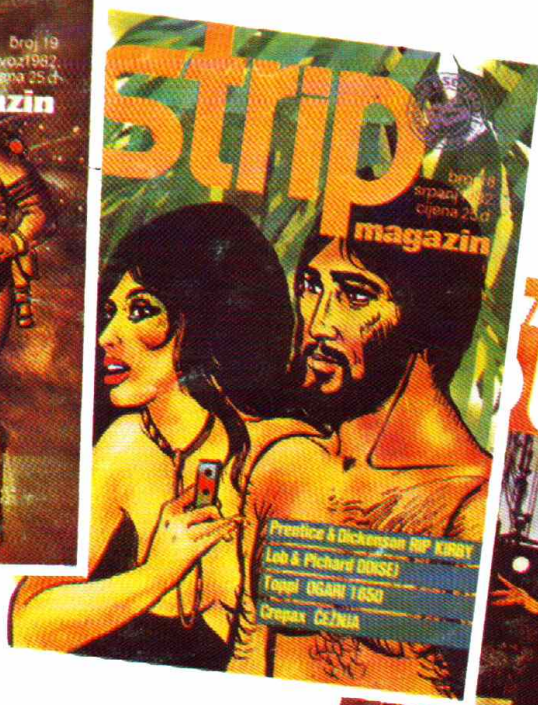
— Hoćeš li se vraćati u Espantos da nađeš taj rudnik?

— Možda jednoga dana — reče Wes. — Budeš li me pustila iz zagrhlaja na toliko vremena.

K R A J

U PRIPREMI:

G. F. Unger:
KENDALLOV PUT



Ako volite strip, onda je to

strip 
magazin